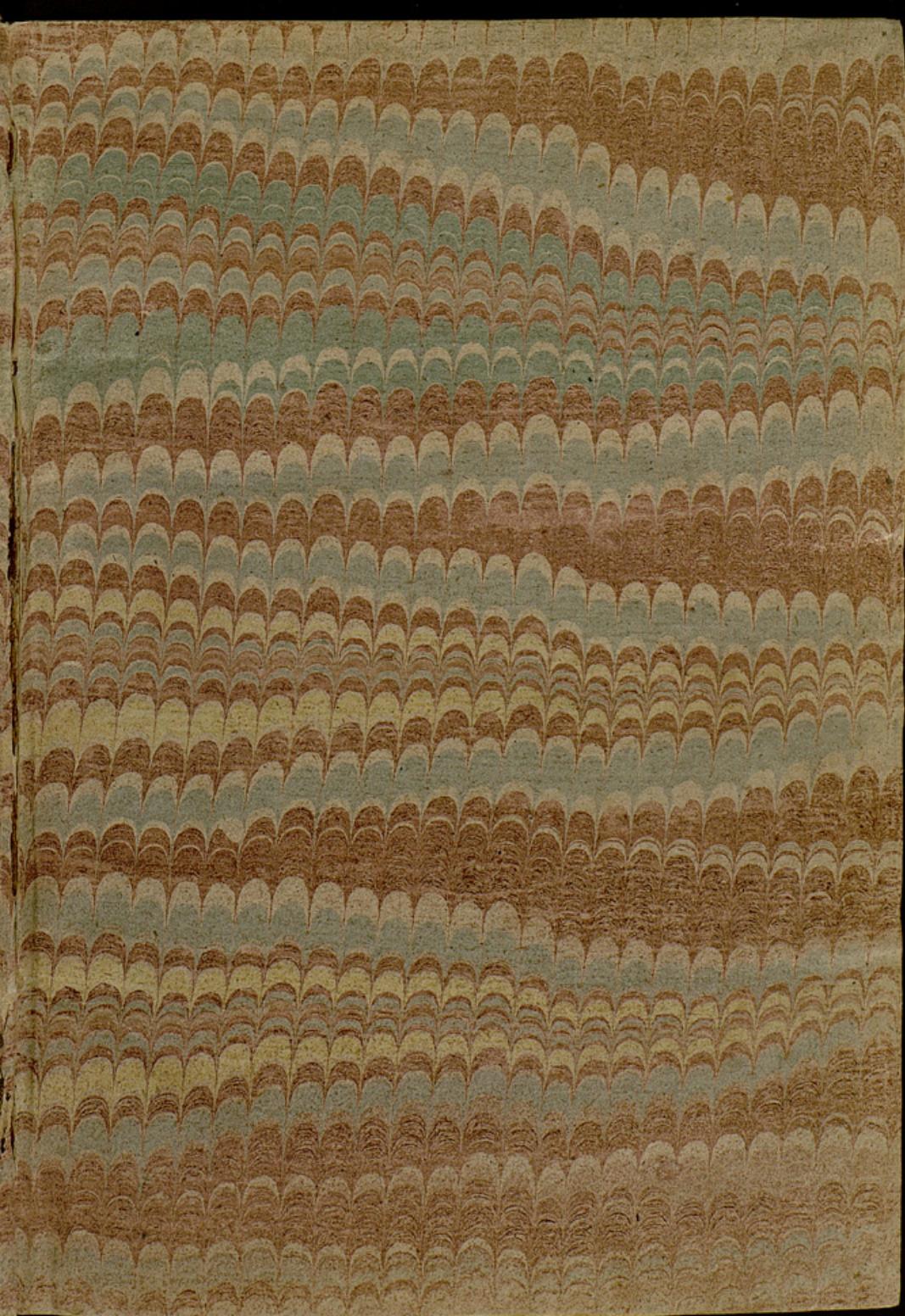
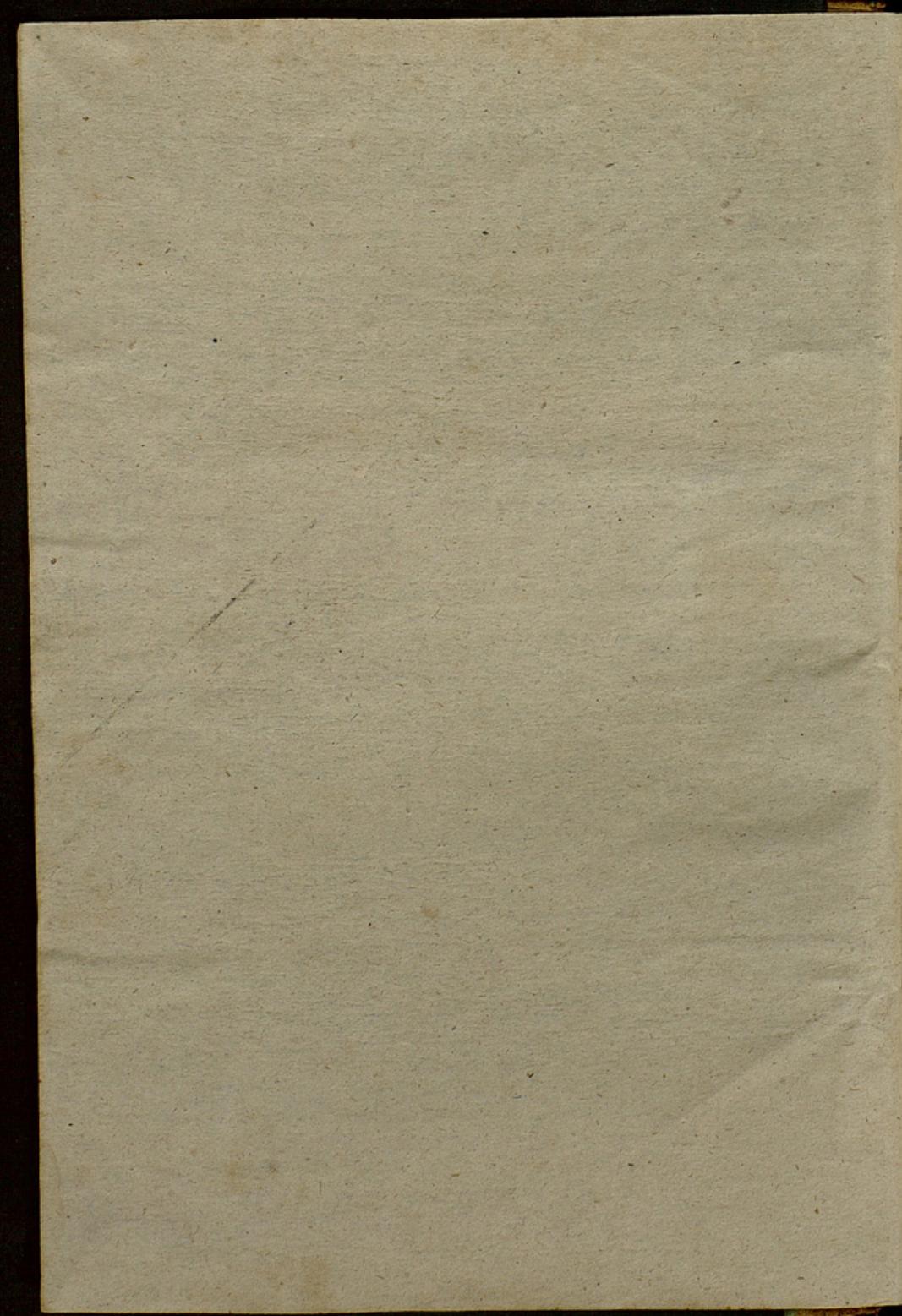
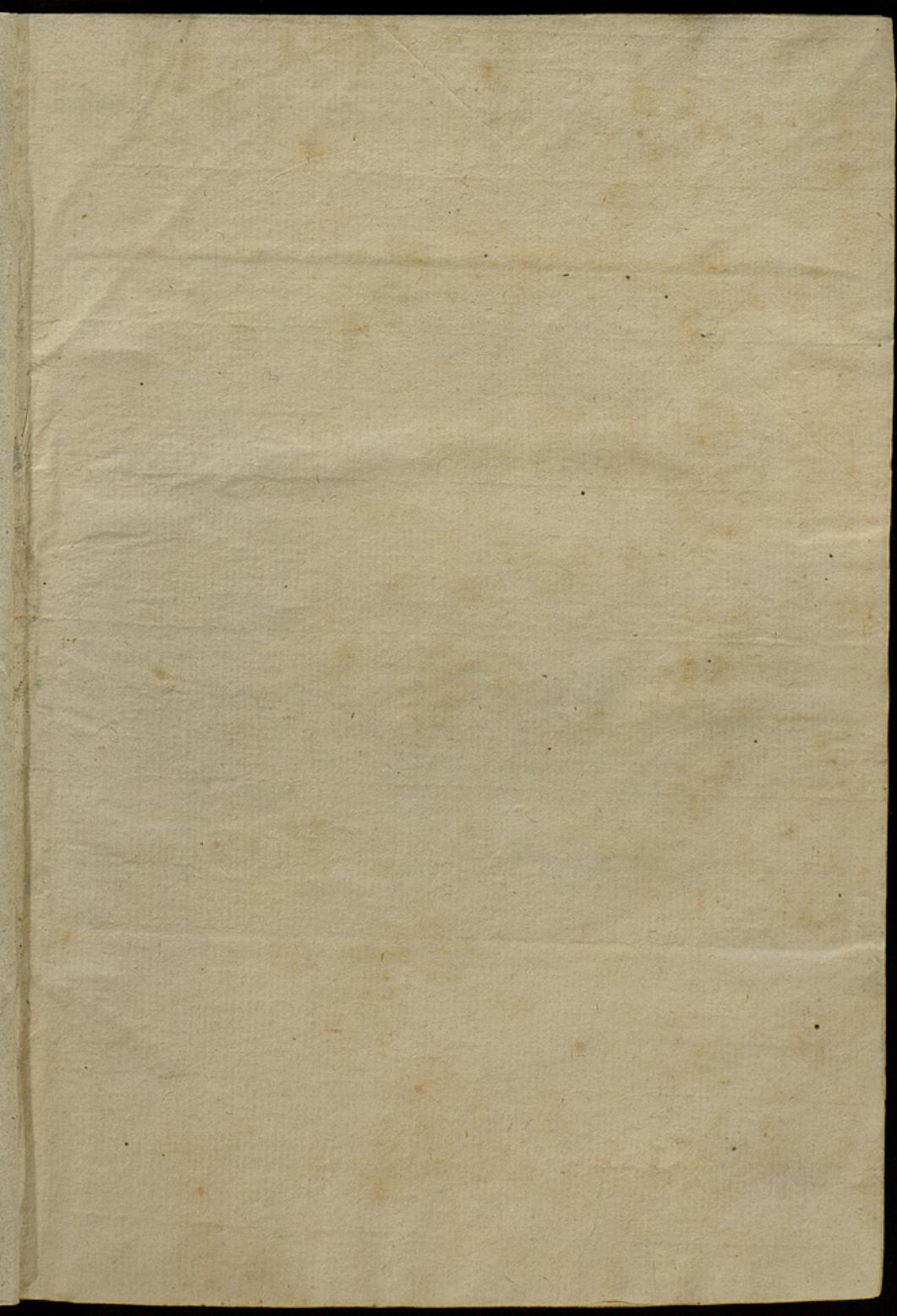
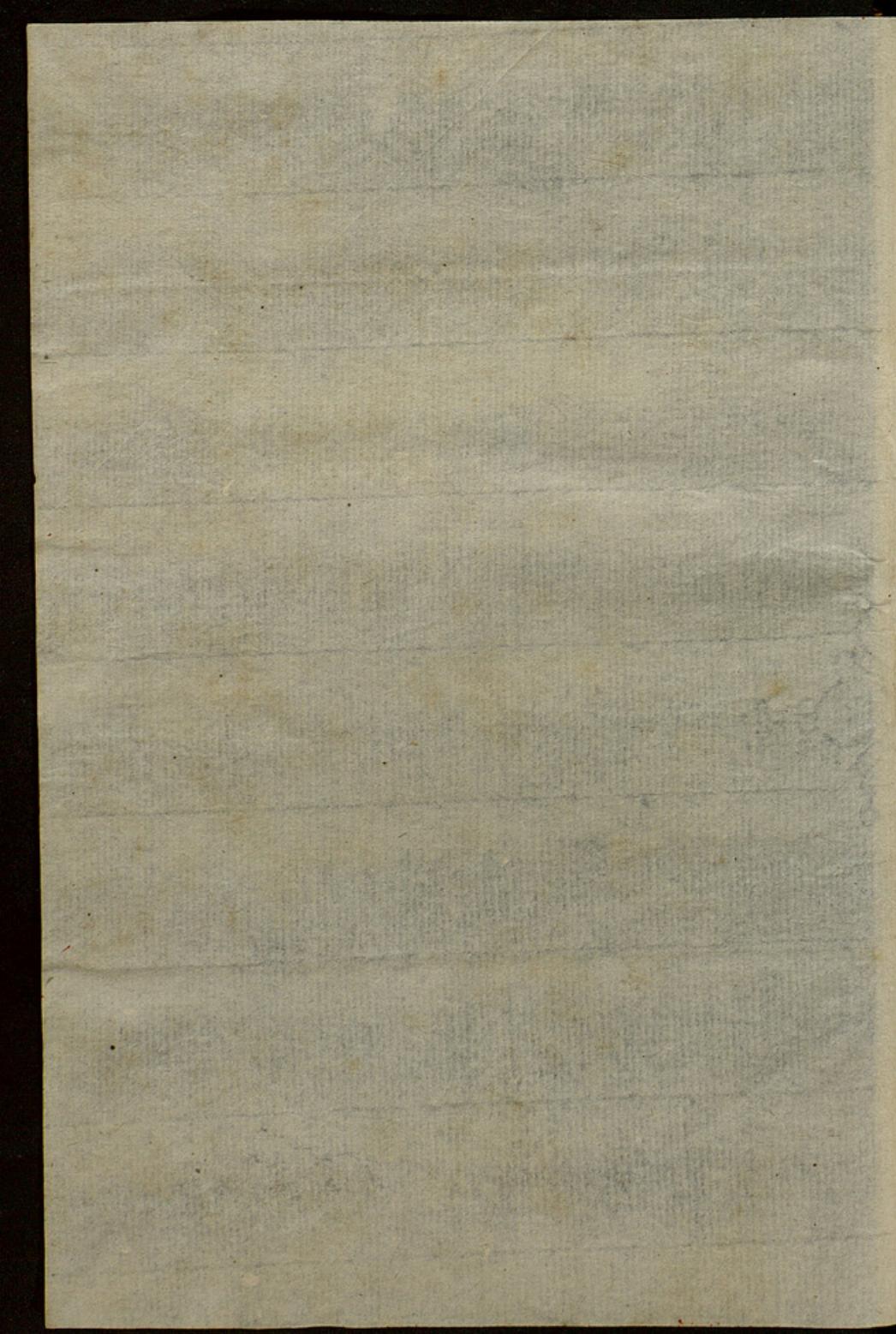

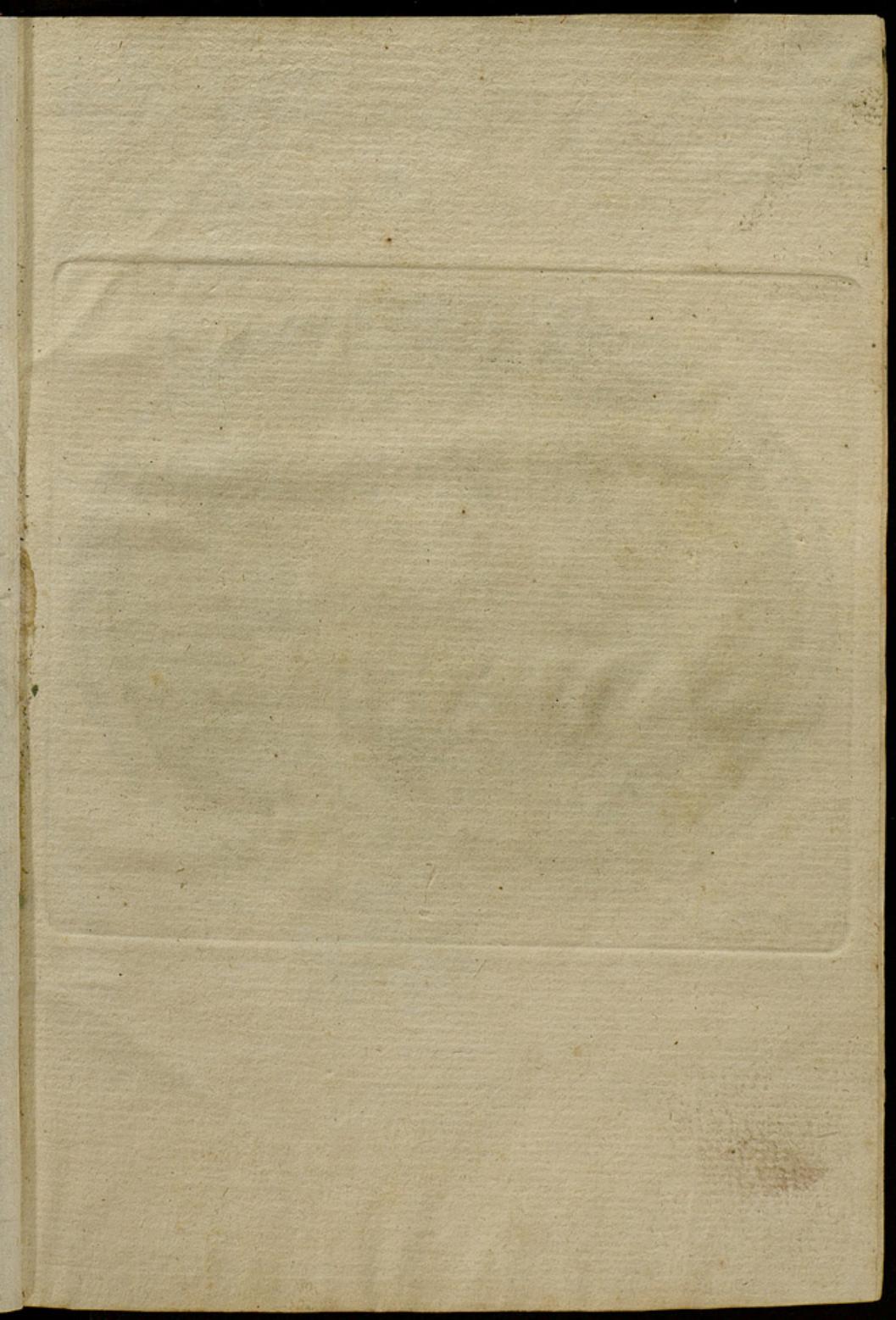
30

Roma Uteg Sculp.

No Arco de Cego

Ao Meu Dileito Professor de Botanica e Presendo
e Verdadeiro Amigo, o Dr. J. J. L. F. L. P. M. D.
Henriquez, ofereço em 16 de Dezembro de 1815.
Dezenbro de 1815. Em Curros Juniores.

DESCRIPTIO
ET
ADUMBRATIO PLANTARUM

CLASSE CRIPTOGAMICA LINNAEI
QUAE
L I C H E N E S
DIGUNTUR.

VOLUMEN PRIMUM.

AD. GEORG. FRANC. HOFFMANN

P. P. E.

SOC. PHYSIOG. LUND. MEMB.

LUSITANORUM BOTANICORUM

IN USUM,

CELSISSIMI AC POTENTISSIMI

LUSITANIAE

PRINCIPIS REGENTIS

DOMINI NOSTRI,

ET JUSSU, ET AUSPICIIS

DENUO TYPIS MANDATA,

CURANTE

FR. JOSEPHO MARIANO VELOSO.

ULYSIPONE,

TYPOGRAPHIA DOMUS CHALCOGRAPHICÆ, AC LITERARIAE AD ARCUM CAECI.

M. DCCC.

DESCRIP
МОИАНИЯ ПРИЧАСТИЯ
ПОДАЧА
СЛУЖЕНИЕ
СЛУЖЕНИЕ

ЧАСОВЫЙ СЛУЖБА
КЛАССИЧЕСКОЕ
МУЗЫКАЛЬНОЕ
ПРЕДСТАВЛЕНИЕ
СЛУЖЕНИЕ

МАСТЕРСТВО
ПОСЛЕДОВАТЕЛЬНОСТЬ

LECTORI BENEVOLO.

LICHENUM historia angustioribus olim limitibus circumscripta, paucorum annorum intervallo, novarum specierum numero et accutiori jam notarum observatione plusquam ad duplum auctior increvit. Ipse collegi non paucas novas species, habui alias ab amicis locis variis lectas, plures certo certius in boreali orbis plaga adhuc latent. Saltem quotquot hucusque notae sunt Lichenum species, vel mecum benigne in posterum communicabunt earum Observatores, ad naturae typum delineatas et nativis coloribus fucatas hoc opusculum per fasciculos distributum comprehendet.

Omnibus figuris naturalem dedi magnitudinem, quoniam certe hoc genus plantarum non facile cognoscatur, nisi sollicitam et nativam magnitudinem habeant earum imagines. Particulas ad lentem vitream modice augmentem hinc inde addere, tum ne nimis a facie nativa recederem, et quisque facile earum examen repetere posset, tum ne tabularum numerum et operis pretium nimium augerem, ut nihil dicam, quod figurae per microscopium factae earum, quae ad nativam formam expressae sint, faciem quodammodo deforment in

eadem tabula , sique consulto acriori microscopio neque uti , neque subtiliorem anatomen adgredi voluit.

In fine autem , ne quid deesse huic operi videatur , cujusque voluminis , quatuor fasciculis comprehensi , plurimarum specierum , partes sic dictas fructificationis , quae tum etiam in descriptione explicandae adhuc veniunt , ope microscopii conspectas , et in peculiaribus tabulis delineatas , oculis proponere animo constitui .

Vastum genus Lichenum in plura minora distribuendum jam plures botanicorum dixerunt . Coharent quidem omnes diviso nexu ; sed non magis quam grama , filices , musci etc. , quae apte quidem in naturalem familiam consociantur , commode autem ex iis nova construuntur genera . Notae caracteristicae ex varia Lichenum forma et natura facilius desumuntur , quam quod in hisce multum levamini exspectes a microscopicis fructificationis partibus , quae saltem sint ejusmodi , ut prius speciem inventam cognoscere velis , quam partim distinguendarum parvitatem ope microscopii extricatam habuisti . Ideoque in constituendis generibus crassior consideratio figurae subfaciebat . Neque tamen subtiliorem vilipendendam duxi .

Synonyma , ex serie temporis disposita , et saepius in summam brevitatem contracta ,
quoad

quoad potui, fida ac certa adduxi, multa, quae in priori opere (Enumeratio Lichenum etc. Fasc. I-III.) congressi, delevi iterum, ea-que solummodo recepi, quorum autores vel plantam vivam mecum communicare voluere, vel de quorum fide ex descriptione vel figura adjuncta non erat, cur amplius dubitarem.

In describendis speciebus mediocritatem aliquam secutus sum, neve prolixiori enumera-tione taedio, neve ob brevitatem obscurus essem. Locum natalem ubique indicavi. Obser-vationes autem, quae vel de usu Lichenum dicenda, vel quae adhuc notatu digna de iis videbantur, brevissimis complectuntur.

100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

CONSPECTUS TABULARUM

VOLUM. I.

T. I.	F. 1.	Pulmonaria verrucosa	Lichen verrucosus.
T. I.	F. 2.	— reticulata	— pulmonarius.
T. II.	F. 1.	Umbilicaria exasperata	— exasperatus.
T. II.	F. 2.	— polyclizos	— polyclizos.
T. III.	F. 1.	Lichenoides flammeum	— flammeus.
T. III.	F. 2-3.	— hispidum	— hispidus.
T. III.	F. 4.	— ciliare	— ciliaris.
T. IV.	F. 1.	Peltigera polydactylon	— polydactylon.
T. IV.	F. 2.	— sylvatica	— sylvaticus.
T. V.	F. 1.	Coralloides paschale	— paschalis.
T. V.	F. 2.	— aculeatum	— aculeatus.
T. VI.	F. 1.	Peltigera aphthosa	— aphthosus.
T. VI.	F. 2.	— venosa	— venosus.
T. VII.	F. 1.	Squamaria Pinastri	— Pinastri.
T. VII.	F. 2.	— juniperina	— juniperinus.
T. VIII.	F. 1.	Psora caesia	— caesius.
T. VIII.	F. 2.	— pulverulenta	— pulverulentus.
T. IX.	F. 1.	Lichenoides islandicum	— islandicus.
T. IX.	F. 2.	— furfuraceum	— furfuraceus.
T. X.	F. 1.	Usnea Capensis	— Capensis.
T. X.	F. 2.	Pulmonaria herbacea	— herbaceus.
T. XI.	F. 1.	Verrucaria Haematomma	— Haematomma.
T. XI.	F. 2.	Patellaria scruposa	— scruposus.
T. XI.	F. 3.	Verrucaria sulphurea	— sulphureus.
T. XII.	F. 1.	Patellaria cinereo-fusca	— cinereo-fuscus.
T. XII.	F. 2-4.	Verrucaria immersa	— immersus.
T. XII.	F. 5.	Patellaria Perella	— parellus.
T. XIII.	F. 1.	Platisma perforatum	— perforatus.
T. XIII.	F. 2.	— ampullaceum	— ampullaceus.
T. XIV.	F. 1.	— sepincola	— sepincola.

T. XIV.	F. 2.	Patellaria albo-cærulescens	Lichen albo-caerulescens.
T. XV.	F. 1.	Verrucaria purpurascens	marmoratus.
T. XV.	F. 2.	— albo-atra	albo-ater.
T. XVI.	F. 1.	Psora muralis	muralis.
T. XVI.	F. 2.	Squamaria centrifuga	centrifugus.
T. XVII.	F. 1.	Verrucaria rufescens	rufescens.
T. XVII.	F. 2.	Patellaria rubra	pallidus.
T. XVII.	F. 3.	Psora saxicula	candelaris.
T. XVII.	F. 4.	Verrucaria atro-virens	atro-virens.
T. XVIII.	F. 1,2.	Platisma fraxineum	fraxinetum.
T. XIX.	F. 1.	Verrucaria confluens	confluens.
T. XIX.	F. 2.	Patellaria silacea	Oederi γ.
T. XIX.	F. 3.	Verrucaria purpurascens	purpurascens.
T. XIX.	F. 4.	— dendritica	dendriticus.
T. XX.	F. 1.	Patellaria flavovirescens	flavovirescens.
T. XX.	F. 2.	Verrucaria ocellata	ocellatus.
T. XXI.	F. 1.	Patellaria Muscorum	Muscorum.
T. XXI.	F. 2.	— upsalensis	upsaliensis.
T. XXII.	F. 1-4.	Verrucaria contorta	rupicula.
T. XXII.	F. 5,6.	Psora testacea	testaceus.
T. XXIII.	F. 1,2.	Lepra lutescens	lutescens.
T. XXIII.	F. 3.	Patellaria excavata	excavatus.
T. XXIII.	F. 4.	— varia	varius.
T. XXIV.	F. 1-7.	Platisma Cornudamae	Damaecornis;

T A B U L A I.

Fig. 1.

PULMONARIA VERRUCOSA.

Pulmonaria *verrucosa*, foliacea scrobiculata;
foliis subrotundis sinuatis; scutellis rufis.

Lichen pulmonarius, arboribus adnascens, inferne obscurus, desuper lacunatus, ex glauco, et cinereo flavescens, receptaculis florum rubeis Mich. gen. 90. t. 49, Ord. 21.

Lichenoides pulmoneum villosum, superficie scrobiculata et peltata Dill. musc. 216. t. 29, f. 114.

Lichen fronde obtuse lobata, inferne scabra, maculis rotundis varia Hall. hist. 1989. Leers, herb. 960.

Lichen *scrobiculatus* Scop. carn. 2. 1391.

Lichen *verrucosus*, foliaceus repens, subrotundus, sublobatus, crenatus rugosus, verrucosus, verrucis farinaceis, scutellis minutissimis fulvis Huds. angl. 2. 545.

Lichen *scrobiculatus*, coriaceus repens lobatus, obtusus, superne scrobiculatus verrucosus, inferne villosus, tumoribus albidis Lightf. scot. 850. (Pitted warty Lichen with broad glaucous leaves.)

Truncus hujus Lichenis folium effingit late expansum, planum et varie lobatum: lobis sinuatis, rotunde incisis, obtusis, saepe margine obiter crenatis. Substantia modice est crass-

A

sa

sa ac flexilis , coriaceis Lichenibus vero tenerior. Superficies superior in recenti ex glauco virescit , vel caesia est , praesertim intra scrobiculos ; in sicco magis cinerea et albida , demum per aetatem ochroleuca , lacunosa seu subrotundis scrobiculis undique excavata. Verrucae granulosae ex farina albida compositae , in eminentiis lacunarum , vel circa marginem folii seu loborum terminalium digestae , nunc solitarie hinc inde sparsae , nunc densius congestae et quasi confluentes , ut margines inde crisi adpareant , observantur. In aliis junioribus etiam desunt , et margo integer , non raro per vetustatem leviter subfuscus , et suberectus. Caeterum Verrucae illae aciculae capitis magnitudinem aequantes , in disco frequenter crassiores , in medio perforatae vel excavatae saepius adparent.

In prona superficie protuberant ex lacunarum depressionibus , rugae , ochroleuco vel subfusco (praesertim humectato Lichene) colore , denso et brevi villo obductae , saepius qua parte adhaerent folia nigro , exterius vero quoisque libera sunt dilutiori , cervino flavescenti. Maculae albidae , etiam pulverulentae rotundae particulae inter fuscum Lichenis vilium sparsae , de protuberantibus illis rugis quasi emuent.

Villus intermedius rugis , interius scaber
et subniger ex radiculis contextus nigerrimis ,
apice in tres aut quinque partes fisis.

Scutellae arbicularares fere , infrequentes ,
in sinu folii collocantur , concavae , margine
integro cinctae subfusco , intus rubrae , majo-
res magis explanatae , obscurioris coloris , ple-
raeque aciculae capitae magnitudinem acqui-
runt.

Locus. In Sylvis , passim ad radices rupium ,
Quercuum , per omnem Europam. Habeo ex-
emplaria in Galliae et Germaniae variis locis
collecta. Subjectis Muscis saepius ita arcte
adnascitur , ut vix sine laceratione separare
possis.

Observatio. Scutellae admodum visu rario-
res. Dillenius suas (cujus figura caeterum lau-
dabilis , tamen inferior ea Michelii) ex Mi-
chelio depinxit , qui praeter Naturam eas ni-
mis accumulatas adposuit. Lithfootio extus scu-
tellae farinaceae sunt , cel. Hudsonio lutescen-
tes , demum fulvae. Iuniores minutissimae et
hemisphaericae , a tuberculis farinaceis vix dis-
tinguendae. A plerisque omissus Lichen , quem
videntur varietatem Lich. pulmonarii vel L.
perlati habuisse. Ob vesiculas illas protuberan-
tes et albas maculas haec et sequens species
Pulmonariae mihi dicuntur , quibus caeterum

substantia interius albida ac flexilis , quasi media inter Lichenes coriaceos ac foliaceos communis est ; a prioribus scutellis , a posterioribus depresso truncō facile distinguendae .

Explicatio Figurae.

Planta naturali magnitudine , colore ad exemplar intra chartam diutius servatum , tamen aqua laete revivescens , fucata .

- a. Verrucae illae naturali et per lentem aucta magnitudine , ut media excavatio conspici possit .
- b. Scutellae , quae in medio folio naturali forma picta sunt , hic paulo auctiores et brevissimo pedunculo veluti instructae .

T A B U L A I.

Fig. 2.

PULMONARIA RETICULATA.

Pulmonaria *reticulata*, foliacea laciniata; foliis
sinuatis truncatis, reticulato-lacunosis,
scutellis marginalibus.

Pulmonaria Math. Diosc. 660. Fuchs, 676.

Muscus pulmonarius C. Bauh. pin. 361, 7.

Lichen arboreus s. Pulmonaria arborea L. Bauh. hist. 3.
759. Mich. gen. 86. minor et angustifolius t. 45, ord. 14.

Lichenoides pulmoneum reticulatum vulgare, marginibus
peltiferis Dill. musc. 212. t. 29, f. 113. (numerosa ve-
terum autorum enumeratio.)

Muscus pulmonarius Blakwell, t. 353.

Lichen lacunatus, inferne gibbosus, reticulo farinoso,
scutellis lateralibus Hall. hist. 1986.

Lichen *pulmonarius*, foliaceus, laciniatus obtusus gla-
ber; supra lacunosus subtus tomentosus Linn. Syst.
veget. 14. 960. Sp. pl. 1612. Syst. pl. ed. R. 4. 537. Fl.
suec. 2. 1087. Lapp. 444. lt. W-goth. 215, Leers, herb.
959. Poll. pal. 1108. Weis, gott. 64. Gunn. norv. 538.
Scop. carn. 2. 1392. Matt. Sil. 889. enum. 1084. Huds.
angl. 2. 542. Lightf. scot. 831. Hagen, Lich. 44. Allion.
ped. 2559. Leys. halens. 2. 1146. Wild. berol. 1032.

Pulmonaria arboreae herb. officin. (Lungenflechte, com-
mon lungwort, angl. longekruid, belg. Lunge-naever,
norv. Lug-massa, suec. Lichen pulmonair, de la Mark
fl. franc. 82 etc.)

TRUNCUS extensus in liberam et latam folia-
ceam frondem, varie et sine ordine lacinia-
tam,

tam, neque tamen valde repetito divisus; laciniae anfractuosae et margine sinuatae, unciali circiter latitudine, longitudine palmari et ultra, apice subbifidae, sinuato-truncatae. Substantia lenta ac flexilis, intus albida lanuginosa. Superficies superior in recenti lacte virescit, ex siccitate mutatur in glaucum, aetate vero in silaceum vel fuscum. Totus Lichen eminentibus lineis seu rugis in reticulum intricatis percursus, mediisque valeculis seu scrobiculis. In aliis lineae reticulatae et margines foliorum verrucis farinosis frequentes confluentibus exasperantur. In aliis vero glabrae sunt, et laciniarum margo dilute fuscus. Verrucae autem per lentem granulosae perque disruptam cutem exeunt statim adparent. Aversa hujus Lichenis facies tactu mollior colore albido, vel ligneo-flavescenti bullosa quasi ex lacunarum impressione inferius protuberante, intertitiis vero bullarum tomentosis ac fuscis.

Radices, praeter illud tomentum, e bulbis exeunt vel fibrosi, si muscis adnascatur, vel, si arboribus, pedati, basi nempe latiori orbiculari (qui forsitan quibusdam pro scutellis imposuerint); etiam in extremis laciniis sparsim tales inveniuntur, unde fit, ut tota planta, pro sua sat lata extensione ad cortices tamen adhaereat. Foliola autem inter se non raro ope tomenti cohaerent.

Scutellae ad oras foliorum et ita inter sinus laciniarum sitae, ut quasi ambiguæ superiorem et inferiorem paginam adspiciant; orbiculares, maximæ, lentem aequantes, sparsæ, etiam 2-3 sociales, sessiles, elevatae in humido, margine integro (ad lentem vitream modo crenato vel potius verrucoso) ejusdem foliorum subtus coloris, discus fusco-rufescens, purpureus ex atro rubens, demum evanescens, planus, rugosus albidus.

Locus. Ad Quercus et Fagos proceriores in sylvis antiquis nasci solet, passim ad rupes, per omnem Europam, etiam in America septentrionali.

Observatio. Scutellifera planta non frequens, praesertim in altiori arboris plaga quaerenda, ubi etiam alias Lichenes rarissime cum scutis occurrentes (ut *L. caperatus*, *glaucus*, *saxatilis* etc.) facile deprehendi. Dillenius bene monuit, in iisdem scutelliferis plantis adesse verrucas, quae etiam absque scutellis occurunt. Folia nunc latiora, nunc angustiora, saepe monstrosa latitudine, qualia invenies in *Eph. nat. curios. dec. 2. 89.* Sapor mucidus acris quodammodo et amaricans (ut in *Polygala amara*) odor debilis. Ab usu in pulmonum morbis nomen *Lichen noster* accepit. Vires non contempendas, et multa experientia comprobatas (*Breynii*, *Linnaei*, *Weberi*, *Scopoli*) habet. Laudatur in haemoptoe, nimio men-

sium

sium et alvi fluxu , contra tussim convulsivam , phthisin pulmonalem (cujus memorabile exemplum in prima editione flor. carn. cel. Scopoli enarravit). Non sine felici eventu a rusticis suecicis ad tussim pecudum in usum vocatur. Decoctum cum sero (vel saccharo) lactis contra scabiem variaque ulcera etiam valet. In Sibilia , auctore Gmelino , ob ejus amarorem loco lupuli cerevisiae incoquitur , quae vulgari non modo similis , sed majorem inebriandi vim habere dicitur. Ad coria perficienda , potissimum Quercubus adnatus Lichen , succoque adstringente eorum imbutus , apprime utilis. Abundat , praeter adstringentem virtutem , mucilagine , coctione in aqua simplici , et evaporatione , gummi arabico simili elicienda. Commendatur ad tingendum linteum , quod fusco inficit colore ; pannum laneum addito vitriolo martis rufo-fusco imbuit colore. Plura de ejus natura tradita invenies in peculiari libello , de utilitate varia Lichenum conscripto *). Motacilla Troglodytes nidum suum artificiosum ope hujus Lichenis extruere dicitur.

*) Mémoires couronnées en l'année 1786 , par l'académie des sciences , belles-lettres et arts de Lyon , sur l'utilité des Lichens , dans la médecine et dans les arts etc. à Lyon 1787. 8. avec planches coloriées.

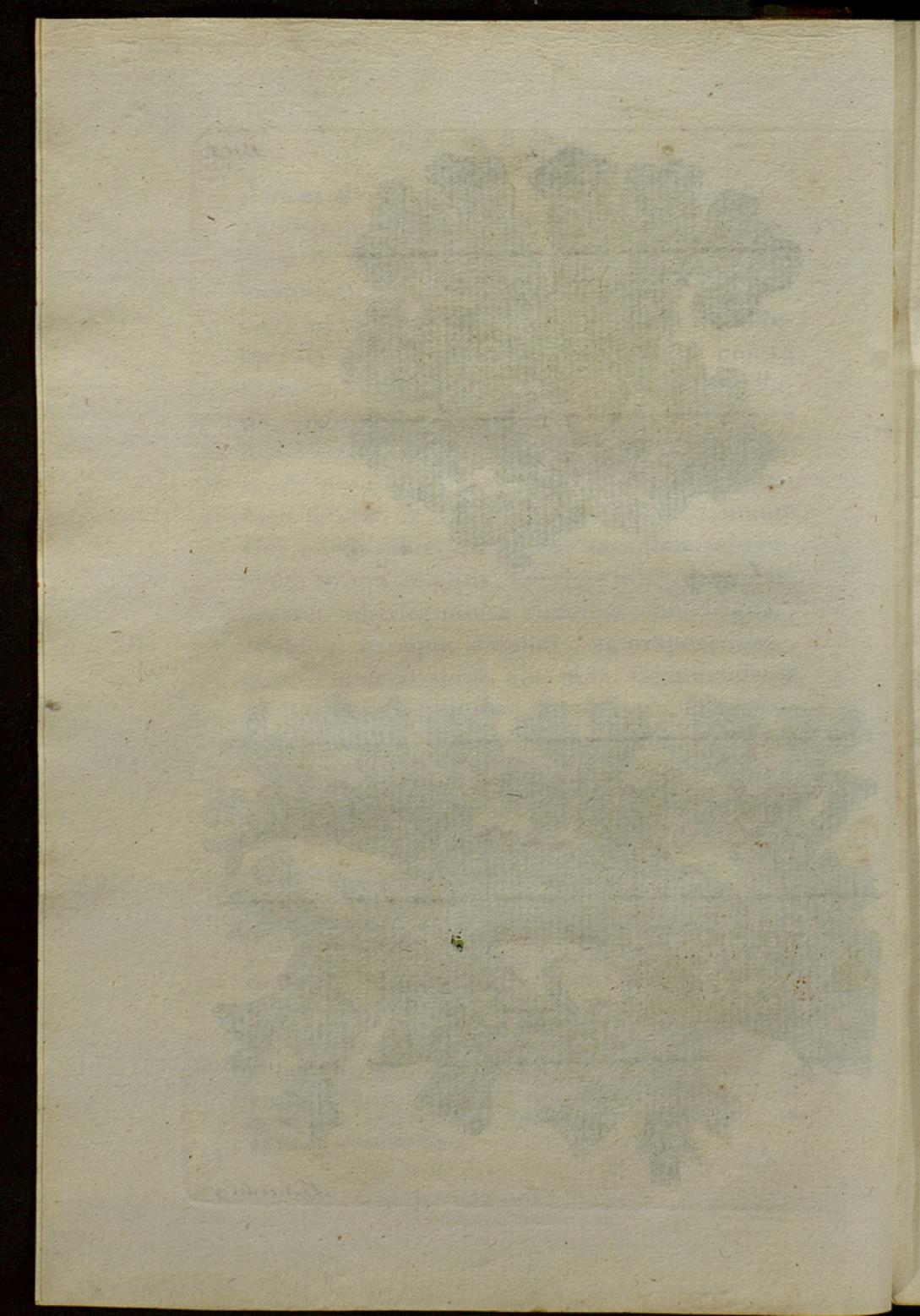
Explicatio Figurae.

Pars frondis naturali magnitudine et recens depicta , in qua et verrucae et scutellae , et quidem posteriores in hoc exemplari , majori copia , quam vulgo adesse solent , ad naturam adumbrantur.

TA-

No. 2. *Arce do Cego.*

T A B U L A II.

Fig. 1—2.

UMBILICARIA EXASPERATA.

Umbilicaria exasperata, undique laevis, superius aspera, tuberculis contortis nigris.

Lichenoides atrum corii persici instar exasperatum Dill.
musc. 220. t. 30, f. 119.

? Lichen *exasperatus*, umbilicatus subtus laevis, supra granulato-tuberculatus Retz. scand. 1383. Gunn. norv. 1024. Fl. dan. 471, f. 3.

? Lichen *torrefactus*, umbilicatus pullus, supra rugosus, subtus reticulato-fibrosus, verrucis nigris crispis Lightf. scot. 862.

T Runcus in frondem subrotundam expansus, tres uncias circiter latam, crassiusculam, rigidam, in siccitate fragilem; per ambitum in sinuatas, et breves lacinias sine ordine crenatas laceratus. Facies supina nigra, centrum versus in fuscum vergens, tota granulosa et corii persici instar in sicco exasperata, tubercululis aliis nigris seu granis semiglobosis, eleganter, per vitream lentem, spiraliter contortis adspersa.

Facies prona laevis, ex cinereo fusca vel fuliginosa, venulis reticulatis vel tenuissimis rugis, in medio fere tomentosis percursa, nullis radiculis, praeter medium scutiformem topophaceum pediculum praedita.

Locus. Ad rupes elatiores in alpibus Helvetiae, Sabaudiæ. Exemplar depictum debo liberalitati ill. Schmidelii.

Observatio. A Lichene deusto differt noster, quod ille undique glaber, hic vero superior exasperatus sit, ille plane niger, hic versicolor; nec non crassitie. Synonyma citata hunc Lichenem non male indigitare videntur. Dilenii figura non plane quadrat, quae subtilis lacunosa adparet, melius ejus descriptio. Umbilicaria est mihi genus Lichenum, quod omnes Lichenes a Linnaeo umbilicatos non male in subdivisione hujus vasti generis nominatos, comprehendit. Quoad habitum peculiarem, ex simplici vel etiam imbricato et depresso trunco, peltato quasi constantes, facilime dignoscuntur. Radix scutiformis simplex in centro, quod punctum adhaesionis seu umbilicus audit, sita est. Crines vel tomentum vero propriæ radicum munere fungi, bene adnotavit cel. Hedwig in 1 Fasc. 2d. Volum. Stirp. Cryptogam. 6.

Explicatio Figurarum.

Planta exsiccata picta, exinde forsitan ejus forma magis convexa.

1. Facies inferior cum radice scutiformi non plane in centro sita, ad naturalem magnitudinem expressa;
 2. superior exasperata.
- a. Tuberulum ad lentem auctum, nodorum e seta equina instar confectionum textum, qualia etiam in aliis Lichenibus proboscideo, velleo etc. saepius hante in medio spatio occurrent.

T A B U L A

Fig. 3-4.

UMBILICARIA CIRROSA.

Umbilicaria cirrosa, superne plicato-rugosa
glabra; inferne nigerrima cirrosa.

Lichenoides pullum superne et glabrum inferne nigrum
et cirrosum Dill. musc. 226. t. 30, f. 130.

? *Lichen polyrhizos*, umbilicatus polyphyllus utrinque
laevis polyclados Linn. syst. veg. 962. sp. pl. 1618. syst.
pl. 550. fl. suec. 1108. Retz. scand. 1387. Gunn. norv.
692. fl. dan. 592. f. 1. Huds. angl. 550. Lightf. scot.
864. Leys. hal. 1164.

Tuncus in subrotundum crassum folius ex-
pansus, aliquot unccias latum, per margines
varie flexum, et sine ordine incisum ac cre-
natum. Facies superior rugosa, seu plicata,
ex cinereo albida, tenuissimis punctis adspersa;
hinc inde rimosa, vel tenui pulvere obdu-
cta, alioquin glabra.

Facies inferior villosa aterrima, seu cirris
brevibus atris, ad vitream lentem furcatis den-
se obducta. Cirri in hoc Lichene ultra folii
marginem non prominent. In centro folii pe-
diculus crassus scutiformis, seu basi compla-
natus.

Locus. Ad rupes iisdem in locis cum priori. Ab ill. Schmidelio mecum communicatus.

Explicatio. Dillenii adumbratio non male congruit cum hoc Lichene, sed folia in ejus figura suberecta picta, in hoc desidero. De planta Linaei dubius (nam synonyma adducta et citata Halleri figura certe aliam indicant) denominationem mutavi. Incertae species plures inter umbilicatos.

Explicatio Figurarum.

Planta inter chartam exsiccata depingitur, exin forsitan compressior.

3. inferior pars nigra. Cirri saepiuscule varia directione, ex puncto in peripheriam producuntur.

- a. simplex et ramosus cirrus naturali, et
- b. ad lentem aucta forma.

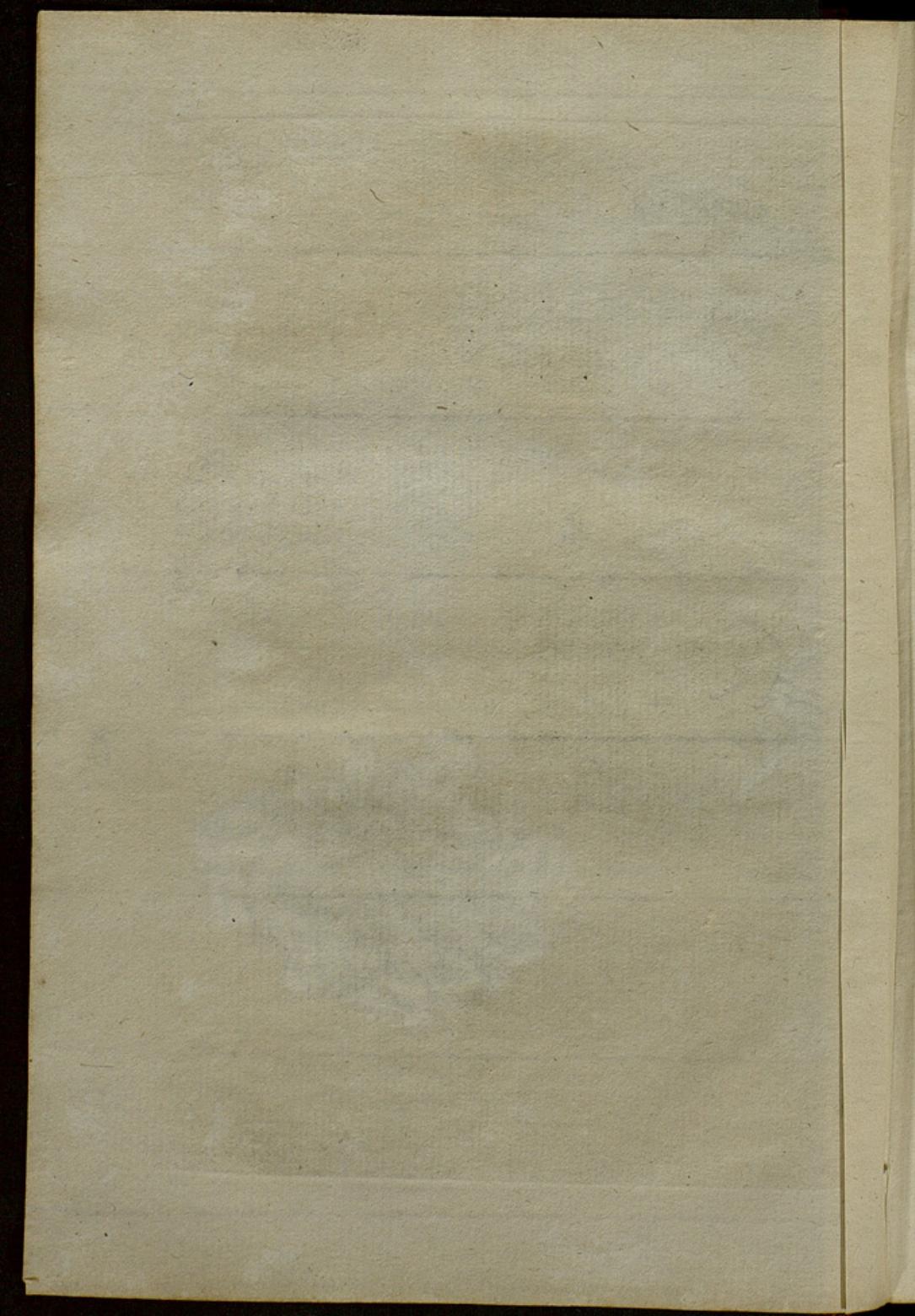
4. Superior facies.

Lst. 2

Margf.

No Arca de Crys

T A B U L A III.

Fig. 1.

LICHENOIDES FLAMMEUM.

Lichenoides flammeum, tubulosum caespitosum, scutellis concoloribus.

Lichen flammeus, tubulosus ramosus retusus croceus
Suppl. 451. Syst. veg. 963.

Lichen flammeus Act. med. suec. tom. 1. t. 15, f. 3.
(absque descriptione.)

Cespitem facit suberectum ex foliis plus minusve crassioribus compositum; foliola (vel ramuli, Coralloidis formam aemulantes) tuberosa seu inflata, conferta, cylindracea, subdivisa, divaricata, apice bicornia etiam trifida, obtusa vel latiora, inaequaliter truncata, clausa. Facies superior in sicco magis compressa, quam convexa, subtilissime rugosa, colore fulvo, apicem versus dilutiore aureo, hinc inde croceo, senescens vel destructa planta, etiam basis tuborum, sit cinerea. Inferne foliola sunt minus eleganti colore ex luteo in cinereum demum vergente, subrugosa.

Scutellae ab origine sua tubulosae, apice impressae, pedunculo simili Lich. phys. crasso rugoso insidentes, ex apice foliorum plerumque enatae, majores orbiculatae, discus-

magis complanatur, margo tenuis, color fulvus vel croceus ut foliorum.

Locus. Habitat in Cap. bon. sp. Exemplar depictum ab ill. Thunbergio illic lectum debeo cel. Ehrharto, cuius benevolentiam ob plures rariores et novos Lichenes liberaliter missos, multis modis praedicare debeam.

Observatio. Ramuli subramosi, ad latera non raro perforantur. Humectatus Lichen debilem at suavem spirat odorem, foliola in humido emollescunt; membranacea partim corrupta, aliis cineris intermixta. Ad L. phys. forma ac toto habitu admodum accedit (var. illius locis frigidioribus lectam colore candiore et subinde sulphureo Dill. t. 20. f. 49. habet), et novum Genus videntur indicare, inter Lich. foliaceos imbricatos et foliaceos erectos; posteriores mihi, nomine jam a Dillenio sancito, Lichenoides dicuntur, utpote qui proxime ad Lichenes accedunt, nisi quod erecti magis erescant, caeterum etiam scutellis, plerique margine, instructi.

Explicatio Figurae.

Cespes Lichenis exsiccati naturali magnitudine adumbrata.

a. Ramulus cum scutella, abruptus, naturali forma.

CHIMUD NI T A B U L A III.

Fig. 2—3.

LICHENOIDES HISPIDUM.

Lichenoides hispidum foliiforme laciniatum :
 laciniis adscendentibus semitubulosis ,
 margine hispidis.

Lichen cinereus minor, marginibus pilosis Vaill. paris,
 t. 20. f. 5.

Lichen pulmonarius exiguus , saxis et arboribus innas-
 cens , ad margines radicatus , inferne albus , desuper
 subcinereus , receptaculis florum nigricantibus Mich.
 93. ord. 28 , t. 50.

Lichenoides hispidum minus et tenerius , scutellis nigris
 Dill. musc. 152. t. 20. f. 46.

Lichen fronde profunde laciniata , semitubulosa , ciliata
 Hall. hist. 2019.

Lichen hispidus , foliaceus laciniatus albus : laciniis ad-
 cendentibus obtusis pilosis , scutellis sessilibus Schreb.
 Spicil. 1120. Scop. carn. 1. 110. Chlor. lugd. 55.

Lichen hispidus , fronde semipinnata canaliculata cine-
 rea Leers , herb. 958.

Lichen tenellus Scop. carn. 1406. Web. Spicil. 269. Ha-
 gen , Lich. 80. Allion. ped. 2554.

Lichen hispidus , foliaceus laciniatus albidus : laciniis api-
 ce obtusis inflatis , ciliatis ; scutellis nigris sessilibus
 berol. 1024.

MUltiformis Lichen , primo in parvum or-
 biculum expansus , planus tenuiter laciniatus ,
 laciniis apice subdivisis , glabris latioribus sae-
 pius ;

pius; color ex cinereo albicans, in humido virescens (nisi diu exsiccatus) subtus magis incanus, foliola canaliculata. Sub hac forma Licheni stellari admodum similis, radiculis longioribus, margine protensis, (quae in stellari ex inferiore folii parte exeunt) albicantibus, apice solummodo nigris, laciinis margine liberis, vero diversus. Puncta nigra per superficiem sparsa, ad lentem saepius observantur, tenellum jam non male dixisset. Folia nunc alia occurunt, ex uno cortici affixo centro in orbem sparsa suberecta, et imbricata, apices foliorum dissiliunt, pulvere subviridi conspersae; sensim magis intumescunt, superius gibbosae, et inferne ex loculis seu cavernulis pulverem glomeratum spargunt; expulsa farina hiant loculi, ut veluti cucullatae foliorum extremitates fiant, hinc inde tantum superstite tenui farina, tum omnino semitubulosae adparent, reliqua folii parte non cava, potius canaliculata. Marginibus pili longi validi albescentes adsident, qui demum occultantur, si folia continuo majora, margines partim contrahunt et veluti crassiora, rugosa et inflata in conspectum veniunt.

Scutellae rarae, observavi eas in specimine foliis apice tubulosis cavis, subpedunculatae: pedunculo leviter rugoso, orbicularis in sicco subnigricantes, in humido plus minusve fuscae, margine integro vel subcrenulato foliis concolore, cinctae.

Lo-

Locus. In arborum ramulis, in Salice, in Pruno spinosa, in sepibus multisque aliis locis frequens. Ramulos hirsuta et nivea quasi veste induit, intermixtis aliis Lichenibus, stellari, granoso, orbiculato, ciliato. Immo ad saxa interdum reperitur.

Observatio. Foliola etiam in dorso forami-
ni subrotundo aperiuntur. Discus, ut in Lich.
ciliari, temporis progressu excidit, et cavum
albidum scyphum relinquit. Aliqui hunc Li-
chenem inter varietates Lich. ciliaris recepe-
runt, a quo tamen semitubulosis foliolis dif-
fert; a stellari longioribus exstantibus radicu-
lis, et subfuscis et pedunculatis scutellis. Ac-
curatam et solicitam requirit saepius extrican-
tis curam, ut confusio inter utrumque evite-
tur. Limites inter foliaceos imbricatos Liche-
nes et foliaceos erectos ostendit.

Explicatio Figurarum.

2. Planta scutellifera naturali magnitudine, humectata de-
pingitur.
- a. Ramulus nativa forma, et
- b. lente vitrea auctus, quo melius in hoc exemplari scro-
bici in superficie superiori, et subpedunculatae scu-
tellae conspici queant.
3. Planta alia marginibus inflatis, sicca.
- c. Planta junior (Lich. tenellum) recens depicta.
- d. Particula ad lentem aucta, cum tuberculis nigricantibus.
- e. Laciniae (ex planta 3.) a superiori et inferiori parte per
lentem conspectae, ut loculi seu cucullatae quasi fo-
liorum extremitates observari possint. Scutella parva
sessilis.
- f. Extremitates laciniarum aliae magis auctae, superne
et inferne depictae, cum conglomerata farina.

T A B U L A III.

Fig. 4.

LICHENOIDES CILIARE.

Lichenoides ciliare, corniculatum, erectiusculum, laciniis linearibus palatis ciliatis; scutellis pedunculatis.

Lichen cinereus arboreus, marginibus fimbriatis Vaill. paris. t. 20. f. 4. Mich. gen. 93. ord. 28, 2.

Lichenoides hispidum majus et *rigidus*, scutellis nigris Dill. musc. 150. t. 20. f. 45.

Lichen corniculatus planus, ramulis capillaribus, scutellis petiolatis Hall. hist. 1980.

Lichen ciliaris, foliaceus erectiusculus: laciniis linearibus ciliatis, scutellis pedunculatis crenatis Linn. Syst. veg. 959. Sp. pl. 1611. Syst. pl. 535. Fl. suec. 1083. Loesel, pruss. 171, f. 50. Gunn. norv. 875. Fl. dan. 711. Weis, gott. 62. Pollich, palat. 1106. Schreb. spic. 868. Necker, meth. 101. Gallob. 515. Matt. Sil. 887. enum. 1082. Scop. carn. 1388. Web. spicil. 234. Huds. engl. 558. Lightf. foot. 828. Hagen, Lich. 42. Leys. hal. 1144. Allion. ped. 2556. Chlor. lugd. 35. Willenow, berol. 1025.

(Augenwimper flechte, hairy or ciliated Lich. angl. Har-massa, suec. kanthaairrig schurftmos, belg. L. cilié de la Marck. fl. franc. 80. etc.)

C Espites facit ex una basi adscendentes, varie implexos et sibi incumbentes. Folia linearia angusta, longitudine unciali, biunciali,
hinc

hinc modice convexa , inde canaliculata , acute et varie laciniata : laciniis ultimo fere palmatis , per margines et in extremis , longis ac varie flexis ciliis , vel nigricantibus , vel foliorum colore obvallatis , quibus tota planta implicata et hispida fit . Haec si quando humida tunc plane laete virescit , inferne ex glauco canescit ; in sicca autem statim color evanescit , cinerea vel albida adparet , subitus candida , passim striatis rugis percursa . Superne folia glabra (ad lentem siccior tomentosa) et crebris verrucis concoloribus vel nigricantibus obsita , quandoque conglomeratis ; adsunt in scutellagera et in disjuncta planta , ubi vel permanent , vel in scutellas abeunt .

Scutellae in summis ramis et in caule , penduculatae , hemisphaericae juniores , margine integro tumido , concavae , discus fuscus ; sunt denique majores orbiculatae , margo tenuis , discus planus , subconvexus , ex atro fuscus , ultimo nigrescens ; in siccitate lividus , subniger , pulverulentus . Margo semper foliis concolor , sed frequenter per ambitum verrucosus , crenatus , serratus vel demum ipse in lacinas foliaceas excrescit , radiisque quasi cinctus intus albidis , extus viridibus . Discus elabitur .

Locus. Ad truncos arborum in sylvis Europeae pervulgaris , omni tempore potissimum humida tempestate viget .

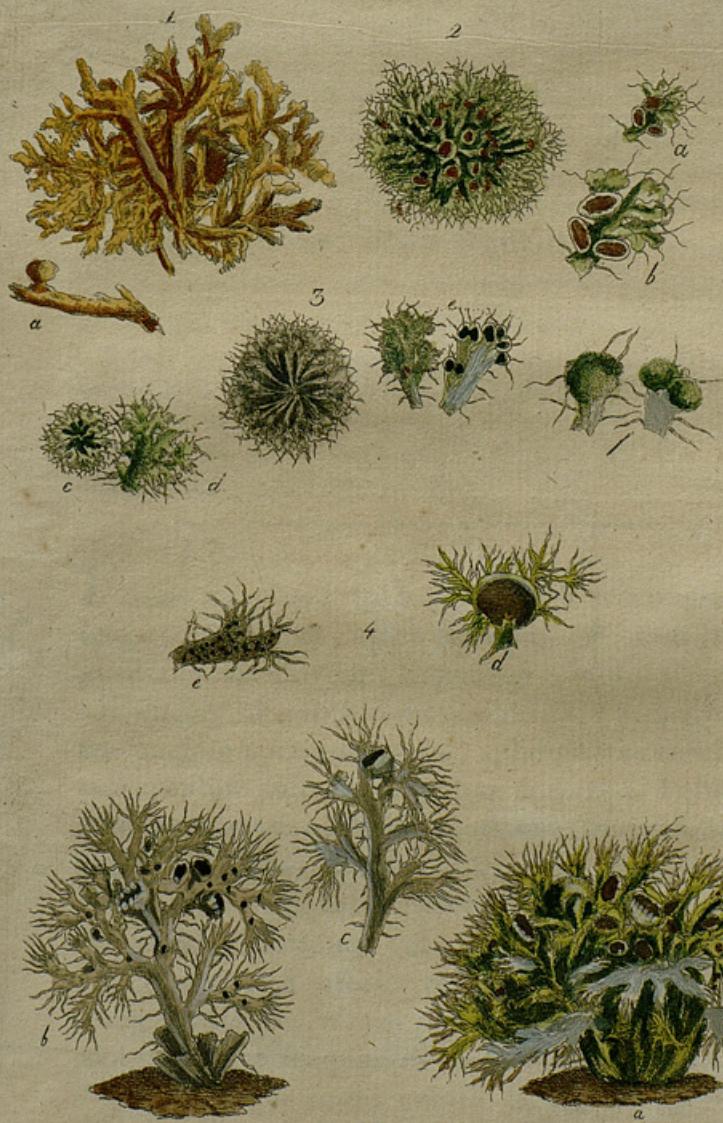
Observatio. Odor in humectato gravis nau-
seosus. Fructificationis modum cel. Hedwig,
felicissimus, cryptogamiae indagator in opere
suo praemio ab acad. petrop. ornato *) sic ex-
posuit, ut verrucae hujus Lich. permanentes
masculo, scutellae vero, seminis receptacula,
femineo munere fungantur. Iam ad lentem
simplicem, disco perpendiculariter secto, se-
mina nigra in columnulam quasi ordinata cons-
pici possunt, quae disco elapso facilius disper-
guntur.

*) Theoria generationis et fructificationis plant. cryptog.
Petrop. 1784. 4. p. 120. sq.

Explicatio Figurae.

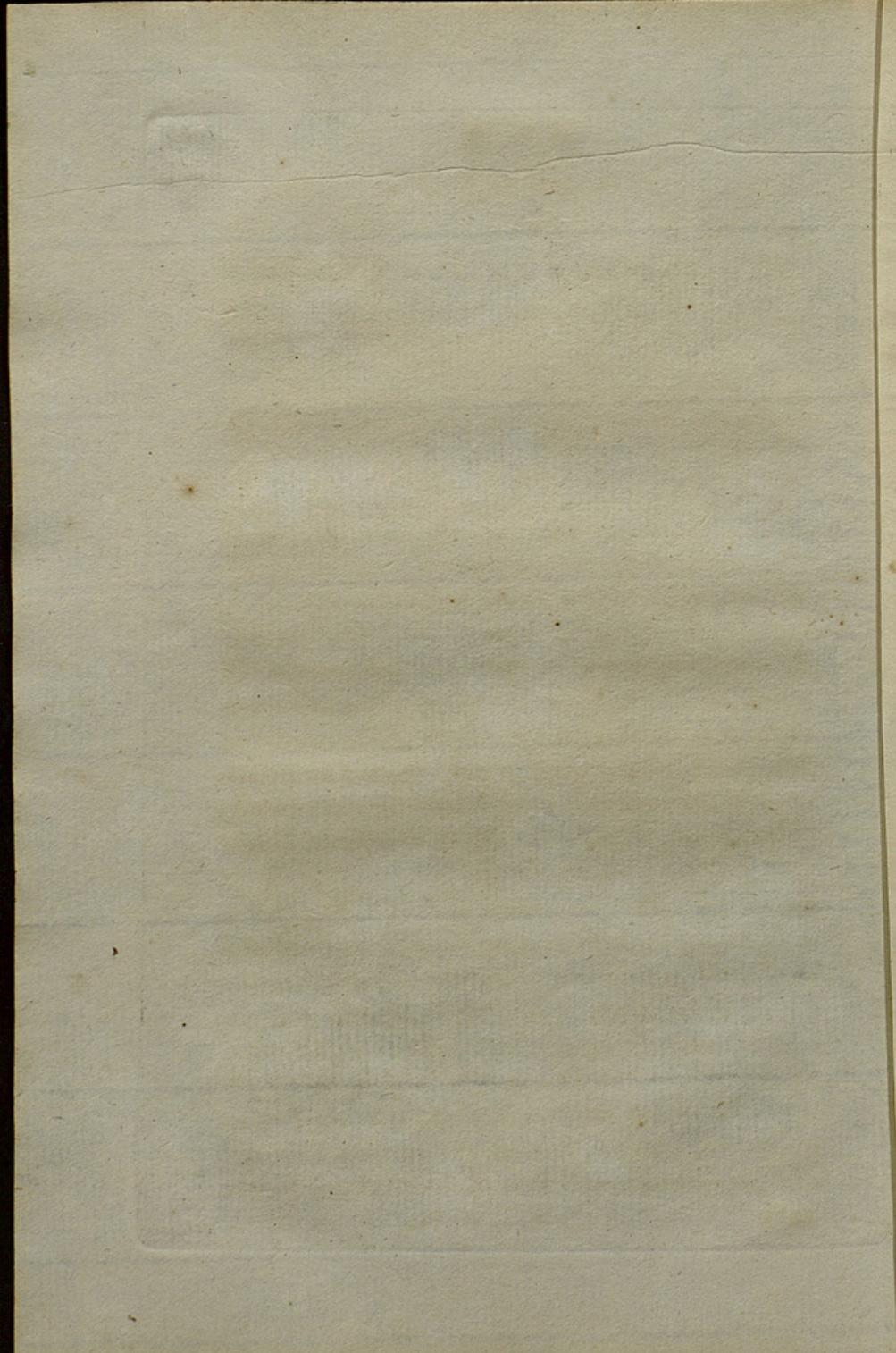
- a. Integer cespes hujus Lich. nativa forma, et hume-
ctatus depingitur.
- b. Alius ramulis rescissis, in quo foliorum expansio ma-
gis patescit, siccus.
- c. Ramulus ab inferiore parte conspectus, siccus.
- d. Scutellum radiatum. Haec ad naturalem magnitudinem
depicta.
- e. Particula folii punctis seu verrucis conspersa, exten-
siori pauculum forma.

Est 3.

Marcos

No Arco do Cego

T A B U L A IV.

Fig. 1.

PELTIGERA POLYDACTYLON.

Peltigera *Polydactylon*, fronde adscendente
subtus venosa; peltis digitatis parvis.

Lichenoides cinereum polydactylon Dill. musc. 207. t. 28.
f. 107.

Lichen *polydactylon*, fronde oblonga, subtus venoso-
villosa: marginibus subrevolutis adscendentibus Neck.
method. 85. Leers, herb. 975. Web. gott. 270, (var. e)
Lightf. scot. 846. (var. can. e)

FRONS cespitosa in lobos unciali sescunciali
longitudine divisa, apice latiores, ad basin an-
gustiores, in extremis in paucos minores (3-4)
sublobata, ultimi lobi in numerosas (saepe in-
tra unciale spatium 10-30) subdigitatas fusco-
rufescentes conyolutas peltas desinunt. Pelta-
rum pedunculi ex lobis prodeunt. Superficies
superior glabra, in recenti obscure et saepius
sordide et inaequaliter viridis, in sicca planta
ex cinereo virescens vel etiam rufo-fusca.

Superficies inferior venosa: venis latiuscu-
culis contiguis; versus peltas minores in cras-
siores paucas frequenter confluunt; caeterum
subtomentosae sunt, colore ex ligneo fusco,
intermediis sulcis oblongis distinctae.

Radices in extremis foliis tenues, nigrae
satis longae, ad basin densiores.

Peltae ovatae convexae vel retro volutae et velut tubulosae, etiam margine subcrenatae, ex fusco rufescentes, in siccitate negrificantes. Folia alia inter peltiferam plantam, sinuato-laciniata, margine criso farinaceo cincta, sed rarius occurunt.

Locus. Ad terram, in sylvis inter alios Lichenes coriaceos nasci solet.

Observatio. Substancia satis crassa. Numerosis et parvis peltis a *Peltigera rufescens* species videtur non male diversa. Varietas hujus Lichenis, tenuior luci obversa pellucida quasi, coloris in superficie nunc albidi nunc fusco virantis (unde totus Lichen maculatus vel variegatus), subtus vero magis albidi, peltis vel solitariis vel geminis, retro volutis apice subcrenatis fusco-rufescens a Dillenio videtur indicata 208. t. 28. f. 108. Uncialem longitudinem non superat.

Peltigera cel. Wildenow (Flor. berol. prod. 347.) dicitur genus *Lichenum receptaculo seminum oblongo peltiformi instructum*, cui addo coriaceam ac lentam plantae naturam.

Explicatio Figurae.

Planta naturali magnitudine et recens depicta.

a. Peltas indigitat.

b. Frondis partem margine criso farinaceo cinctam.

T A B U L A IV.

Fig. 2.

PELTIGERA SYLVATICA.

Peltigera sylvatica, subcoriacea sinuato-laci-
niata scabra; peltis adscendentibus parvis.

Lichen pulmonarius, saxatilis, fusco-rufus, receptaculis
florum albidis Mich. gen. 84. ord. XI. t. 43.

Lichnoides polyschides villosum et scabrum, peltis par-
vis Dill. musc. 199. t. 27. f. 101.

Lichen lacunatus exasperatus inferne villosus scutellifer
Hall. hist. 1987.

Lichen *sylvaticus*, coriaceus repens laciniatus lacuno-
sus, peltis marginalibus adscendentibus Linn. S. N. 712.
Syst. veg. 961. Leers, herb. 977. Huds. angl. 547. Li-
ghtf. scot. 848.

Lichen *polyschides*, fronde rigidiuscula oblonga supra
verrucata lacunataque: peltis marginalibus subrotundis
Neck. meth. 51.

Ampla et libera frons ad terram repens, mar-
gine suberecta in lacinias sine ordine divisa,
sinuatas, apice subangulosas, truncatas, in ju-
niori planta parum latas (*L. saxat. similes*),
in adultiori latiores esse solent. Superficies
superior ab initio obscure virescens, vel sor-
dide e fusco viridis, per vetustatem et in sic-
ca fusco rufescens, extremi fines vel fusci vel
nigri; in media parte et versus extremitates

la-

lacunosa , verrucis pulverulentis nigris (ad lentem cylindri dense stipati racemosi e disrupta cute prodeentes) nunc solitariis , saepius in lineas coordinatis , circa lacunarum eminentias exasperata .

Inferne totus Lichen ac ubi vis villosum , spongiosum , villo (per lentem apice fisso et uti in spongia contexto) ad margines molliore , flavescente vel albido etiam croceo , interiora versus densiori scabro fusco , demum nigro , interspersis hinc inde villo circulis seu foveolis , quae albedine disci (per lentem saepius farinosi) inter villum emicant . Ab initio parvis tubulis similes , qui dein in maculas impressas ad aciculae capitum magnitudinem explicantur .

Peltae infrequentes , in extremis angustioribus laciniis parvae haerent , oblongae vel rotundae , fusco-rufae , colore inferius tomenti .

Locus. In sylvis Europae (Helvetiae , Angliae , Germaniae) locis umbrosis ad radices et latera rupium ; etiam ad arbores , sed rariorius .

Observatio. Substantia in recenti flexilis tenax , intus virescens , sordide alba , fibrosa ; limites ostendit inter Lichenes pulmonarios et coriaceos . Odor foliorum , etiam post multos annos , urinosus (fere ut in Chenop. vulv.) nauseosus , praesertim in sicca planta et

Expt 4

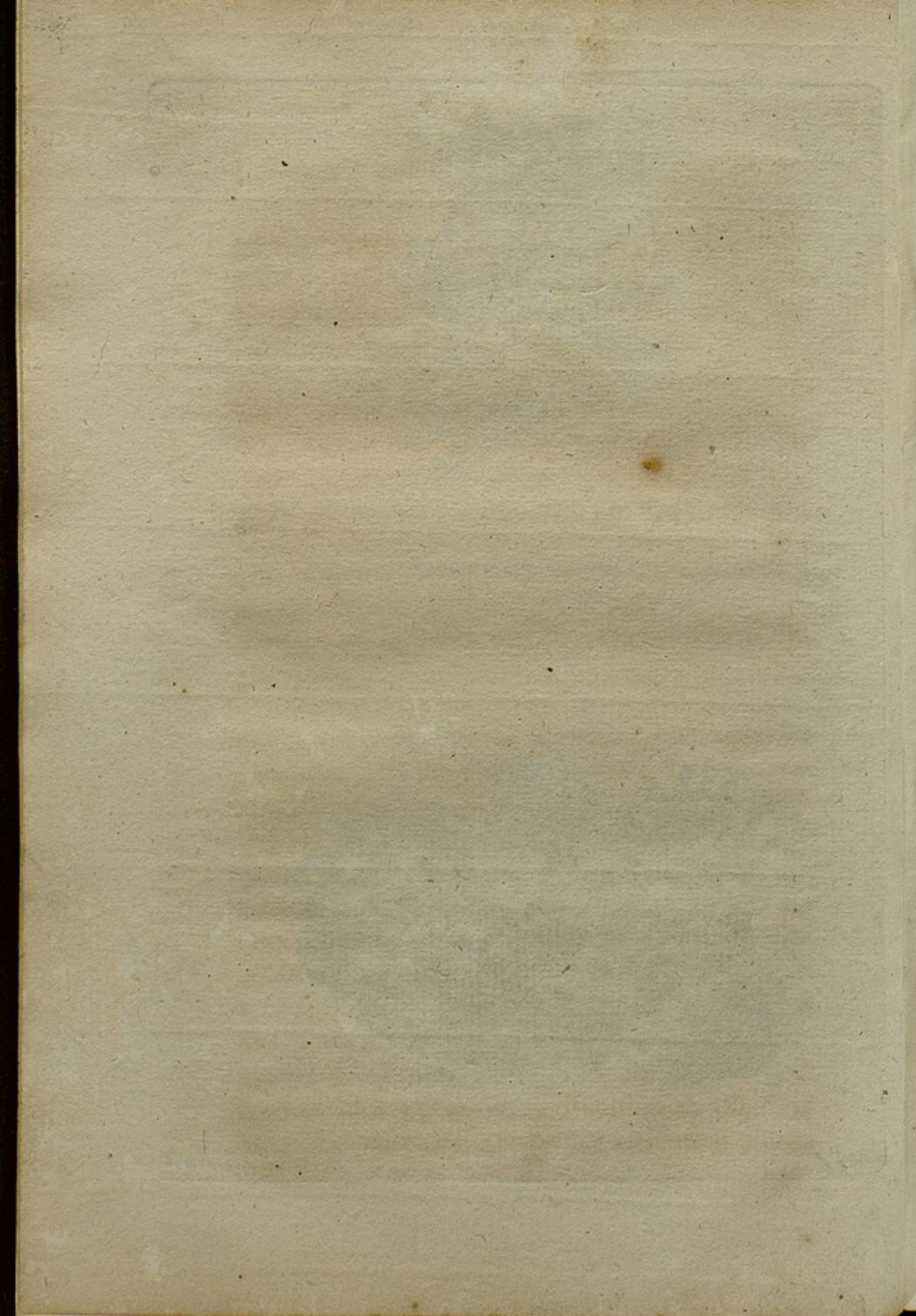

2

Ringo f.

Santos de Cigo

et in aqua macerata, recentia vero folia et
sicca fere inodora. In Michelii figura pictor
folia et eorum laciniias nimis lata fecit. Dille-
nii figura laudabilis.

Explicatio Figurae.

Frons integra naturali pingitur magnitudine, colore
ad exemplar siccum et aqua reviviscens fucata.

- a. Peltae in extremis angustioribus laciniis.
- b. Laciniarum fines saepius reuolutae ac peltas aemu-
lantes.

T A B U L A V.

Fig. 1.

CORALLOIDES PASCHALE.

Coralloides paschale, solidum, tectum foliolis
tartareis; tuberculis fungosis subfuscis.

Lichen alpinus glaucus, ramosus, botryoides Scheuchz.
it. 137. t. 19. f. 4.

Musco-fungus coralloides fruticosior et lignosior Moris.
hist. 633. n. 12, 13. t. 7. f. 12.

Lichen cinereus, fruticosus saxatilis, racemulis seminum,
undique obductus, receptaculis horum nigricantibus.
Mich. gen. 78, 20—22. t. 53. f. 5—7.

Coralloides crispum at botryiforme alpinum Dill. musc.
114. t. 17. f. 33.

Lichen caule fruticoso fungifero, verrucis calcariis tecto.
Hall. hist. 1963.

Lichen *paschalis*, fruticulosus solidus, tectus foliolis
crustaceis Linn. Sp. pl. 1621. Syst. pl. 557. Syst. veg.
963. Fl. suec. 1120. Lapp. 536. Gunn. norv. 268. Weis,
crypt. 98. Leers, herb. 991. Fl. dan. 151. Neck. meth.
66. Poll. pal. 1130. Retz. scand. 1404. Lightf. scot. 886.
Huds. angl. 558. Hagen, lich. 71. Chlor. lugd. 37. Al-
lion. ped. 2588. (Zypressenformige Strauchflechte,
crisped warty L. angl. Fastelauus-Riis, norv. Fastlags-
Riis, suec. Lichen paschal de la Mark, fl. 90.)

Cladonia paschalis fruticulosa ramosa, crusta obducta,
tuberculis fuscis Wild. berol. 1049.

Cespites facit varia magnitudine ex pluribus
fruticulis compositos. Caules surgunt ex una
la-

latiuscula basi plures, subteretes, erecti vel decumbentes, superius in ramos frequenter ad angulum acutum divisi et subdivisi; ultimis ramulis (3-4) crispatis, et subnutantibus; lignosi ac lenti sunt caules, in humido molles flaccidi, colore ex glauco candicante, lutescente vel ad incarnatum tendente. In junioribus crispa crusta undique obducti, in vetustioribus subinde nudi, presertim aversa et inferiori parte, superius autem et in extremis ramulis creberrimis exiguis verrucis, quasi farina conglomerata conspersi essent, teguntur. Quae verrucae plus minusve crassiores vel subtiliores si accuratius et ad vitream lentem observentur, ut vera soliola crustacea seu tartarea eleganter laciñiata, crispa, granulata, dense imbricata, superius magis verrucosa: verrucis obovatis, conicis, apice et hinc inde nigro-punctatis, conspicuntur. Per universam plantam praesertim in extremis ramulis et foliorum glomerationibus nascuntur fungosa tuberculæ nunc singula seorsim nunc plura congesta, aut coalita, ab initio plana, orbicularia, scutellis similia, margine cincta, dein fiunt convexa, in sicco autem subsident, breviter etiam adparent pedunculata, glabra, lentiæ saepe magnitudine, colore fusco, spadiceo, ex siccitate nigricante. Color in juniori et sicca planta penitus albicans, quasi pruinosus, in humido autem ex cinereo vel glauco

virescit , per vetustatem et siccitatem denique arenaceus vel obsolete luteus. In eo loco , ubi caules denutati et lignosi comparent , subtili ac fungoso , in humido pellucente tomento radicularum instar vestiuntur , cujus ope et nutriti plantam , et invicem cohaerre verisimillimum. Substantia interior solida est et alba.

Locus. In Europae montosis et ericetis. In America septentrionali. Apud nos promiscue cum L. Islandico , et frequens tuberculis.

Observatio. Observantur exemplaria tuberculis etiam in humido plane nigris , conglomeratis , subpedunculatis , caules minus ramosi et crassiores ; quae varietas forsitan est : Lichen alpinus glaucus ramulorum extremitatibus nigris et tumentibus Scheuchz. it. Vl. 459. Aliam elegantem varietatem ex Groenlandia adlatam , vidi in herbario ill. Schreberi caule fere roseo , foliolis albidis teneris consperso. Tota planta magnitudine ac figura admodum ludit , ab unciali ad palmarem occurrit , granulis plus minusve crassioribus vel densioribus , saepius in exsiccatis et decrepitis plane detritis. Rangiferos aequi vesci hac specie ac L. rangif. refert Linnaeus in flor. Lapp. , nec dubium , quum sapor in hoc minus acris , quam in L. rangiferino et copiose ibi provenit. No-

men-

men generis a Dillenio evocatum , imposui
fruticulosus plerisque Linaei lichenibus , coral-
liis similes et tuberculis utplurimum instruc-
tis.

Explicatio Figurarum.

Fruticulus recens depictus , ramulis quibusdam abscissis.

a. Particula caulis ad lentem conspecta , foliolis tum
eleganter imbricatis et coordinatis in conspectum
prodeuntibus.

b, c, d. Singulæ particulae ex apice ramulorum , hinc
inde nigro punctatae.

T A B U L A V.

Fig. 2.

CORALLOIDES ACULEATUM.

Coralloides aculeatum, subcompressum fuscum, surculis aculeatis; tuberculis radiatis.

Lichen terrestris, fuscus, hirsutie asperus, receptaculis florum atro-rufis Mich. gen. 78, (16-18) ord. 5. t. 39. f. 7.

Coralloides fruticuli specie fuscum, spinosum Dill. musc. 112. t. 17. f. 31.

Lichen fruticosus durus castaneus, surculis spinosis Hall. hist. 1965. Leers, herb. 992.

Lichen abuleatus, foliacens diffusus, compressus ramosissimus; ramulis furcatis spinulosis Schreb. Spicil. 1119. Web. gott. 207. Leys. hal. 1166. Chlor. lugd. 35.

Lichen hispidus, fruticulosus solidus ramosissimus, ramis divaricatis, subcompressim glabris spinulosis, angulis obtusis Lightf. scot. 883.

Cladonia aculeata fruticulosa, fusca, compressa ramosissima, diffusa aculeata Wild. berol. 1048.

Cespites unciales sescunciales ex ramosissimis fruticulis, et in latitudinem margis sparsi. Caules ramosissimi implexi, subcompressi, magis ad divisuram, lacunati in utroque latere, per dichotomiam ad obtusum angulum plerumque divisi, subdivisi; angulorum divaricationes fere rotundati; medii caules versus apices fiunt latiores, demum apices ramulorum spinulis te-
nuis-

nuissimis (2—3 ad lentem saepius obtusis) terminantur; etiam latera ramulorum ex hisce subtilissimis spinulis (per lentem cylindris obtusis similes) quasi hispida fiunt. Quod praesertim in iis platis, quae tubercula proferunt, observatur, ubi rami pauciores, intermedii magis erecti saturatius fusci, ubique usque ad extremas furcatas fines, spinulis minutis acutis, tamen innocuis, adspersi sunt.

Tota planta in anteriori superficie saturatius est colorata, ex rufo nigricat in sicca, magis et dilutior fusca in humido. Sicca etiam dura fragilis pungens nitentis et castanei coloris, subcompressa, diffracta intus solida alba; humectata vero plane flacescit et intumescit, etiam tum intus cava adparet.

Tubercula scutellis omnino similia, terminant crassiorem caulem, plana sunt et horizontaliter sita, ex plano demum fiunt convexa, margo spinulis conicis vel simplicibus vel subramosis obvallatur, exinde radiatam acquirit faciem; color disci fuscus in rufum tendens, qui color purpurascens in adultioribus (ut in Lich. Island.) basin etiam tingit.

Locus. In ericetis Europae montosis, inter fruticulosos alias Lichenes.

Observatio. Scutellifera planta infrequens. Dillenii figura plantam absque scutellis bene exprimit. Michelii figura extra dubium scutelliferam refert, quae latiori caule et magis his-

pido praedita esse solet. Ambigit inter Coralioideos et Lichenoideos Lichenes, posteriores L. Islandico adsociat, quocum in multis convenit. Saltem non distituitur amaricante et mucilaginosa virtute.

Explicatio Figurarum.

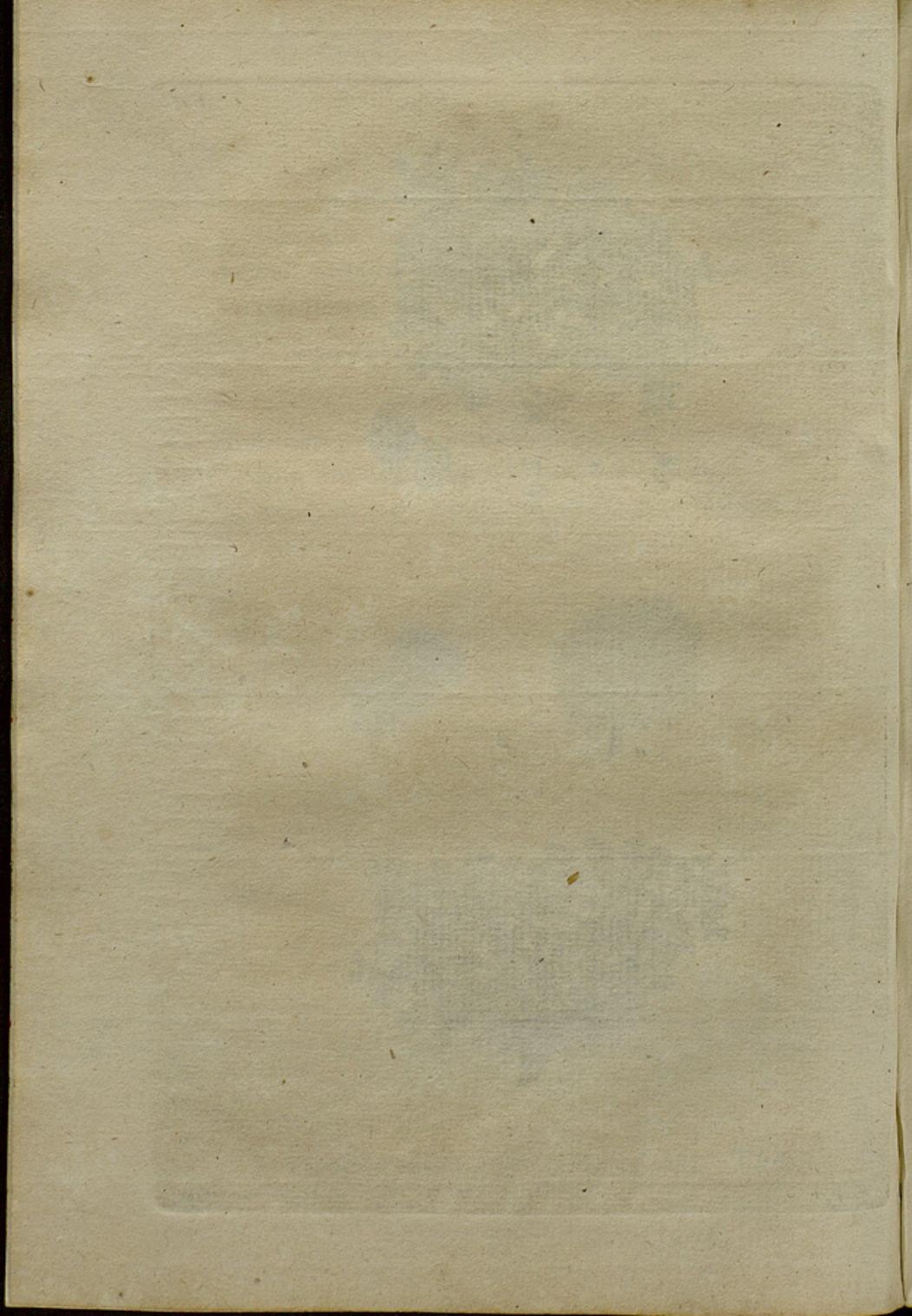
- a. Plantam juvenilem recens depictam sistit.
- b. Aliam adultiorem tubercula gerentem, siccatam.
- c. Ramuli terminale tuberculum, ad lentem vitream conspectum.

Estr.

Marg. f.

No Arco do Cego.

T A B U L A VI.

Fig. 1.

PELTIGERA APHTOSA.

Peltigera aphtosa, fronde lata verrucosa, sub-
tus longis radiculis hirsuta.

? *Lichen pulmonarius*, maximus, verrucosus, superne
e cinereo virescens, inferne obscurus, receptaculis
florum rubris, et circinatis Mich. gen. 85.

Lichenoides digitatum laete virens, verrucis nigris no-
tatum Dill. musc. 207. t. 28. f. 106.

Lichen fronde obtuse lobata, superne verrucosa, infer-
ne villosa Hall. hist. 1992.

Lichen aphtosus, coriaceus repens lobatus obtusus pla-
nus, verrucis sparsis, pelta marginali adscendente
Syst. veg. 961. Syst. pl. 544. Sp. pl. 1616. Fl. suec.
1098. Gunn. norv. 208. Weis, 80. Neck. meth. 80. Poll.
pal. 1117. Scop. carn. 1390. Leers, herb. 971. Oed.
dan. t. 762. f. 1. Huds. angl. 547. Lightf. scot. 847.
Retz. prodr. 1373. Hagen, lich. 104. Leys. hal. 1156.

Peltigera aphtosa fronde obtuse lobata, superne verru-
cosa, inferne alba villosa, Wild. berol. 1002. (War-
zige lederflechte. Torskmossa, suec. Torskgras, Elf-
nafwer, Ulp. Alv-naever, norv. Green ground liever-
wort, with blak warts, angl. Muscus cumatilis, offi-
cin.)

Folium in frondem latiorem ac breviorem
extensem, minus crassum ac fragilius, quam
in *Peltig. canina*; lobi magni sunt, obtuse si-

nuati planiusculi. Superior superficies laevis , colore laete virescenti in planta recenti , de cuius superficie verrucarum acervi nigricantes vel nigro fusi sparsim efflorescunt , in vetustiori planta color livescit vel ex fusco cinerascit , verrucis concoloribus. Inferior superficies ad margines ex reticulo confluente albido-ferruginea , etiam albescens , quo usque muscis adhaeret propter radicularum copiam plane ex fusco nigricat , reticulum venosum fuscum , intermediis albidis spatiis conspicitur.

Radices longissimae atrae , setaceo-ramosae , implexae , in humectata subulatae rectae , in extremis sparsim , in medio dense congestae , emicantibus hinc inde tantum venis.

Peltae terminales laete purpureae , ex fusco rufescentes , in siccitate nigricant , ovatae , vel subrotundae , recurvae , in aversa parte coloris pallidi subcarnei , etiam viridescentibus verrucis obsitae , pedunculis brevissimis convolutis , e laciniis foliorum instructae.

Locus. Ad terram muscis instrata , in Europae sylvaticis montosis.

Observatio. Radiculis longissimis ab aliis coriaceis , quae etiam , sed rarius , verrucis adspersi occurunt , distinguitur. Margines foliorum ubi in peltas abeunt , non raro sublacunosaes vel rugosae. Vetusta exemplaria et exsiccata colorem priorem non acquirunt. Vi drastica

tica et anthelmintica pollere dicitur, si noster Lichen verus ille, de cuius vi vermes pellente exemplum memorabile in amoenitatibus (ed. nov. vol. 2. 68.) a b. Linaeo relatum legitur. Ast in ejusdem mat. medica citatur Dillenii t. 26. f. 99. nempe Lichenoides subglaucum cumatile, foliis tenacibus eleganter laciniatis 197. quod longe a nostro diversum. Rusticolae Up-saliae infusum cum lacte paratum, infantibus aphthis laborantibus praebent, inde nomen (Fl. suec. I. c.)

Explicatio Figurae.

Plantam sistit naturali forma, recentem.

a. Pelta insidens pedunculo revoluto,

T A B U L A VI.

Fig. 2.

PELTIGERA VENOSA.

Peltigera venosa, minima subtus venosa; peltis sessilibus planis orbiculatis.

Lichen pulmonarius, minimus, inferne albus, et niger, reticulatus, superne e cinereo virescens, receptaculis florum nigricantibus, ad latera oblongis Mich. gen. 85, 12 et 13. t. 44. f. 3, 5.

Lichenoides parvum virescens, peltis nigricantibus planis Dill. musc. 208. t. 28. f. 109 e 110.

Lichen flabelliformis, subtus reticulatus, scutellis marginalibus planis Hall. hist. 1993.

Lichen *venosus*, coriaceus repens ovatus planus: subtus venosus villosus, peltis marginalibus horizontalibus Syst. veg. 661. Sp. pl. 1615. Syst. pl. 544. Fl. suec. 1097. Gunn. norv. 764. Weis, gott. 82. Neck. meth. 82. del. 515. Leers, herb. 970. Retz. scand. 1312. Poll. pal. 1116. Huds. angl. 546. Lightf. scot. 844. Leys. hal. 1155. Chlor. lugd. 36. (Kleinste schildflechte, Adernassa, suec. Aare mossa, norv. Little dark vein'd L. angl.)

Lichen *venosus*, Ehrh. plant. crypt. exsiccat. dec. III, 29.

Fondes e terra nascuntur adproximatae et tum parva orbicularia foliola, plana, ad terram sed

inclinata. Aestate eriguntur, frons in folium unciale, semiunciale expanditur, obovatum, oblongum, margine in lacinias aliquas divisum, sed oblique et irregulariter extensum. Ad basin plerumque replicatur inferior marginis superficies, ita, ut cavitas seu umbilicus oblique adscendens formetur. Superficies superior glabra; subviridis, in sicco magis in cinereum vel fuscum tendens. Inferior ex albo et fusco variegata. Etenim venae, pro parva Lichenis statura, satis crassae, villosae et subfuscæ sunt, intermedia autem spatia, seu sulci alblicant. Saepius venarum extremi fines multifidi, furcati. Radix e basi frondis quasi in cuneum decurrit, brevis, et ex minutis compactis fibris, aegre a terra separandis, colligitur.

Peltae in extremis sessiles, ab initio concavae, orbiculares horizontales, margine erecto posterius latiori sulcato cinctæ, dein planæ, majores convexæ, subrotundæ nonnihil angulosæ, in recenti fusco-purpureæ, in sicco nigricantes.

Locus. In cavarum semitarum marginibus adelixioribus, ad terram humidam, locis umbrosis Europæ.

Observatio. Lichenoides terrestre virescens orbiculatis minimis foliis Dill. 209. t. 28. f. 110.
est.

est juvenilis e terra propullulans Lichen
venosus, bene expressus, et totius generis mi-
nimus.

Explicatio Figurarum.

Variae aetatis et magnitudinis plantulae pinguntur.

- a. Junior planta ab anteriori facie conspecta, et in re-
centi depicta.
- b. Alia a posteriori, magis sicca.
- c. Vetustior ab anteriori et in siccata delineata,
- d. Similis madida,

Ect.

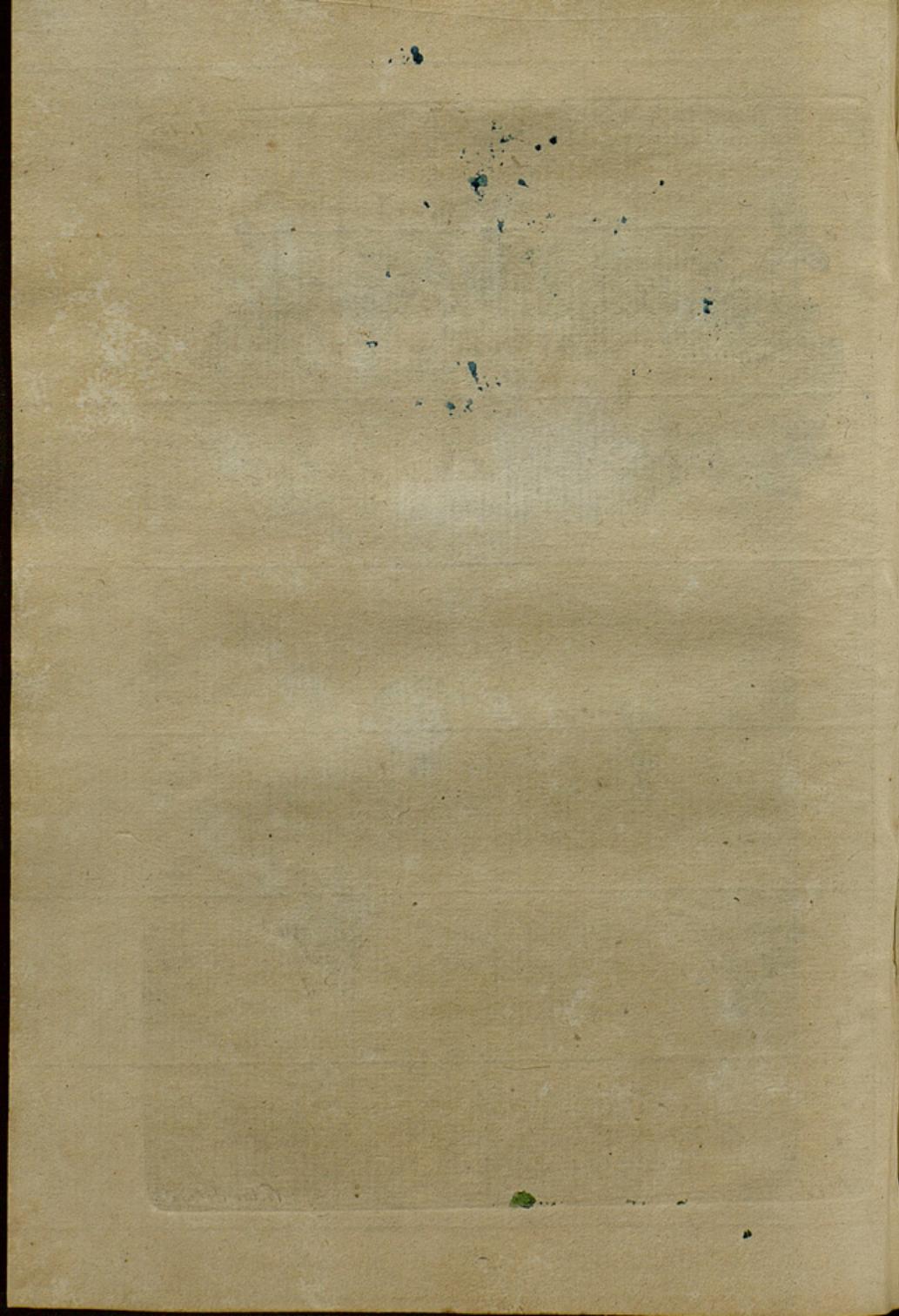

2

Marq. f.

No Arco do Cega

T A B U L A VII.

Fig. 1.

SQUAMARIA PINASTRI.

Squamaria Pinastri, foliacea adscendens, lacinia lobata crispa, margine pulverulenta, flava.

Lichen Pinastri Scop. carn. 2. 1387.

Frons in cespitulum rotundum parvum collecta ex foliolis semiuncialibus suberectis, incisis lobatis, gyratis undulatis; margine flavo pulvere, undique tumente. Superficies superior ex virescenti flavescenti, subrugosa; supina concolor vel saturationi flavo tincta. Ceterum prior nigris punctis, quae admota lente nigra fungosa tubercula adparent, frequenter conspersa. Scutellas hucusque frustra quae-sivi. Substantia totius plantae rudit admodum et sequenti Lichene crassior, minus elegans; lobi obtusiores farinosi, puncta nigra in superficie, neque ad margines, color magis virescens, demum locus natalis ab illo satis diversam ostendunt.

Locus. Habitat in sylvis acerosis; adnascitur constanter Pini silvestris cortici deque radi-

dice ejus vel prope tamen crescere solet. Circa Erlangam non infrequens, circa Idriam Scopoli legit.

Observatio. Ad tingendum pannum non inutilis planta, pallide sulphureo vel flavescente spadiceo imbuit colore *). Squamariae nomen Lichenibus imposui, qui squamatim quasi crescere solent, imbricatos dixit Linnaeus, plus minusve adpressa, modo angustiora, modo latiora sunt foliola, semper tamen imbricatim sibi imposita, et natura molli flexili foliacea.

*) Mémoires — sur l'utilité des Lichens — n. 21. a, b, c.

Explicatio Figurae.

Cespes frondis nativa magnitudine et recens depicta.

a, Lobuli pars extrema, farinoso tumente margine; ad lentem aucta.

T A B U L A VII.

Fig. 2.

SQUAMARIA JUNIPERINA.

Squamaria juniperina, foliacea adscendens laciniata crispa, fulva; scutellis fuscis.

Lichen nivalis luteus, b Web. spicil. 271.

Lichen juniperinus, foliaceus laciniatus crispus fulvus, peltis lividis Linn. syst. veg. 960. Sp. pl. 1614. Fl. suec. 2. 1093. Gunn. norv. 204. Retz. scand. 1364. Lightf. scot. 836. Huds. angl. 2. 542.

(Wacholderflechte, Geneverboomig schurftmos, belg. Juniper Lichen, angl. Enmassa, suec. Enermosse, norv.)

Frons cespitosa, laxe imbricata, ac in erectiuscula foliola divisa, varie ac inaequaliter laciniata; margine sinuata crispa, punctisque nigris minutis, quae ad lentem oblongi vel lineares apices, saepius perforati, undique exasperata. Superficies interna rugosa vel quasi reticulata, colore madefacta planta, ex viridi flavescente, etiam eleganter citrino; siccitate et aetate color magis in fulvum inclinat. Supina facies aequa lacunosa, glabra et lutea; hinc inde breves exiguī nigri radiculi, simplices prominent, quibus corticibus adhaeret.

F

Scu-

Scutellae ex margine foliorum oriundae, eoque quasi in scutellam convoluto pedunculatae omnino. Primum parvae sunt et orbicularis, tumque sessiles; dein vero magis exlicantur, inordinata forma; margine luteo crenulato instructae, disco autem fusco vel castaneo, madefacta planta livido; subtus autem reticulo lacunoso obducto.

Locus. In arboribus, passim ad Iuniperum variis Germaniae locis, (in Suecia, Norwegia, etiam Anglia). Anne etiam in Alpibus? Exemplar depictum cel. Ehrhart Upsaliae legit.

Observatio. Novella planta rotunde magis expansa, tenuioribus et crispis laciniis. Halleri Lichen convexo concavus lacunatus et glaber, ramis minus crispis subluteis (hist. 1977.) cum nostra planta, exceptis synonymis, melius convenit, quam Lichene nivali. A priori aequo diversus est noster Lichen ac a parietino. Gothlandi dicuntur lanas luteo hujus opere colore inficere, qui pulchrior evadit, si tingendum alumine ante imbutum in sero lactis coquatur. Etiam ut specificum in ictero (?) celebratur.

Explicatio Figurae.

Lichenis hujus annosioris cespes nativa forma ac colore; humectata planta.

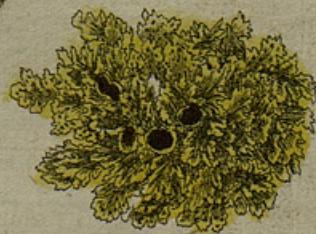
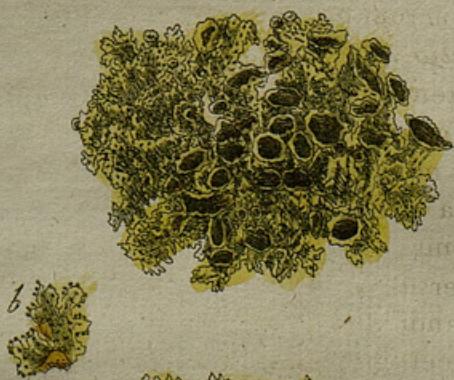
a. Juvenilis alia.

b. Particula extremi lobi, ad lentem aucta, quo melius nigri apices conspici queant.

TA-

2

296

1. *Antiquities of the British Isles* by J. G. Wood, M.A., F.R.S., &c., 2 vols. 8vo. 1825.
2. *Antiquities of the British Isles* by J. G. Wood, M.A., F.R.S., &c., 2 vols. 8vo. 1825.
3. *Antiquities of the British Isles* by J. G. Wood, M.A., F.R.S., &c., 2 vols. 8vo. 1825.
4. *Antiquities of the British Isles* by J. G. Wood, M.A., F.R.S., &c., 2 vols. 8vo. 1825.
5. *Antiquities of the British Isles* by J. G. Wood, M.A., F.R.S., &c., 2 vols. 8vo. 1825.
6. *Antiquities of the British Isles* by J. G. Wood, M.A., F.R.S., &c., 2 vols. 8vo. 1825.
7. *Antiquities of the British Isles* by J. G. Wood, M.A., F.R.S., &c., 2 vols. 8vo. 1825.
8. *Antiquities of the British Isles* by J. G. Wood, M.A., F.R.S., &c., 2 vols. 8vo. 1825.
9. *Antiquities of the British Isles* by J. G. Wood, M.A., F.R.S., &c., 2 vols. 8vo. 1825.
10. *Antiquities of the British Isles* by J. G. Wood, M.A., F.R.S., &c., 2 vols. 8vo. 1825.
11. *Antiquities of the British Isles* by J. G. Wood, M.A., F.R.S., &c., 2 vols. 8vo. 1825.
12. *Antiquities of the British Isles* by J. G. Wood, M.A., F.R.S., &c., 2 vols. 8vo. 1825.
13. *Antiquities of the British Isles* by J. G. Wood, M.A., F.R.S., &c., 2 vols. 8vo. 1825.
14. *Antiquities of the British Isles* by J. G. Wood, M.A., F.R.S., &c., 2 vols. 8vo. 1825.
15. *Antiquities of the British Isles* by J. G. Wood, M.A., F.R.S., &c., 2 vols. 8vo. 1825.

T A B U L A VIII.

Fig. 1.

P S O R A C A E S I A .

Psora caesia, crustacea adpressa, albido-cinerea; scutellis concoloribus, tuberculis intermixtis caesiis.

FRONS orbiculata exacte saepius rotunda, crustacea, albido-cinerea, ex angustis stelliformiter dispositis foliolis composita. Foliola haec in prima aetate multifida, sublinearia laci-niata: laci-niis divaricatis apice incisis; dein rosulas formant maiores, unciales biunciales, sicque latiora apice praesertim, et subconvexa. Laci-niae divaricatae terminantur fere aequali altitudine, truncatae quasi, bifidae vel trifidae denuo, ultimis finibus incisis tantum vel crenulatis, subito inflexis, antea gibbis. Colore omnes laci-niae sunt cinereo albicante, exceptis apicibus, quae in dilute caeruleum tendunt. Subtus vero alblicant, margine in humente levissime viridi, et per exiguis radiculis, ad lentem etiam bifidis, arctae saxis ita adglutinantur, ut sine laceratione vix desecari possint. Medius orbis tñbercula profert numerosa subrotunda, qualia etiam ex margine vel apice foliolorum erumpunt, pulverulenta, caesia (ad lentem nigra granula albis commixta).

Scutellae tūberculis iis insparsae , admodum exiguae , concavae , foliorum colore ; adultores magis nigricant , in humido subfuscæ , tenui cinctæ margine , vel granulatae , a mutua pressione irregulari forma . Senescente plantula foliola a centro sensim per ambitum corrupta fuscescunt , evanescunt .

Locus. In saxis , lapidibns , tectis , ad sedimentorum trabes , etiam super muscos (substrato praesertim Bryo pulvinato) circa nostram urbem frequens .

Observatio. Humectatus Lichen colorem aegre mutat , contritus inter digitos virescit . Alios nostræ pervulgaris plantæ mentionem nullibi fecisse demiror . Forsan primo adspectu seducti , pro stellari vel simili habuere . Nomen Psoræ iis imposui Lichenibus , qui Lichenibus imbricatis forma vel habitu quidem similes , margo enim etiam iu lobulos finditur , et imbricatum foliola crescunt , sed natura crustacea tartarea , fragilis coherens ab iis separat ; medii quasi inter crustaceos scutelliferos et foliaceos imbricatos Lichenes .

Explicatio Figuræ.

Orbis hujus Lichenis lapidi innascens , per margines polliniferos minori cum alio confluens , recens naturali magnitudine depictus .

- a. Plantulae tenellæ foliola .
- b. Foliolum frondosum tuberculis et scutella instruc-
tum , ciliis ad marginem prominentibus , nativa forma .

T A-

T A B U L A VIII.

Fig. 2.

SQUAMARIA PULVERULENTA.

Squamaria pulverulenta, adpressa, foliolis linearibus obtusis lobatis crenatis, polline conspersa; scutellis nigricantibus.

? *Lichenoides glaucum orbiculare*, segmentis latiusculis, scutellis nigris Dill. musc. 176. t. 24. f. 71.

? *Lichen fronde cinerea profunde laciniata*, rotunde lobata, scutellis nigris Hall. hist. 2016.

Lichen (pulverulentus) imbricatus; foliolis lobatis crenatis obtusis viridibus, polline conspersis, scutellis nigris margine crenatis Schreb. spicil. 1123. Web. spicil. 276. Wild. berol. 1015.

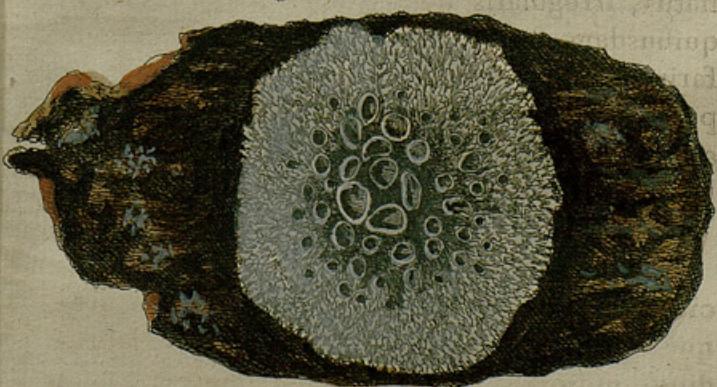
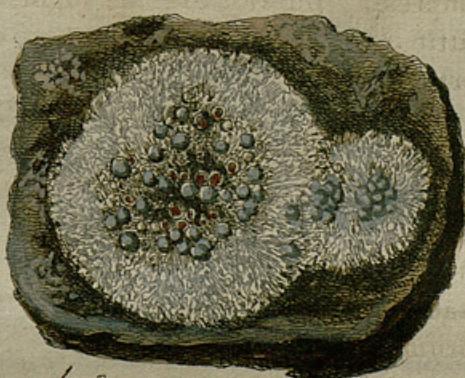
Frons in rosulas explicata varia latitudine, invicem congestis foliolis laciniatis, bifidis, trifidis etiam multifidis composita, apice obtusa, crenulatis, margine depresso, dein vero elevatis. Foliola haec in humente eleganter et saturate viridia, sensim ex viridi in cinereum ludunt, in sicca (etiam in arbore) ex glauco cinerea et albida, tumque polline albido, quo per ambitum quasi pruina perspersa sunt, magis conspicuo. Per vetustatem (etiam in chartis) spadicea fiunt, lurida olivacea, glabra, saepe nitentia. Superior pars superficialibus lac-

nulis impressa, inferior crebras nigras radiculas emittit incanas demum fuscoatras, quarum ope cortici arcte adnascitur.

Scutellae in superficie foliorum tubercula vel granula exigua margine involuta propullulant, per orbis medios numerosissime congestae, foliolis concolores, farina cinerea obductae, margine crasso obtuso aequali, ut cancerorum calculi cinguntur. Inde pellicula vel farina glauca abscedente, discus niger vel subfuscus fit, margo tenuior crispatus crenatus, irregularis angulatus vel compressus. In quibusdam foliola crispa latiora, per lentem farinosa, pulvere ex viridi flavescente conspersa; in alio specimine scutellae innumeris granulis exasperatae, quae saepius in foliola excrescunt.

Locus. Ad arbores varias; in cortice Salicis, Juglandis, Tiliae. Circa Erlangam frequens. Non raro ad saxa palmari saepe latitudine, muscis subjectis innasci solet.

Observatio. Habent sicca hujus Lichenis folia peculiarem et a humente diversam faciem. Lichen omphalodes, quocum olim in enum. Lichenum male consociavi, ut ex viva planta vincor, plane diversus. Ex Dillenii descriptione facilius nostram cognosco, quam ex

brad entitl
-evidenc
-fro strel

the
-
-
-
-

AT

ex figura ejus, quae a similibus multis handiter, nisi accurata et circumscripta adumbratione, distingueuda. Plane aliena planta est Lichen pulverulentus cel. Hagen (Lich. tab. 2. fig. 8.) sic vocatus.

Explicatio Figurae.

Sicca depingitur rosula, naturali facie.

- a. Annosioris segmentum, humectatum, copiosis angulosis granosis scutellis obsitum.
- b. Particula plantae fere senescentis, marginibus latioribus, magis pulverulentis, colore foliorum subfuscō vel olivaceo.

T A B U L A IX.

Fig. 1.

LICHENOIDES ISLANDICUM.

Lichenoides islandicum, corniculatum, folia-
ceum adscendens, laciniatum: laciniis bi-
cornibus; marginibus elevatis ciliatis.

Lichen terrestris foliis eryngii Buxb. cent. 2. tab. 6. f. 1.
(T. 7. f. 2. absque descriptione.)

Lichen pulmonarius, minor, angustifolius, spinis tenuis-
simis ad margines ornatus, receptaculis florum trans-
verse oblongis, rubris, vel ex rubro ferrugineis. Mich.
gen. 85. t. 44. f. 4.

Lichenoides rigidum, eryngii folia referens Dill. musc.
209. t. 28. f. 111.

Lichen fronde convexa ciliata, pustulata, obtuse ramo-
sa, utrinque levi, ramulis brevissime bicornibus Hall.
list. 1978.

Lichen islandicus, fronde erectiuscula laxa, margine
ciliata, scutellis subrotundis terminalibus planis Neck.
meth. 109.

Lichen islandicus, foliaceus adscendens laciniatus; mar-
ginibus elevatis ciliatis Linn. syst. veg. 960. Sp. pl.
1611. Fl. suec. 2. 1085. Lapp. 445. Gort. ingr. 174. Ge-
rard, gallop. 29. Gunn. norv. 425. Blackwell. t. 599. f.
1. Oeder, dan. 155. Weis. gott. 68. Scop. ann. 2. 107.
Carn. 2. 1385. Pollich, palat. 1007. Matt. sil. 858, enum.
1083. Retz, scand. 1355. Huds. angl. 2, 559. Lightf. scot.
829. Weber, spicil. 237. Cramer, diss. 7. Hagen, Lich.
43. Allion. ped. 255. Chlор. Lugd. 35. Leys. halens. 2, 1145.
Musci islandici herb. officin. Linn. mat. med. Berg. mat.
med. 537. etc.

(Islandisches Moos, islandische Flechte, yslandsch
Schurftmos, belg. iceland Lich. angl. Fiallagraus, island.
Fieldgraes, Hedegraes, Hede-mose, dan. et norv. He-
demossa, suec. L. d'Islande Lamarck, 81.).

Frondes confertim et sibi invicem adnascen-
tes magnum et densum faciunt cespitem, ads-
cen-

cendunt, figura ac magnitudine mirum in modum variabili. Singula foliola plerumque aliquot uncias alta, laciniata et subdivisa: laciniis remotis alternis, etiam oppositis, extremis finibus brevissime et inaequaliter bicornibus, obtusis, aequali fere per subdivisionem latitudine, exceptis angulis divaricationis laboribus rotundatis. Superficies glabra nitida superiori seu interiori parte canaliculata, etiam subrugosa, colore plus minusve fusco, vel pallide virescenti; oris adtractis, saepe convolutis, atque mediantibus brevibus columnulis seu radiculis, fili linei crassitie in cavitatem vaginae instar, vel etiam invicem collectis. Margines laciniarum ciliis seu spinulis rigidis parallelis obtusiusculis, ad lentem aliis furcatis, aliis ramosis, modo densius, modo rarius exasperati. Supina seu externa pars exiguis albidis pulvrenulenta quasi scrobiculis excavata, subconvexa colore pallidiore, ad basin vero miniatus vel sanguineus color immiscetur.

Substantia membranacea mollis, aegre lacerabilis, in humente, in sicca rigida cornea, neque facile frangenda, nisi diutius exsiccata planta.

Scutellae foliolis plerumque obtuse laciniatis vel latioribus innascuntur, in extremis eorum apicibus, rarissime ramos terminant, marginem potius nullibi attingunt, interdum infra summitates reperiuntur: planiusculae,

purpurascentes, in siccitate magis fuscae, foliorum substantia; adultiores concavae, saepius unciam latae, margine aequali, denticulato cinctae, subtus lacunosae subreticulatae, ubi foliis adherent scrobiculo excavatae; rotundae aut transverse oblongae.

Locus. Per omnem Europam, in regionibus septentrioni proximis frequens. Islandia insula, ubi copiose provenire solet, nomen dedit. In australibus regionibus, Helvetia, Gallia australi, Italia superiori montes alpinos incolit, ad terram etiam ad saxa; in ericetis, sterili ac sabuloso solo apud nos, in sylvis aerasosis, vel sub dio, vel sub umbra crescit. Specimina scutellifera in monte pinifero lecta debet humanitati ill. ac cel. viri D. Dr. Schoepf.

Observatio. Color pro aetate vel natali loco varie mutatur. Locis umbrosis sub Erica vel frutescente arbuscula pallidior viridis, subtus albidos esse solet, junior tenuiores et magis crispas lacinias habere, inde nata varietas Dillenii: foliis tenuioribus ac crispioribus (l. c. f. 112.). Magis glabra sunt ejus folia, colore etiam obscure spadiceo sub dio, marginibus approximatis vel convolutis, ciliis controversis vix adparentibus, extremitatibus corniculis brevibus, crebrioribus terminatis, et angustioribus in quibus nulla seu minus crebre cilia adparent. Nomen sub hac forma apud Islandos Kloungur fert (et minus gratum habet saporem Diss. cit.

21, 60.). Ceterum non raro majores frondes absque ciliis, vel tantum hinc inde spasris occurunt. Magnitudine non minus, quam latitudine variabilis planta. Prior ab uncia semipalmaris, posterior saepe plures uncias et monstrose latas frondes etiam apud nos emensa. Aliae ab auctoribus sub hoc Lichene comprehensae varietates (ut Lich. aculeatus Schreb. Islandis Krada, in borealibus Islandiae copiose et fere lichene Islandico frequentius estur, quo vero et sapore et pretio longe inferior est Diss. cit. 60.) diversae potius species sunt. Figura Breynii (eph. n. c. ann. 3. 439.) ex sententia Dillenii reliquis praestat et nascendi modum bene exprimit, peltae seu scutellae vero in ea desiderantur. Buxbaumii mala, in qua non solum scutellae, sed etiam ciliares spiculae desint. Michelii, divisuram et formam inter chartas complanatam, ideoque nativam faciem non bene exprimit. Scutellae uti Mich. depinxit, quae quidem denticulatae margine etiam integerimae, at nunquam ciliatae, saltem tales me nunquam videre memini, male expressae. Dillenii figura, exceptis terminalibus scutellis, quae tamen quoque, sed rarius, occurunt, Blackwelliana, Oederiana laudabiles. Mutabile certe, inquit Hallerus, et polychreston medicamenti genus. Apud septentrionales maximi usus. In Islandia ex nostra planta in pulverem redacta cum vel sine ad-

dita farina frumenti nutriendis pulmentum, etiam panem componunt *). Etiam in medicinam vocatur. Eadem enim lacti vel simplici aquae inculta, explicita gelatina non modo nutrientem pulmenti speciem praebet, verum etiam iis, qui phthisi aut macie ex acrimonia humorum conficiuntur, praestans remedium, nec minus iis ob amarorem salutare, qui obstructionibus aut debilitate viscerum laborant. Hoc, si recens fuerit, decocto alvum ducere plures consentiunt, sed eventus non respondebat exspectationi, periculo saepius in me facto. Etiam in re tinctoria non vilipendenda planta, colore plus minus fusco inficit pannum. Plura alibi leguntur **).

*) Olaffen und Povels. Reise durch Island, 1. Th. 85.

**) Mémoires — sur l'utilité des Lichens etc. Diss. cit.

Explicatio Figurarum.

- a. Frondem scutelliferam ostendit, quae latior et obtusior plerumque esse solet, nativa forma ac colore, humente planta.
- b. Alia sine scutellis ab anteriori ut prior seu superiori facie marginibus tantum involutis, recens.
- c. Particula apicis, quo melius ciliarum forma conspiciqueat, ad lentem.

T A B U L A IX.

Fig. 2.

LICHENOIDES FURFURACEUM.

Lichenoides furfuraceum, corniculatum decumbens subvillosum; laciniis acutis, inferne nigris reticulatis.

Muscus alcicornis Barr. ic. 1277. fig. 3.

Lichen arboreus leucomelanos, ramulis altera parte anthracinis, altera candidissimis Buxb. cent. 2, 12. t. 7. f. 1.

Lichen alpinus cornua cervi referens, subtus anthracinus, desuper cinereus, receptaculis florum amplioribus, intus fuscis Mich. gen. 76. ord. 4. t. 38. f. 1.

Lichnoides cornutum amarum, superne cinereum, inferne nigrum Dill. hist. 157. t. 21. f. 52.

Lichea cornubus planiusculis acutis, superne farinosis, inferne atris et reticulatis Hall. hist. 1976.

Lichen furfuraceus, fronde ramosissima, superne cinerea, subvillosa, inferne nigra, ramulis acutis Neck. meth. 107.

Lichen furfuraceus, foliaceus erectus, laciniatus, subtus niger pulverulentus, apicibus albidos; scutellis fuscis concavis Wild. berol. 1031.

Lichen furfuraceus, foliaceus decumbens furfuraceus; laciniis acutis subtus lacunosis Linn. syst. veg. 96. Sp. pl. 1612. Fl. suec. 2, 1088. Gort. belg. 307. Gunn. norv. 775. Weis. gott. 65. Scop. 1, 97, 28. Leer, herb. 96. Pollich. pal. 1109. Matt. sil. 860. enum. 1085. Retz. scand. 1359. Huds. angl. 2, 539. Lightf. scot. 832. Weber, spicil. 272. Hagen, lich. 45. Allion. ped. 2560. Chlor. lugd. 35. Leys. hal. 2, 1147.

(Kleienflechte, Zemelig Schurftmos, belg. grey-horned branny Lich. angl. Klimossa, Malurt mossa, Kliskjaerpa, norv. Giael-mossa, suec. Lich. a feuilles d'Absinthe Lamarck fl. fr. 82.

EX angustiori basi sensim dilatatur cespitosa frons, plus minusve ac confertim adscende ns,

dens , ramis virgatis recurvatis ; post pluvias decumbens ; divisa et subdivisa in frequentes lacinias , angulis ad divaricationes subrotundis , extremis apicibus bifidis , trifidis , etiam multifidis acutis , vel obtusis contractis , subfuscis . Superior facies colore subcinereo , polline aut pulvere undique scabra , saepe virescenti , ad lentem ramoso ciliato , per margines spinularum in modum sparso ; inferior rugosa , reticulata nigricans , etiam absque reticulo , dilute fusca pallida in sumitate . Margo ramulorum contractus , exin omnes superius convexi , subtus excavati ; denique ramuli omnino molles , sed in siccitate rigidiores , tamen cum flexilitate . Cornicula cum Alcis vel Cervi cornu comparant .

Scutellae infrequentes , laciniarum crassiorum dorso insident , satis ampliae , subhemisphaericae , externe subcinereae seu foliorum colore , interne excavatae , e fusco rufescentes .

Locus. In Europae sylvis , ad trunco arborum , ad ramos Fagi , Abietis , in alpinis , montanis , etiam ad palos vivioriorum .

Observatio. Senescens planta pulvere copioso ubique obducta , apices tum magis albescunt . Ex sententia Scopoli noster est varietas Lichenis prunastri , quem sic amplius explicat : adultus vero subtus sensim fuscescit , donec omnino nigricet , exceptis ramorum apicibus .

cibus, qui saepius albii manent. In hoc statu posset omnino haberi pro Lichene, qui a Linneo furfuraceus dicitur, nec obstat hispida, seu furfuracea facies laciniarum, quae in omnibus segmentis, in eodem etiam cespite non occurrit (Scop. carn. 2, 1384). Sed haec opinio plane erronea. Etiamsi noster hinc inde nudus et glaber conspiaciatur, nihil tamen minus nunquam non furfure per superficiem conspersus, quo semper orbatum Lichenem prunastri, excepta farina albida longe a priori diversa, videbis; denique tota facie noster recedit, ramis binario plerumque, subinde ternario brachiatis ordine, extremitatibus acutis, bifidis et trifidis, angulis ad divaricationes subrotundis, limbo inflexo et foliis subtus nigris; nec non (quod jam cel. Weber l. c. monuit) amarore post multos annos durabili, hand ingrato; inde aliqui vires Cortici peruviano similes praesagiebant. Haec omnia aliter se in Lich. prunastri habent. Siquidem apices aliquando in nostro albidae fiunt, sed prope originem tamen cespitis, supina facies nigra. Varietatem cel. Weber aliam, senescentis forsan plantae, sic delineat: est minus ramosa, latior, latitudine saepius unciali, inde lobata, lobis obtusis, ad margines interdum lacinulis parvis acutis ornatis, praeterea tota superiori superficie saepius spinulis obsita et admodum furfuracea. Scutellam (sic pergit) in unico spe-

ci-

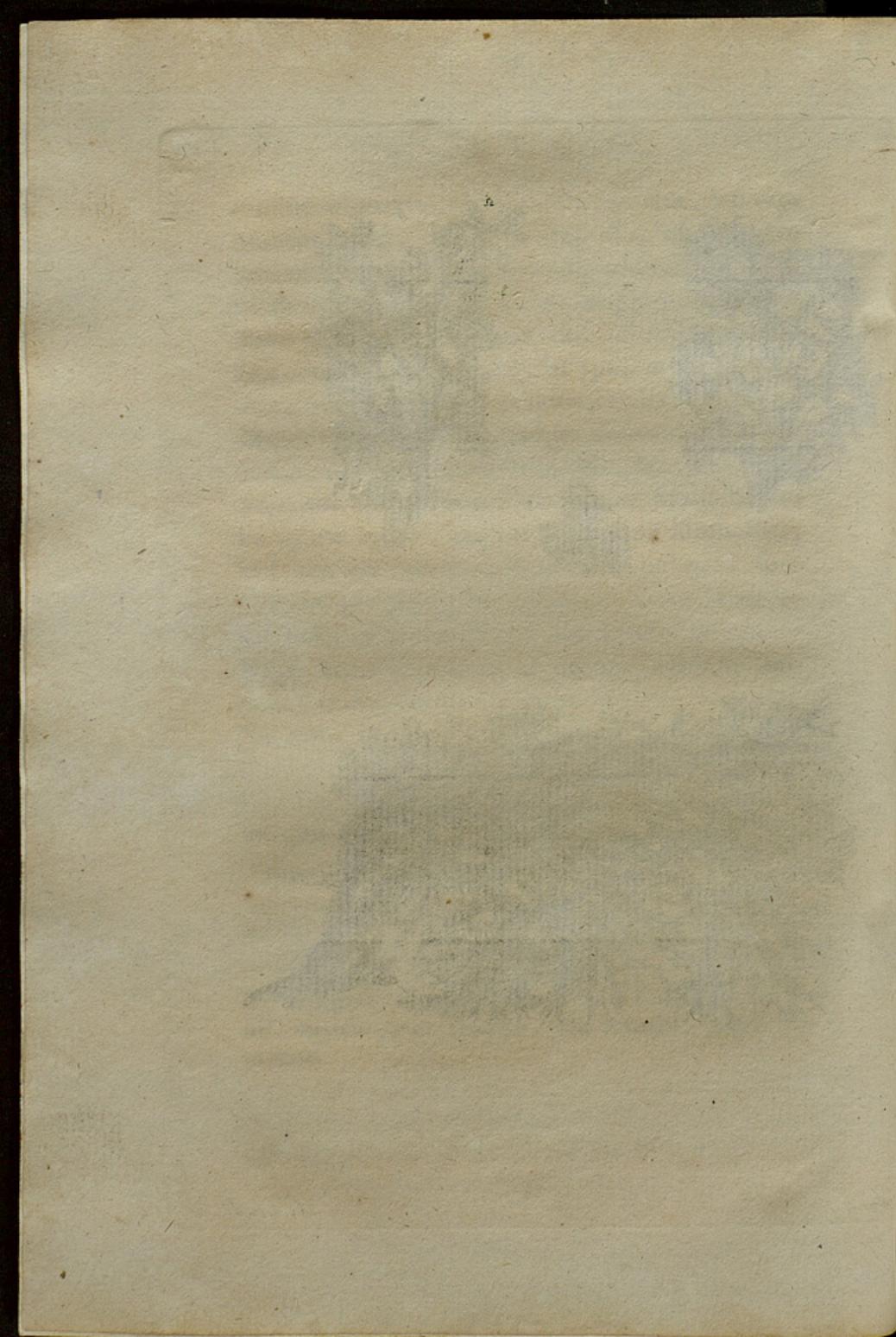
cimine observavi terminalem tenuem, parvam planiusculam, utrinque glabram, et ex nigro fuscum, margine per lentem crenulato. Figura Barrelieri nativam habet magnitudinem, et licet absolute bona non sit, ejusmodi tamen (ex sententia Dillenii), ut species inde cognosci queat. Figura Buxbaumii rudis admodum, neque enim hirsuties, neque convexitas ramulorum expressa. Praeterea justo latiorem fecit foliorum basin. Scutellae etiam desiderantur in figura ipsius, eas vero exhibuit Michelius, sed nimium amplas; figuram speciosam quidem et ipsa planta venustiorem dedit, sed deest nativus decor (a Dillenio pro felici suo ingenio bene expressus et siccum plantam imitantans) et desiderantur in ea hirsutia et spinulae satis in ipsa planta conspicuae. Ceterum furfuraceam hirsutiam semina interpretatur Michelius. Colore ex olivaceo vel viridi spadiceo absque omni additione pannum imbuebat *).

*) Mémoires — sur l'utilité des Lichens 42.

Explicatio Figurae.

Integrum frondis cespitem sistit nativa magnitudo, ramulis paucis rescissis, aliis reflexis; planta humectata.

T A B U L A X.

Fig. 1.

U S N E A C A P E N S I S.

Usnea Capensis, filamentosa erecta, ciliata
flava; orbiculis fulvis radiatis.

Lichen *Capensis*, filamentosus, ramosus, erectus, ci-
liatus flavus; peltis fulvis radiatis Suppl. plant. 451.

Denso cespite nascitur hic Lichen. Cauliculi implexi teretes ramosi, geniculati hinc inde, vel incrassati prope divaricationes, subcompressi, in binos vel ternos ramos sensim tenuiores valgiter divisi et subdivisi, ultimis finibus capillaceis vel cirrosis; quales tenues et lutescentes cirri undique etiam vestiunt ramos. Substantia nec rigida, nec prorsus mollis. Superficies glabra subrugosa. Color ex cinereo in flavum vel etiam obscure luteum, demum ad rufum tendit.

Orbiculi vel ad ramulorum latera vel, quod non raro accidit extremitate eorum dificiente, terminales collocantur, sparsim, etiam confertim; ab origine tuberculis rubicundis omnino similes, sensim vero ad lentis dimensionem expansi. Discus planus, colore fulvo vel mali aurantii, radiatim cirris illis capillaceis sat longe protensis obvallatus; saepius etiam

ex inferiori convexa, rugosa cinerea vel subviridi parte, qua ramulo inhaeret singuli proveniunt.

Locus. In Cap. bon. sp. ill. Thunbergius legit, eamque ad Ehrhartum misit, qui mihi hanc novam et antea incognitam Useam ad delineandum benigne concessit.

Observatio. Muscus arboreus aurantiacus, staminibus tenuissimis, ex Insulis Fortunatis Pluk. alm. 254. t. 309. f. 1, nee non Usnea dichotoma compressa, segmentis capillaceis teretibus Dill. hist. musc. 72. t. 13. fig. 15, non recedunt quidem, quoad ex Dillenii descriptione conjecturare licet, in figura autem desunt orbiculi et capilli, quibus undique nostra planta vestitur. Lichen pulmonarias minimus, subluteus, receptaculis florum coronatis, mati aurantii coloris Mich. gen. 75. t. 36. f. 4. et Dill. musc. 74. t. 13. f. 17. (Michelii figura), ratione, colore et radiatis orbiculis quodammodo convenire videtur sed hic, quem a liberalitate cel. Latourrete, sub nomine Lich. aurant. (Chlor. lugd. 17.) accepimus, exilis admodum, vix semunciam attingit, ramuli crassi breves, compressi, sine capillis, orbiculi seu potius scutellae terminales simplices. Usnea est Genus Lichenum, jam a Dillenio exstructum, ex maris caulinis seu funiculis et filis constans, teretibus, plerumque solidis et rigidis, cuius extremitates et latera subinde in-

or-

orbiculos exsuccos desinunt, modice concavos, limbo fere carentes, basi vero sua et quandoque per ramulos arborum corticibus vel aliis corporibus innascuntur. Omnes Lichenes sic a Linneo vocati filamentosi sub hoc genere militant. Receptacula seminum, quae in his quasi in orbiculos secta et plana adparent, plerumque filis coronata et ut rota radiata, mallem orbiculos vocare. Peltae nomen vero proprie coriaceis Lichenibus convenit, scute enim sunt vel plana vel convexa ad perpendicularum plerumque sita. Scutellae vero diversae ab illis, substantia membranacea potius quam coriacea, disco excavato, marginato rotundo. Ex his etiam intelligitur, quomodo et qua ratione ne receptaculum illud Patella dici debeat, in crustaceis scilicet Lichenibus, ubi patinae admodum simile; sessilis enim est patella et durioris, saepe tartareae, substantiae.

Explicatio Figurarum.

- Cespes Usneae naturali magnitudine. Color exhibetur ad exemplar intra chartam siccatum.
- a. Ramulus ad vitream lentem conspectus et madefactus.
 - b. Orbiculus ab anteriori facie.
 - c. Idem ab aversa subrugosa et pedunculata.
 - d. A latere alias. Fig. b—d naturali magnitudine paulo auctiores depictae.

T A B U L A X.

Fig. 2.

PULMONARIA HERBACEA.

Pulmonaria herbacea, foliacea lobata: foliis imbricatis obtuse crenatis, glabris; scutellis fulvis.

Musco-fungus lichenoides arborum Hibernicus scutellatus Moris. oxon. III. 633. f. 15. t. 7. f. 3.

Lichenoides lete virens, scutellis fulvis Dill. musc. 195. t. 25. f. 98.

Lichen fronde rotunde lobata virente, inferne scabra Hall. hist. 2002.

Lichen *herbaceus*, foliaceus repens obtuse lobatus crenatus glaber herbaceus, scutellis rufis Huds. angl. 2. 544.

Lichen *laetevirens*, coriaceus repens lobatus obtusis glaber laete virens, subtus avenius scutellis fulvis Lghf. scot. 852.

Lichen *mutabilis* Ehrh. plant. crypt. exsicc. dec. V. 50.

TRUNCUS frondosus magnus, palmaris, constans ex lobis invicem congestis, subimbricatis, subrotundis, varie laciniatis, margine crenis latis obtusis brevibus terminatus. Substantia est modice crassa ac flexilis, in humido tenuis herbacea et mollis, tamen subcoriacea.

Pars

Pars superior levis et aequabilis, non lacunosa, mediis lobis tamen subrogosis; laete viridis in recenti et humectata planta, sensim vero per siccitatem color transit in saturatiorem, demum obscure viridem, per aetatem vel exsiccatiouem in cinereum, glaucum vel fuscum.

Facies inferior coriacea rugosa, ad marginem pallide albicans levis, inde vero breviter villosa et quasi araneosa, postea versus interiora folia crebros pallidos cirros, tenues et breves demittunt, quibus arcte arborum corticibus et intermediis muscis adnascitur.

Scutellae creberrimae per interiora cespitis ut verrucae efflorescunt, quae sensim evolutae, ab initio exili cavitate praeditae, in amplas scutellas abeunt, margine inflexo foliis concolore cinctas, disco fulvo, fusco, cervino-rubro, cavo. Per vetustatem planae fiunt, convexae, irregulares etiam multifidae.

Locus. Provenit in saxis, truncis et ad radices arborum praesertim Quercum, Fraxini; locis umbrosis; etiam super rupes subiectis muscis in montosis Angliae, Germaniae, Helvetiae. Specimina speciosa Hannoverae et in monte Deister lecta debeo Ehrharto.

Observatio. Lichen *laciniatus* Huds. angl.

z, 544. Dill. musc. 196. t. 26. f. 99. multis modis ad nostram plantam quidem accedit (consimilem adsociare videtur suo Lich. *mutabilis* Ehrhartus), foliis autem crispioribus magis laciniatis aliisque notis et characteribus differt re vera. Odor in humectato urinosus, nau-seosus.

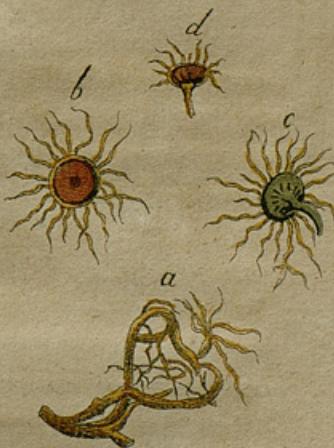
Explicatio Figurae.

Lichenis frons integra rosacea quasi expansa; humectatam et nativam formam icon exhibet.

Lett. D

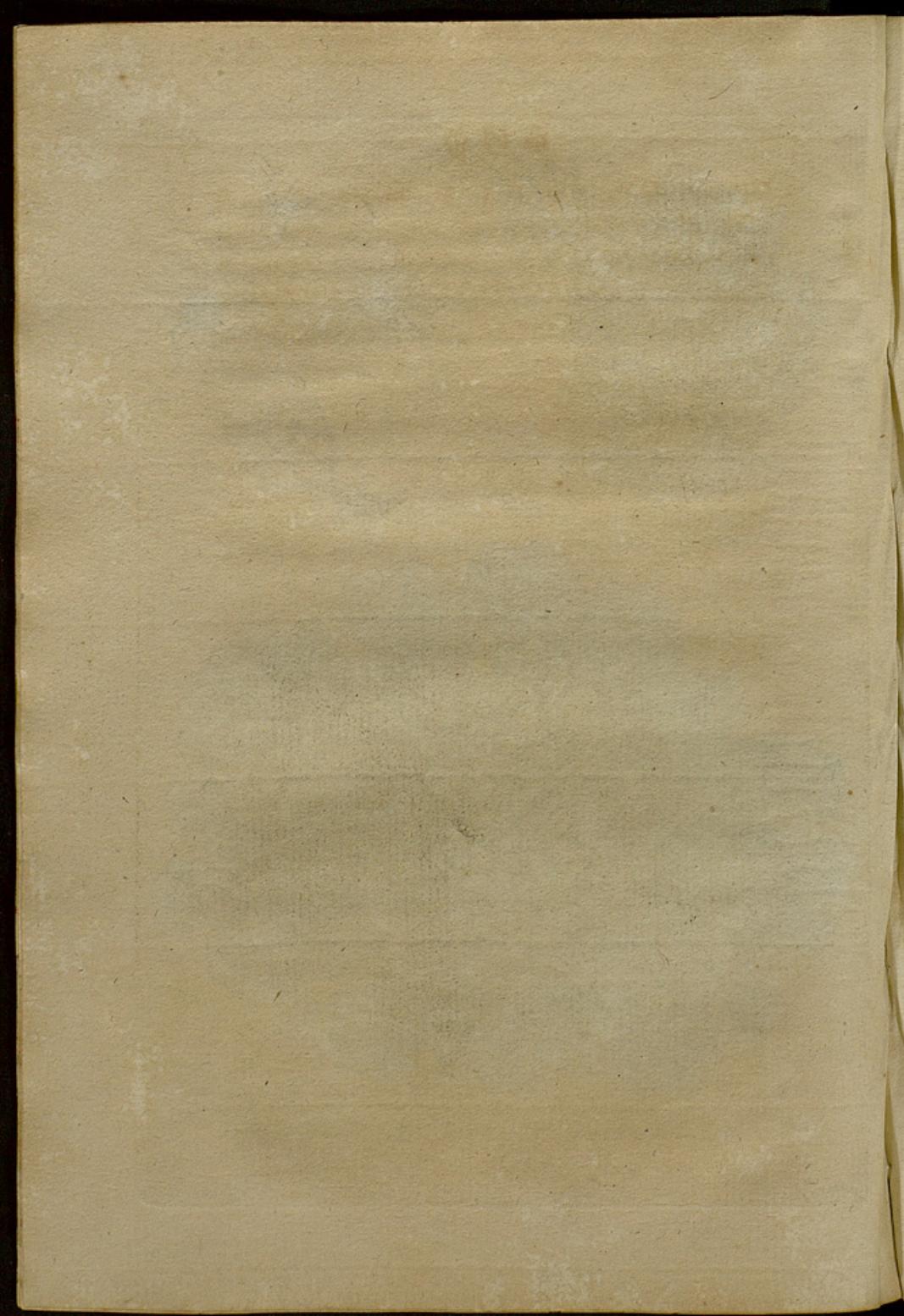

Q

Marg'

No treco do Cego

S T A B U L A XI.

Fig. 1.

VERRUCARIA HAEMATOMMA.

Verrucaria *Haematomma*, tartarea albida; verrucis marginatis truncatis sanguineis.

Lichen *Haematomma*, crustaceus, farinaceus pallescente-albidus: scutellis sanguineis, junioribus concavis, adultioribus convexis: margine granulato, crassiusculo, crustae coloris Ehrh. beitr. 2, 157.

CRUSTA tartarea vel calcaria, in siccitate lacteo candore, hinc inde rimosa monticulosa, per lentem farinosa, semilineam et ultra crassa, de qua ab initio levissime verrucae eminent exiguæ, tumentibus oris ex propria crusta cinctæ; coloris pallide sanguinei, sensim majores margine subsidente irregulares et complanatae, colore saturatius sanguineo, nitentes.

Locus. In collibus, locis montosis. Primo collegit cel. Ehrhartus, cui depicta exemplaria debo, bei Hesterup auf einem Hugel, der aus einem weissen Sandsteine bestehet und der Niesterberg heist, in der Grafschaft Bentheim.

Observatio. A Lich. cruento et ventoso differt albida crusta. Lichenes leprosi tuberculati Linn., crustacei Mich., Herpetes Hall.,

di-

dicuntur verrucariae , nomine quo primum
usus cel. Wiggers. Iis crusta tenuis leprosa ,
tartarea , ex qua emergunt verrucae seu tuber-
cula varia natura ac substantia.

Explicatio Figurarum.

Saxi frustulum Lichenis crusta obductum , nativa mag-
nitudine.

a. Ad lentem vitream particula aucta.

b. Junioris Lichenis particula , ex cuius crusta tubercu-
cula propullulant. Naturalis forma.

T A B U L A XI.

Fig. 2.

PATELLARIA SCRUPOSA.

Patellaria scruposa, tartarea subcinerea; patellis immersis excavatis nigricantibus.

Lichen crusta tenace alba, scutellis sessilibus atris Hall.
hist. 2051. t. 47. f. 6. (figura nitidissima.)

Lichen *scruposus*, crustaceus cinereus granosus, scutellis immersis atris: margine crenulato Schreb. spic. 1133.
Enum. lich. 41. t. 6. f. 1.

CRUSTA crassa verrucosa etiam tessellata vel rimosa, tenax humectata, plus minusve crassa et dura in siccitate, alias albida tenuior, alias cinerea crassior. Patellae in priori, crustae ita immersae vel tamen aequales, ut margo exterior vix promineat; discus excavatus plumbeus, dupli quasi margine, per lentem facile distinguendo, cinctus. Interior enim concolor disco, exterior a crusta proveniens crassior, prominens, saepe crenulatus vel polline efflorescens. Patellae in altera cinerea varietate ab initio quasi in pulpam glebosam vel tessellatam immersae, puncto nigricante perforatae (per lentem tamen dupli margine conspicuo) ut in Lich. perforato, sensim vero explicatur et discus adparet lividus vel plumbeus, irregularis et compressus saepe; demum maturae patellae nigricantes se efferunt.

Locus. In rupibus, ad terram, etiam super muscos variis Germaniae etiam Helvetiae locis.

Observatio. Lichen crustaceus, saxatilis, farinaceus, verrucosus, candidus, omnium crassissimus, receptaculis florum nigricantibus Mich. gen. 95. t. 52. f. 6., Lichenoides tartareum farinaceum, scutellarum umbone fusco Dill. musc. 131. t. 18. f. 12. et 15. var. B., Lichen muscorum Scop. carn. 2. 1375, forsan ad nostram pertinent, tartareo Lich. a quo longe diversa, ab auctoribus confusam. Crusta hujus plantae sicca tempestate collecta, contrita in urina plares menses macerata, tunc cum filo aut panno cocta, rubro forsan tingit. Per aliquot septimanas macerata, addito vitriolo martis, color elicetur dilute umbrinus, griseus (Noisette verdatre Mém. sur l'utilité des Lich. n. g.). Nomine Patellariae (quo Ehrhartius in phytophyll. usus), mihi designantur Lichenes leprosi scutellati Lin., seu crustacei Mich., qui ex mera crusta constant, patellas proferente plus minusve cavas, marginie cinctas, durioris saepe tartareae substantiae.

Explicatio Figurarum.

- a b. Lichenis albida crusta ac tenni forsan junioris varietas, patellis ad latus sepositis, nativam magnitudinem superantes, ut melius margo duplex conspici possit.
- c. Junor cinerea ac tessellata crusta. Patella ad lentem separatim aucta.
- d. Velustior, in quo majores patellae ultra crustam elatae.
- e. Crusta admodum verrucosa et crassa, patellis hinc inde interspersis. Omnes Figuras icones naturali colore et forma exhibent.

T A B U L A XI.

Fig. 3.

VERRUCARIA SULPHUREA.

Verrucaria sulphurea, tartarea, verrucosa, sulphurea; verrucis nebulosis nigricantibus.

Lichen *calcarius* Leers, herb. 936.

Lichen sulphureus Enum. lich. 32. t. 4. f. 1.

CRUSTA tartarea satis crassa gibbosa, etiam subaequalis; rimosa; tesselata pallide sulphurea, margine et distracta saepius albida. Verrucae ab initio maculae creberrimae nebulosae, quae dein ex crusta emergunt, sed forma aegrae, nisi colore nigricante vel sordide rufescente, nunquam sereno, a crustae glebis distinguendae.

Locus. In rupibus elatioribus Germaniae. Apud nos in montis piniferi summo cacumine. Cel. de Saussure hunc Lichenem cum paucis aliis, ultimo vegetationis quasi termino, in summo antiqui nostri orbis monte *Mont Blanc* versus rupes glaciales collegit *).

I ii

Obser-

*) Voyage dans les Alpes, précédés d'un essay sur l'histoire naturelle des environs de Geneve, par Horace Benedict de Saussure T. I—IV, 8. 1786.

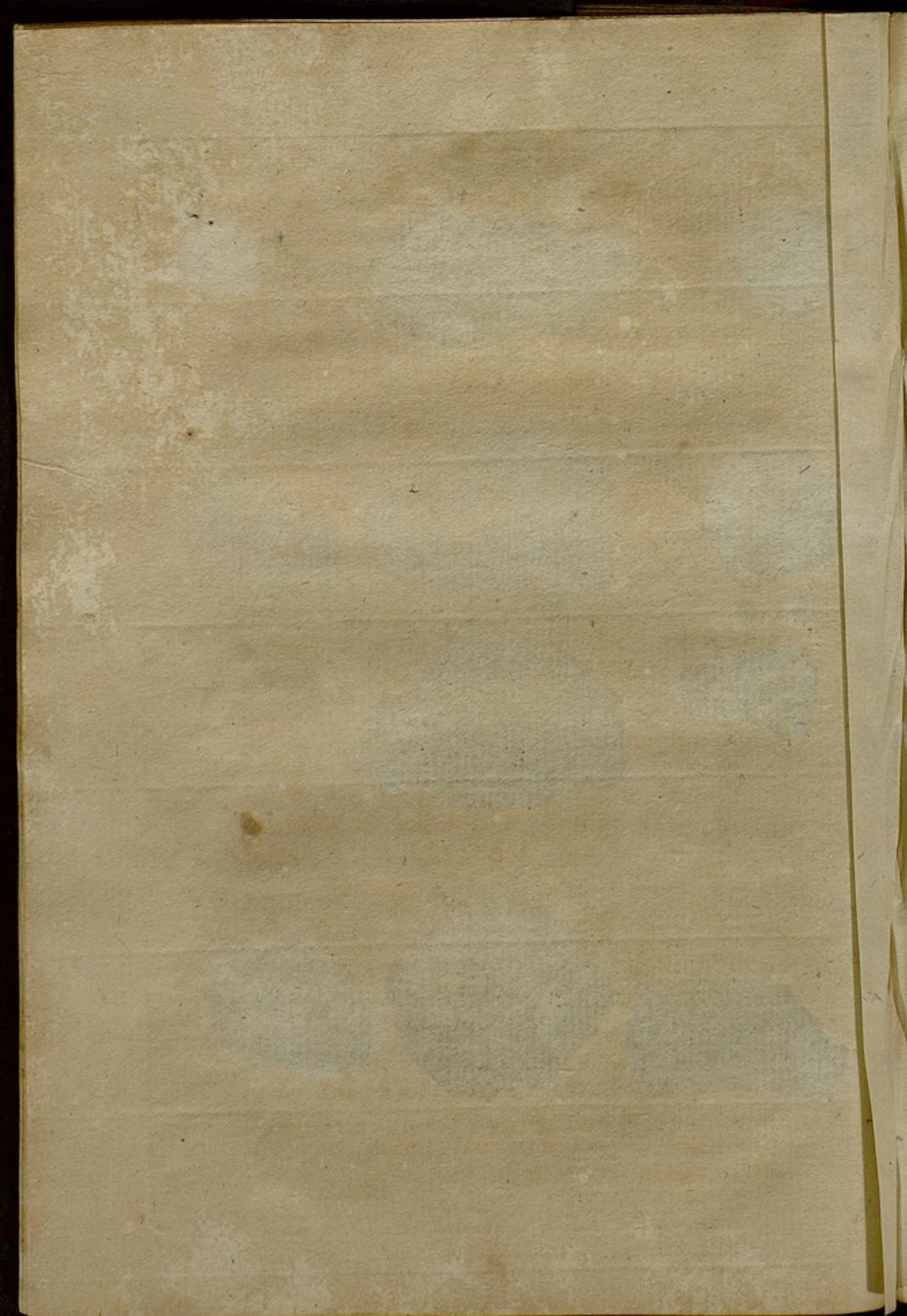
Observatio. A Lich. ventoso differt verrucis nigricantibus, a Lich. calcario crusta sulphurea.

Explicatio Figurarum.

- a. Junioris Lichenis crusta.
- b. Vetustioris et crassioris crusta, naturali formâ et magnitudine depicta.

ESTEL

T A B U L A XII.

Fig. 1.

PATELLARIA CINEREOFUSCA.

Patellaria cinereofusca, crustacea cinerea; patellis complanatis rufescens tenuissime marginatis.

Lichen cinereo-fuscus Web. spicil. 244.

Patellae nunc minores nunc maiores, et crusta tenuissima cinereo-albicante emergentes, nunc proprius sibi admotae, nunc longius ab invicem distantes, complanatae, aetate vel madefactae magis convexae, margine tenuissimo oculis nudis vix visibili, armatis autem varie flexuoso ac concolore cinetae. Color patellarum rufescens, demum cinereo-fuscus, in humida magis ferrugineus.

Locus. Ad arborum variarum corticem, Tiliae, Salicis. Hannoverae legit cel. Ehrhartus et ad me misit.

Observatio. Quem olim in Enum. lich. pro varietate Lich. *vernalis* habui, nunc peculiarem ac diversam speciem esse ex viva planta edoceor.

Explicatio Figurae.

Corticis rimosi particula, cui numerosae ac variae magnitudinis patellae incident.

a. Particula ejus ad lentem vitream conspecta. Icon colorum, qualis in siccitate esse solet, exhibet.

T A B U L A XII.

Fig. 2—4.

VERRUCARIA IMMERSA.

Verrucaria immersa, calcaria albida; verrucis
immersis nigris.

Lichen scutis in saxum immersis nigris Hall. hist. 2076.
Lichen immersus Web. spicil. 245. Enum. lich. 24. tab.
3. f. 5. Latourrette, Chlor. lugd. 35.

CRUSTA in plerisque macula alba vix a calcario lapide distinguenda, in aliis crassior farinosa, lacteo candore, in aliis nigris lineis in insulas quasi divisa. Saepius etiam Lich. *antiquitatis* inquinata. Omnis vero crusta vel lapis scrobiculis exiguis seu nigris punctis plenus, perfossus. Verrucae illis immersae atra sunt minuta; aequali magnitudine, subrotunda, plana. Ex lapidis crusta marginem accipiunt, et demum convexae e cavernula elapsae, foveolam nudam semicavam relinquunt.

Locus. In Europae rupibus alpinis, presertim calcareis. Etiam in durissimo lapide.

Obser-

Observatio. Varietates in Enum. lich. recitatas, omnes quidem in eo conveniunt, quod verrucae lapidi immergantur, colore vero inter se continuo differunt, et ex parte diversas indicant species.

Explicatio Figurarum.

2. Verrucariae immersae exemplar in monte nostro pifero lectum, Lichene *antiquitatis* versus marginem obductum.
- a. Lapidis fragmen, ad lentem vitream auctum.
3. Varietas immersae lineis nigris percursa, limitata dicitur cel. Latourrette, cuius liberalitati et hunc Lich. in provincia lugdunensi, praesertim in principatu Beugesia, ab eo ipso lectum, et alios plures rariores, etiam novos ejus regionis grato animo debeam.
- b. Particula alia naturali magnitudine, lacteo quasi candore perfusa.
- c. Ad lentem fragmen conspectum, in quo vel scrobiculi nudi, vel verrucae iis immersae facile adparent.
4. Varietas illa candidissima, quae *farinosa* dicitur cel. Latourrette.
- d. Particula ejus lente conspecta.

T A B U L A XII.

Fig. 5.

PATELLARIA PERELLA.

Patellaria *Perella*, tartarea verrucosa albida;
patellis concoloribus obtusis tumentibus.

Lichenoides leprosum tinctorium, scutellis lapidum cancri figura Dill. musc. 130. t. 18. f. 10.

Lichen Parellus, crustaceus albus, peltis concavis obtusis albidis Linn. syst. veg. 958. Syst. pl. 350. Leers, herb. 939. Huds. angl. 2, 530. Lightf. scot. 814. Chlor. lugd. 35. Enum. lich. 55. t. 6. f. 2. (Perelle d'Auvergne, tinctoribus etiam vocatur Orseille d'Auvergne, Orseille de terre ou de montagne.)

CRUSTA tartarea crassa verrucosa, verrucis coalescentibus; diffracta albida, inter digitos contrita et madefacta rufescens. Patellae numerosae confertae, ab initio globosae depresso umbilicatae, a verrucis vix, nisi colore albido, discernendae; demum evolutae in maiores patellas disco latiore, planiore non multum cavo praeditas; albido, in humida rufescente, margine insigni convexo tumido etiam albido cincta, tum vero ossiculorum, quae oculos cancerorum vocant, figura et colore. In adultioribus discus rugosus vel verrucosus, etiam magis excavatus, a plicato mar-

gi-

gine saepe plane obliteratus. Ad lentem adparet crusta granosa, subrimosa, quae sensim versus marginem extenuatur, saepe in orbiculum; patellarum discus pulvere albo conspersus.

Locus. Muris, petris et rupibus adnascitur, facie sua peculiari albida e longinquo conspicua.

Observatio. Alia synonyma, quam quae subjeci, consulto omisi. Videtur etiam nostra planta *tartareo* Lich. confusa. Omnes in eo consentiunt, *Laccam caeruleam* vulgo *Laknuss* etiam ex hoc Lichene confici. Ipse cel. Ferber talem fabricam Amstelodami, vel tamen prope hanc civitatem exstructam perlustravit et vidit, hunc Lichenem (?) in arcis ligenis sub tecto aedificii cum urina, calcis aqua, calce extincta et cineribus clavellatis tamdiu macerari, donec caeruleus prodibat color, Lichene in pultem resoluto. Exsiccatus molae singularis structurae committitur, per pannum setaceum de novo humectatus exprimitur, et in variae formae modulis exsiccatur. Novissimam et exquisitam vero enarrationem de compositionis ac praeparationis modo, quo ad tintoriam artem hoc Lichene in Gallia utuntur, in peculiari libello legimus, a cel. Amoreux conscripto *), secundo proemio ab Academia

K

Lug-

*) Recherches et experiences sur les divers Lichens, dont on peut faire usage en Médecine et dans les Arts.

Lugdunensi ornato et ab ea typis evulgato
 (Mémoires couronnées etc. sur l'utilité des
 Lichens. Second Mémoire 1787.) Verba ejus
 gallico idiomate expressa sic sonant : ce Li-
 chen n'est autre chose , qu'une croûte blan-
 châtre ou grise , portant de petits écussons
 blancs. Il s'étand sur les rochers. On le trou-
 ve dans les montagnes de l' Auvergne , du
 Limousin , du Lyonnais , du Beaujolois et du
 Forez ; tantôt sur les roches calcaires , et
 tantôt sur les masses de granite ; il se plaît
 principalement à l' exposition du nord. Cette
 plante est un objet de commerce pour les
 provinces de l' Auvergne et du Limousin.
 C'est à Saint-Flour principalement et à Limoges ,
 qu'on la prépare. Il en sort aussi du
 Lyonnais , du Languedoc , de la Provence et
 du Roussillon ; on l'y apprête de même , et
 on y en consomme beaucoup. Comme ce Li-
 chen est de ceux , qui sont lepreux et à écus-
 son , ou sous forme de croûte , il n'a pas
 beaucoup de relief ; il adhère fortement aux
 rochers ; c'est son abundance , qui en rend
 la récolte plus facile. La croûte est cendrée ,
 peu épaisse , et chagrinée à sa surface. On
 détache ce Lichen des pierres , en le raclant ;
 il se brise alors ; et ramassé en tas , il paroît
 être

Mémoire à qui le second prix a été adjugé par l'Acade-
 mie de Lyon , en 1786. Par M. Amoreux , fils , Doct.
 Med. en l'Université de Montpellier. p. 66.

être un mélange d'autant de terre, que de croûte végétale ; il s'y trouve toujours beaucoup de parties étrangères, qui en augmentent le poids et en gâtent la qualité. On distingue dans le commerce deux sortes de Pérelle du pays, la blanche et la grise ; cette différence dépend de sa maturité et de sa pureté. On préfère la grise. La préparation, qu'on lui fait subir, est fort simple, néanmoins elle change alors de nature et de nom. C'est une pâte molle, coulante et gluante, quand elle est récente ; elle durcit et *s'apierrit* en séchant. On ne l'appelle plus qu'Orseille. A cet effet, on remplit à moitié une caisse oblongue de Perelle nettoyée et pulvérisée, de maniere que cette drogue puisse être contenue tout d'un côte, et renversée ensuite de l'autre. Cette caisse se place dans un lieu frais, à la cave ou au cellier. La on l'humecte avec de l'urine fermentée, qu'on rend, si l'on veut, plus alkaline avec de la lessive ou de la chaux en substance, éteinte à l'air. On tourne et retourne cette pate chaque fois, qu'on l'arrose, laissant pour cela toujours un coté libre pour la caisse. Quand la fermentation est assez établie, c'est à quoi on veille exactement, pour qu'il ne s'ensuive pas une putréfaction destructive, on retire cette pate, devenue violette ; on la met en pain, on le fait sécher assez, pour la rendre de garde

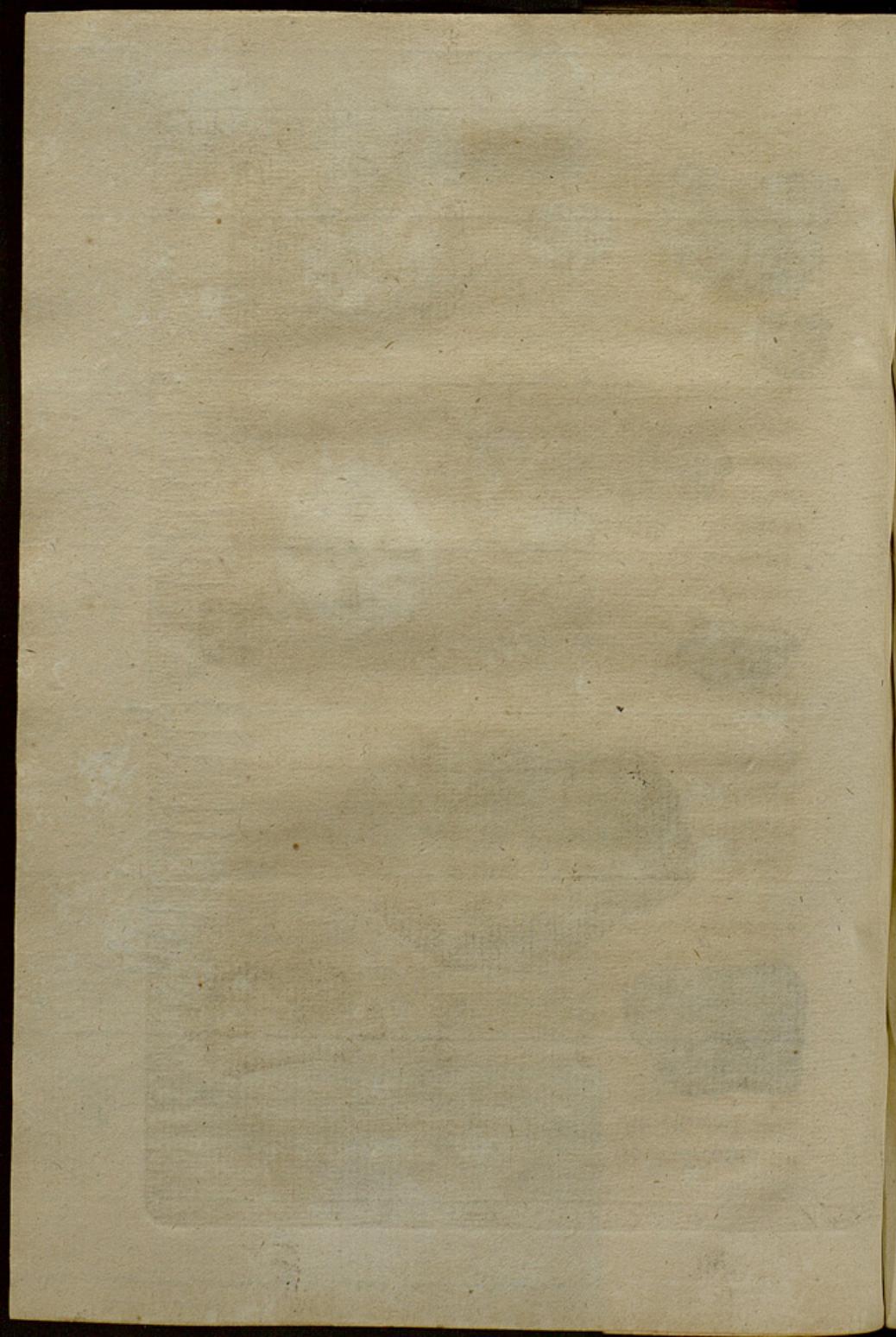
et d'un plus facile transport. C'est une opération de dix ou douze jours. Comme ce sont les alkalis volatils urinieux, qui développent, dans la Pérelle, la couleur rouge ou violette pourpre, qu'elle contient, et qui ne se manifesteroit point sans cela, on pourroit faire, avec moins de dégoût, la préparation de cette pâte dans les écuries, en répandant les Lichens sur le sol nettoyé de litière, dont on les recouvrirroit ensuite, en interposant une grosse toile entre les Lichens et la litière, et en arrosant le tout avec l'urine des bestiaux. Je pense, qu'en changeant aussi de procédé, c'est-à-dire, en employant d'autres liqueurs alkaliness, ou des alkalis plus purs et plus développés, pour la macération de l'Orseille, on obtiendroit une pâte et des couleurs supérieures. On sait, que le savon est un composé d'huile ou de graisse et d'alkali; mais avec différentes d'huile et differens alkali, on fabrique des savons, qui ne se ressemblent point. Puisse cette reflection faire éloigner de la routine les fabricans d'Orseille, et en faire désirer de meilleures par les Tenturiers ! Il faut être prévenu, que dans le commerce, on distingue l'Orseille en pierre et l'Orseille pâte ou pain. La première doit être rapportée au Tournesol en pierre, qu'on fabrique en Hollande avec Féculle du *Ricionoides* Tourn. ou *Croton tinctorium* Linn.; et c'est très improprement,
qu'on

Estd

Mary f.

Antonio de Cego

qu'on appelle l'Orseille , Tournesol en pâte. On distingue encore trois différentes Orseilles : celle des Canaries , celle de Hollande ou de Flandre , et celle de France. On verra ce que c'est que l'Orseille des Canaries dans l'article suivant (Lich. Roccella). Celle de Flandre ou de Hollande n'est autre chose , comme je l'ai dit , que le Tournesol , qu'on nomme aussi Orseille en pierre , et avec lequel on mêle souvent de la Pérelle. Enfin , l'Orseille de France est notre Perelle préparée comme je viens de l'exposer. Je dois prévenir encore , pour éviter la confusion des noms , qu'il ne faut pas nommer le Lichen Perelle , la *Parelle* , qui est un des noms , qu'on donne à quelques espèces de Patiences : *Rumex Patientia , acutus , crispus* etc.

Explicatio Figurarum.

A rupe fragmen abscissum , in quo crusta orbiculatim expansa et patellae variae aetatis conspiciuntur.

a. Particula alia separatim.

b. Particula , in qua patellae vetustiores verrucosae , et margine fere oblitteratae. Haec ad naturalem colorrem et magnitudinem . Patellae majores ubique a crusta exemptae adpositae.

~~tabula XIII.~~
Fig. 1.

PLATISMA PERFORATUM.

Platisma perforatum, foliaceum, subcoriaceum;
margine ciliato; scutellis perforatis.

Lichenoides glaucum, foliorum laciniis crinitis Dill. musc.

149. t. 20. f. 42. 44.

Lichenoides foliis glaucis crinitis, scutellis amplis perforatis Dill. musc. 544. t. 82. f. 3.

Lichen perforatus Jacq. collect. I. 116. t. 3.

EX descriptione Dillenii sicca planta faciem habet glaucam, ad madefacta diversa apparet; nam folia minora et eorum margines in angustiores laciniias divisi, crinibus nigris terminati sunt. Ceterum folia subcaerulea sunt superne, in sicca cinerea, non aut parcissime lacunosa, inferne, quousque libera sunt, fulva laevia, qua vero adhaerent, nigra, rugosa, radicibus destituta, nisi media parte, qua arborum ramis adnascentur. Farinam (sic pergit Dillenius) non observo in scutelliferis plantis, verum tubercula quaedam exilia, punctorum instar, foliis impressa. Est vero mihi exemplar foliis latioribus praeditum, scutellis destitutum, quorum margines crispi sunt et farinosi. Scutellae pediculis incident, e foliorum medio orientibus, parvae ab initio et in-

te-

tegris marginibus praeditae, postea satis ampliae et in lacinias fissae, in fundo plerumque, quod singulare est, perforatae, colore externe cum foliis eodem, interne in humida ex fusco virides, in sicca ex olivaceo fuscae. In Virginia et Pensylvania querubus adnascitur. De figura 44 ejusdem tabulae sequentia annotavit. Patellae amplae colore erant e nigro rubente interius, exterius cinereae, quo colore et folia superne praedita erant, inferne nigricabant, laevia ex segmentis angustis inordinatae sitis conflata. Desunt mihi exemplaria, unde dubius haereo, an patellae pediculis insidenteant, hic vero locavi, quoniam affinem existimo specie penultimae. Postquam haec scripta et figura aeri incisa esset exemplar nactus sum ex Pensylvania, de quo vide in appendice et figuram meliorem tab. 82. (quam sequenti describit modo), Lichenoides n. 44. anno 1741 exemplaria e Pensylvania et Virginia accepi, ex quibus didici, species illas 42 et 44 unam eandemque plantam esse et hanc ab illa saltem aetate differre, nempe illius plantam senescentem esse, in qua patellae ampliores, et minus cavae sunt, colore per vetustatem rubiginoso intus tinctae, pediculi, qui in illa 42 rotundiores, sunt foliorum productiones tubi instar congestae, in hac vero plani sunt et latiores. Folia illius instar crinita, quorum partem inferiorem, quousque non adhaerent,

per

per senium canescere observe; postquam nempe cuticula exterior, quae vel fulva, vel spadicea est, abscessit, et sunt mihi etiam exemplaria aliquot, in quibus scutellarum cuticula exterior abscessit, et membranam canam reliquit. Scutellae ab initio parvae sunt, non perforatae, quae, ubi majores factae, foramen in medio acquirunt, quod, prout illae in crescunt, amplius fit: juniores et mediae magnitudinis scutellae magis cavae sunt, quam grandiores: illae extus laeves, hae rugosae observantur. Ceterum, figura illa 44 minus accurata est ad exemplar minus bonum et compressum, in quo ob folia subjacentia, scutellarum foramina non patebant, facta, in cuius locum meliorem hic (sub num. 3.) exhibeo. Quae cum ita sint, speciei 44 nomen deleatur, et speciei 42 nomen emendetur, prout titulus hujus 3 numeri habet. Ceterum foramina illa naturalia et huic speciei peculiaria sunt, eamque ab aliis nullo negotio et certo distinguunt. Haec Dillenius. Ad pleniorum hujus Lichenis historiam etiam cel. Jacquinii descriptionem adjicere lubet. Pennsylvania, inquit, elegantis hujus Lichenis patria est. Coriaceus repens, lobatus, obtusus, glaber, supra cinerascens, subtus ater, praeterquam in extimis lobis aurantiacis, ad oras pilis atris ciliatus. Peltae sparsae, subinfundibuliformes, valde concavae, ore integerrimo vel rarius
emar-

emarginato, perforatae, foris cinereae, intus fuscae. Singularissimum in hoc Lichene est, quod in locis, ubi peltae oriuntur, tota Lichenis substantia sic elevetur, ut dorsum Lichenis inversi depressionibus infundibuliformis refertum conspicitur. Harum autem elevationum apex sponte rumpitur in os hians et rotundatum, quod basin peltae constituit, ut ita in omnibus peltis acui aut etiam in majoribus stramini intruso transitus pateat per transversum Lichenem. Eandem speciem hanc cum dilleniana esse ex Jacquinii descriptione et figura itaque satis superque constat. Interea quum et ipse a *Meerburgio*, Lugd. batav. hortulano meritissimo exemplaria viva ex Gronovii collectione obtinuerim, pauca etiam de iis dicam. Adscriptum est Schedulae ipsa manu Gronovii, cui satis speciosa exemplaria hujus Lichenis adglutinata sunt, *Synonymon Clayt.* n. 689.: *Lichenoides Arboreum*, *verrucosum*: foliis sinuatis marginibus fimbriatis, pilis nigricantibus obtusis, quorum suprema superficie albida, tuberculis pilosis interstincta, aversa vero pulla. Corticibus arborum vetustarum arctae adnascitur. Hoc Junipero die VIImo innascens inveni. Post multos annos haec specimenia colorem ostendunt cinereum in ligneum hinc inde languentem etiam obscuriores. Folia, si excipias, quod chartae adglutinata sint, plana expansa, rotunde lobata, vel in aliis va-

rie laciniata et divisa, praemorsa quasi, margine nigris exstantibus ciliis, plerumque furcatis, undique obsita. Inferne quoisque libera sunt folia, colorem ostendunt alutaceum, ligneum, diutius in aqua macerata, fulvum vel aurantiacum hinc inde iterum acquirebant; ceterum glabra sunt, subtilissime rugosa, et nigra pellicula versus medium cespitem abducta. Facies utraque ad marginem nigris punctis adspersa. Centrum cespitis plicatum, scutellis late occupatum, fuscis, rubris, in humido livescentibus cum virore admixto, ab initio cylindris dense stipatis non absimiles sunt; pleraeque in media parte perforatae, sensim explicantur in satis amplas patellas, duplice margine, oblinitas; extus colore frondis in pedunculum scutellae convoluti. Non omnibus vero scutellis transitus ad pedunculum patet. Natura Lichenis subcoriacea tenax, intus albida.

Locus. Habitat in Pennsylvania et Virginia, (Suecia?) Quercubus vel Junipero adnasci solet.

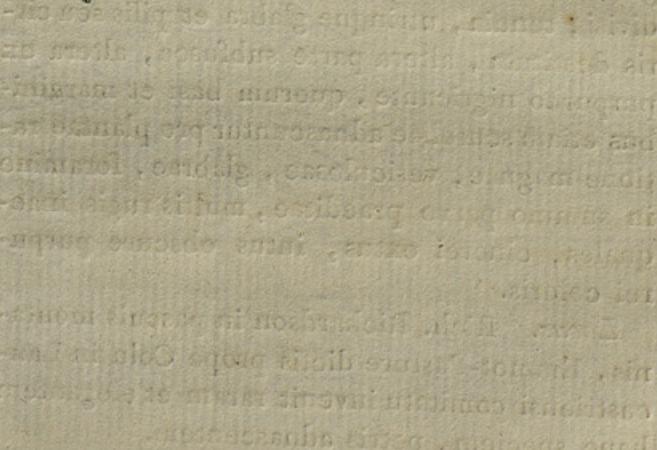
Observatio. Lichen *cylindricus* Linnaei, in amoenit. acad. vol. II. 264. et in decima ed. Syst. Nat. inter foliaceos locatus, quoad citatam Dillenii figuram, hujus loci omnino esse videtur, male postea cum proboscideo, umbilicato Lichene, alienissimo confusus. Qualis sit ejusdem nominis scopoliana planta, ignoro.

ro. Platisma a πλατυνω dilato, late diduco, dictum. Quoniam nempe hujus generis Lichenes in frondem latam et foliosam expansi, vel depresso vel magis erecti crescunt, ita ut pleraeque illae species antehac lichenoideae vel coralloideae vel pulmonariae dictae, sub hac denominatione comprehendi possint. Omnes enim foliacei et corniculati compressi Lichenes inseparabili nexu inter se cohaerent, et scutellas ad oras vel in superficie frondis gerunt.

Explicatio Figurarum.

Planta naturali magnitudine ad Jacquini delineationem adumbrata, cui a pictore color, qualem in aqua veluti reviviscens offerebat, datus est.

a. Particula frondis ab inferiori nigricante facie conspecta.

T A B U L A XIII.

Fig. 2.

PLATISMA AMPULLACEUM.

Platisma ampullaceum, foliaceum lobatum crenatum; scutellis amplis vesiculosis.

Lichenoides tinctorium glabrum vesiculosum Dill. musc.

188. t. 24. f. 82.

Lichen ampullaceus, foliaceus planiusculus lobatus crenatus, peltis globosis inflatis Linn. Syst. veget. 14. 960. Sp. pl. 1613. Syst. pl. 538. Huds. angl. 2. 542. Chlor. Lugd. 36. Jacq. Collect. 1. 117. t. 4. f. 3. c.

Folia, quam vulgaris Lichenis saxatilis, latiora sunt, non in lacinias angustas et oblongas, sed in latas et breves, crebro crenatas divisi, tenuia, utrinque glabra et pilis seu cirris destituta, altera parte subfuscata, altera ex purpureo nigricante, quorum basi et marginibus etiam scutellae adnascuntur pro plantae ratione magnae, vesiculosae, glabrae, foramine in summo parvo praeditae, multis rugis inaequales, cinerei extus, intus obscure purpurei coloris.

Locus. Rich. Richardson in pascuis montanis, Emmot-Pasture dictis prope Coln in Lancastriensi comitatu invenit raram et elegantem hanc speciem, petris adnascentem.

Obser-

Pl. 12.

a

a

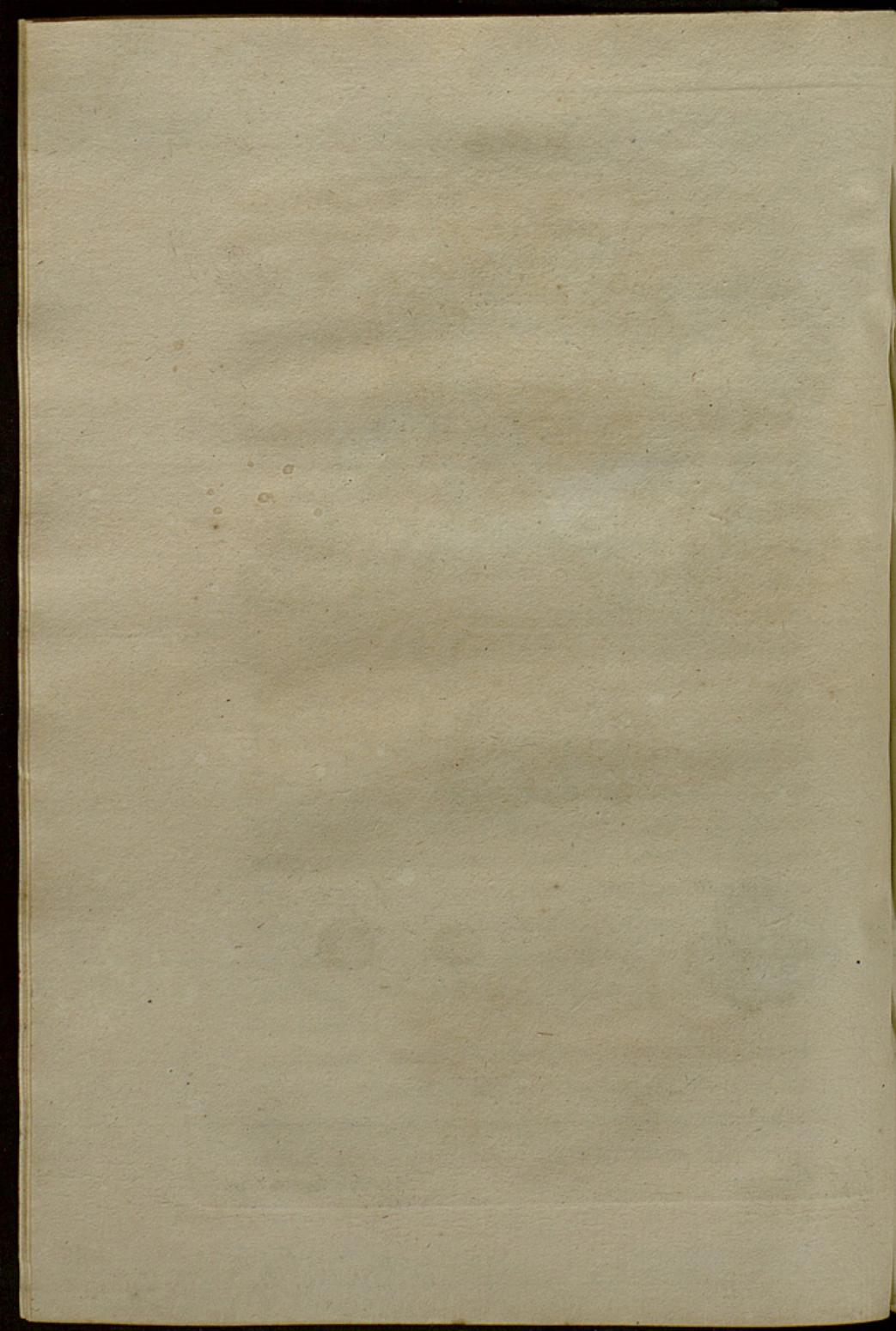
2.

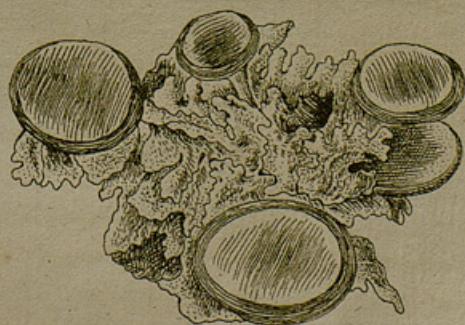
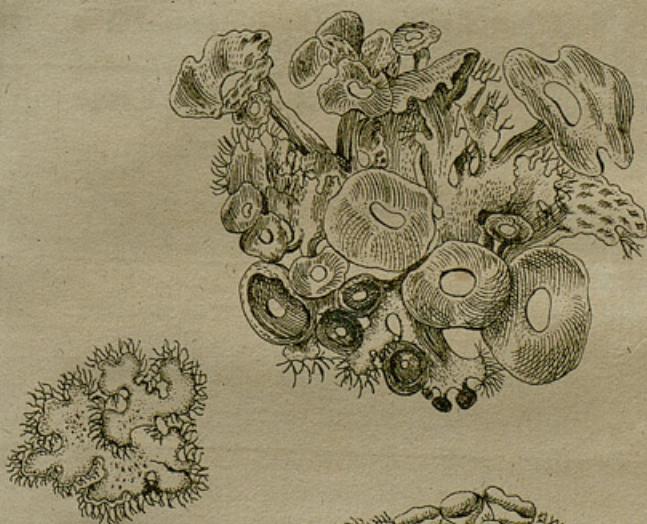
b

Vic. S.

No Arco do Cego

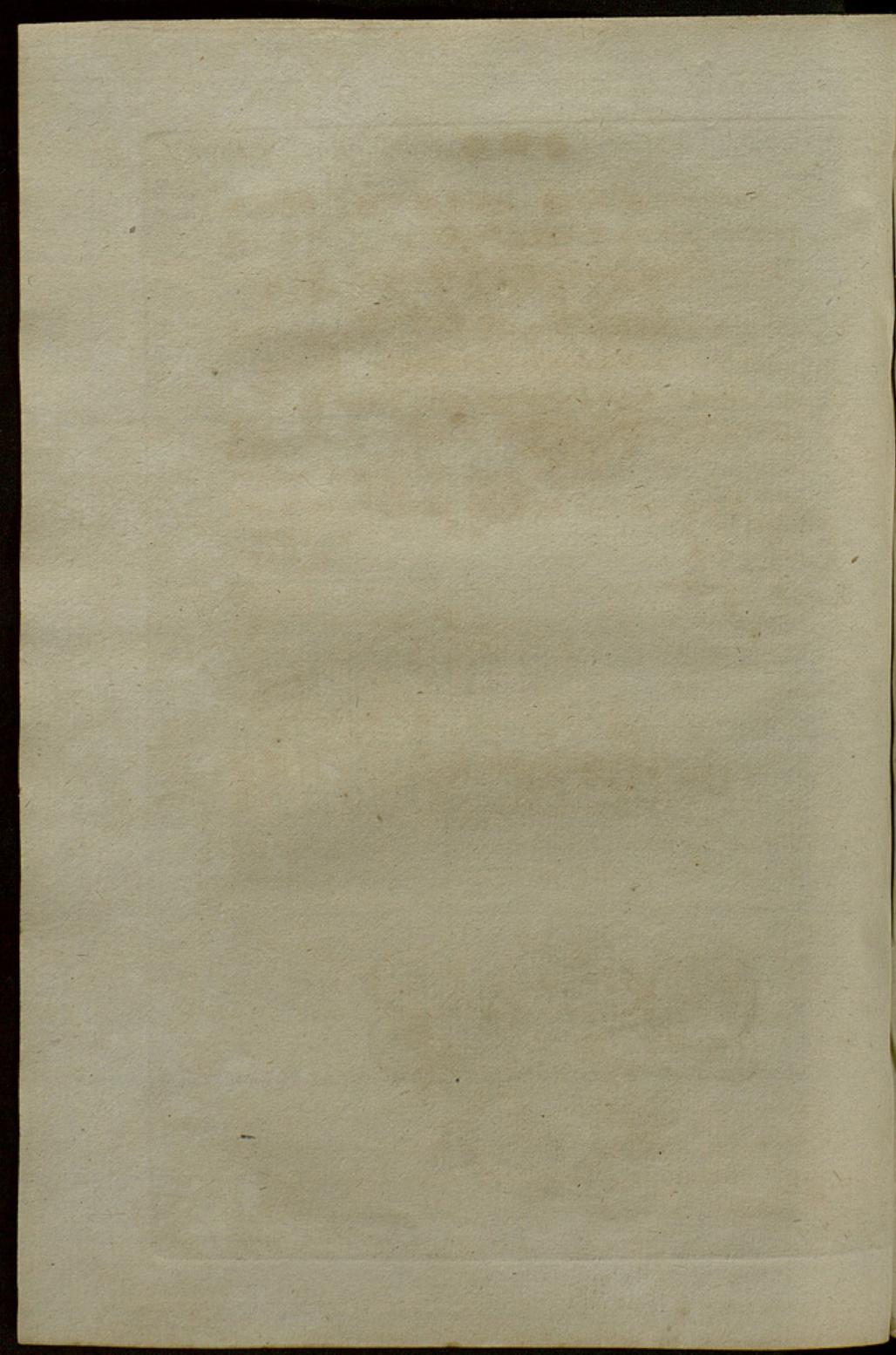

Est. 13.B.

Violet.

No Arco do Cego

Observatio. Quum ipse raram ac āncipitem plantam obtinere non potuerim, descriptionem ejus a Dillenio factam adjeci.

aditoloene Explicatio Figurarum.

a. *Delineatio* hujus Lichenis ad unicum quod in herbario Muscorum Dilleniano exemplar est, a Jacquinio concinata, color qualem in aqua veluti reviviscens offerebat.

b. *Dillenii hujus Lichenis adumbrationes.*

T A B U L A XIV.

Fig. 1.

PLATISMA SEPINCOLA.

Platisma sepincola, foliaceum suberectum, laciniatum, castaneum; scutellis concoloribus.

Lichen sepincola, foliaceus, adscendens, laciniatus, subcrenulatus, glaber superne castaneus, inferne lacunosus radicans; scutellis subterminalibus, planis, adnatis, castaneis: margine obsoleto, rugoso crenulato
Ehrh. Beitr. 2. 95.

Lichen sepincola; foliaceus imbricatus, laciniatus, adscendens, castaneus; scutellis concoloribus Enum. Lich. 102. t. 17. f. 1. Hedwig, Stirp. crypt. vol. II. fasc. 1. 8. t. 2.

Cespitosus tenuis foliiformis truncus, varie et acute laciniatus, crenulatus, in pulvillum ex scutellarum copia saepe connexus. Superne in lineas rugosus, ceterum glaber, inferne pallidior et in trunculis mediocriter lacunatus. Colore aut castaneo in sicco et fragili natura, aut ex olivaceo virescenti in humido, mollis, tenax. Scutellae numerosae, lenissime concavae, saepius planae, aliquando convexae; concolores, margine saturatius colorato, laevi rugosoque, crenulato. Ubi convexa scutella, inferior superficies in foveolam depressa, nigri puncti vetustate profundius fusi,

ci, intra substantiam, quae vasculosa alba, delitescentes, per superficiem frondis sparsi ex observatione cel. Hedwig flores masculi dicuntur. Semina perexigua fusca, intra thecam, operi filamentoso striato, disco scutellae immersam, latent.

Locus. Sepimentis, virgultis, arboribus et lapidibus increscere consuevit. Upsaliae prima vice 1773. a cl. Ehrharto, deinde etiam Hanoverae, in Hercyna, Hollandia, Lipsiae a cel. Hedwig, Erlangae a me variis locis collecta.

Explicatio Figurarum.

Planta naturali magnitudine et recens depicta.

- a. Trunculus cum terminalibus scutellis, naturali pauculo major figura.
- b. Cespes scutellarum penitus frondem obtegentium.

T A B U L A XII.

Fig. 5.

PATELLARIA ALBO-CERULESCENS.

Patellaria albo-cerulescens, calcaria; patellis
albo-caerulescentibus, nigro-marginatis.

Lichen *albo-cerulescens* Jacq. Collect. II. 184. t. 15. f. 1.

CRUSTA late effusa, ultra semilineam vix crassa calcareae indolis, in superficie leprosa coherens, impalpabilis, arctissime saxo adnata; coloris in siccitate lactei, denique incani. Patellae copiosae, hinc inde confertae lentiformes, planiusculae sessiles, aut levissime de crusta eminentes, orbiculares; colore ex schisteo caerulescenti, cinereo, margine tenui nigro cinctae. Aqua irrigata, ex cinereo in viridescensem tendit color, patellarum magis schisteus, marginis ater fit.

Locus. Frequens occurrit in saxis lapidibusque regionis montosae. Primo s. rev. Abbas a Wulfen inter plantas Carinthiae indigenas observavit, et mecum pro sua humanitate benevole communicavit.

Explicatio Figurarum.

Speciosum exemplar transsumptum ex collect. I. c.

a. Lapidis fragmen ad naturam simul cum crescente Lichene pictum.

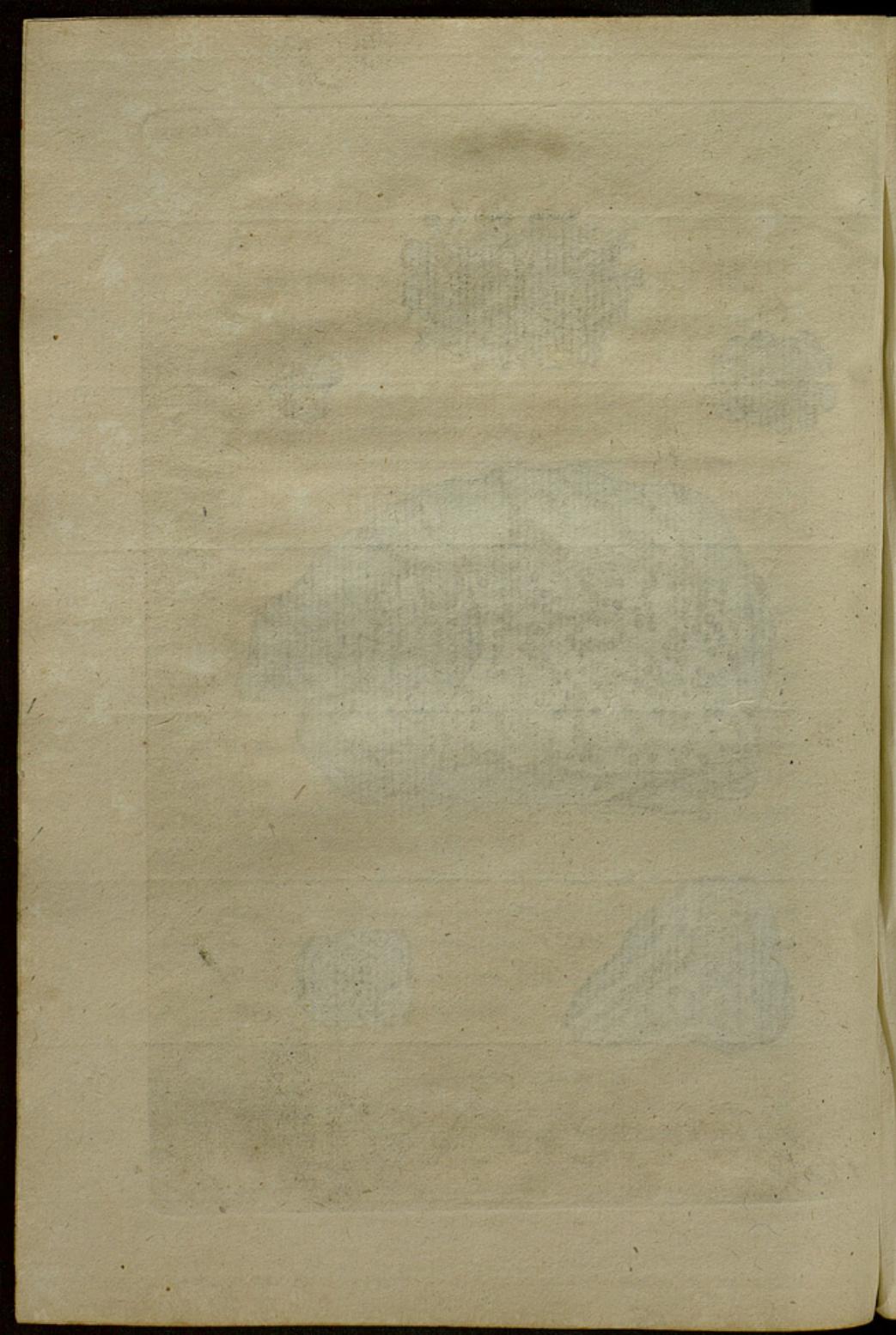
b. Particula ad lentem modice augentem conspecta.

Fist. 14.

Vict. f.

No Arco do Cego

T A B U L A XV.

Fig. 1.

VERRUCARIA PURPURACENS.

Verrucaria purpurascens, tenuissima laete purpurea, lineis sanguineis terminata; verrucis immersis concoloribus.

Lichen marmoreus Jacq. Collect. II. t. 13. f. 1. Scop. carn. 2. 1379.

CRUSTA vix nisi colore suo elegantissimo conspicua, late diffusa in insulas coloris vivide rosei, in kermesinum praesertim humectata crusta tendentis, que per cinereum lapidem longe lateque regnant; plerumque lineis serpentinis altioris coloris vero terminantur; etiam maculas subcarneas pallentes efformant. Hae accuratius inspectae, praeter frequentissimas scrobes in lapide excavatas, stigmata alia permulta sanguinea, sparsa vel acervata, ostendunt, quibus, lente vitrea adhibita, insidentes verrucas convexas, saturatissimi sanguinei et floridi coloris, observabis; circuli a lapide eas subliniunt.

Locus. Per Carinthiae rupes calcarias s. rev. a Wulfen, ad rupes marmoreas Delphinatus cel. Latourrette.

Observatio. Colore plus minusve purpurascente vel roseo occurrit. Exemplar fere coccineo colore, presertim si aqua aut oris halitu irrigatur, debeo liberalitati cel. Latourrette, cuius etiam picturam adjeci tabulae sequentis fasciculi. In hoc observo stigmata et excavationes subtiliores ac in illa planta, quam a s. rev. Wulfen accepi.

Explicatio Figurarum.

Figuram admodum elegantem collect. Jacq. insertam repetii, eique figuram propriam.

a. Lichenis ad lentem observati modice augentem addidi.

T A B U L A XV.

Fig. 2.

VERRUCARIA ALBO-ATRA.

Verrucaria *albo-atra*, leprosa alba; verrucis
nigris.

Lichen *albo-ater*, leprosus albus, tuberculis nigricanti-
bus Enum. Lich. 5o.

CRUSTA non crassa, a rimoso cortice, quem obducit, inaequalis, leprosa; in siccitate candida, minus conspicua et subcinerea, si aqua irrigatur, albore demum ex siccitate iterum redeunte. Verrucae copiosissimae, nigricantes, tenui farina quasi pruina obductae, exin color ac si caerulei quid admixtum esset; irrigatae statim nigrescunt iterum. Ad vitream lentem crusta ex parvis glebulis componitur, quarum permultae margine albido crassiore sublinitae, qui sensim tenuior fit, verruca in parvam scutellam, demum in convexum tu-
berculum adolescente, margine obsoleto. Per

M ii

se-

senium crusta sensim evanescit, et nudas verrucas atras relinquit.

Locus. Cortici inhabitat arborum rimoso.

Explicatio Figurarum.

Corticis rimosi crustula, cui numerosae nigrae verrucas infident. Vetustior.

a. Particula e crustula albissima, qualis in siccitate esse solet. Junior.

b. Ad vitream lentem conspecta, et

c. alia junioris Lichenis particula, ex cujus crusta tuberculata margine e crusta crassiori cincta propullulant, convexis quibusdam aliis, quae in priori adhuc tenui cinguntur margine.

Quibus non cessat, si rimoso cortice, crustula
operculi intermixta, palpebat; in siccitate omnia
minus condensata et expeditata, et
tuberculata, quibusdam aliis, quae in priori adhuc te-
nui cinguntur margine.

Est. 15.

a

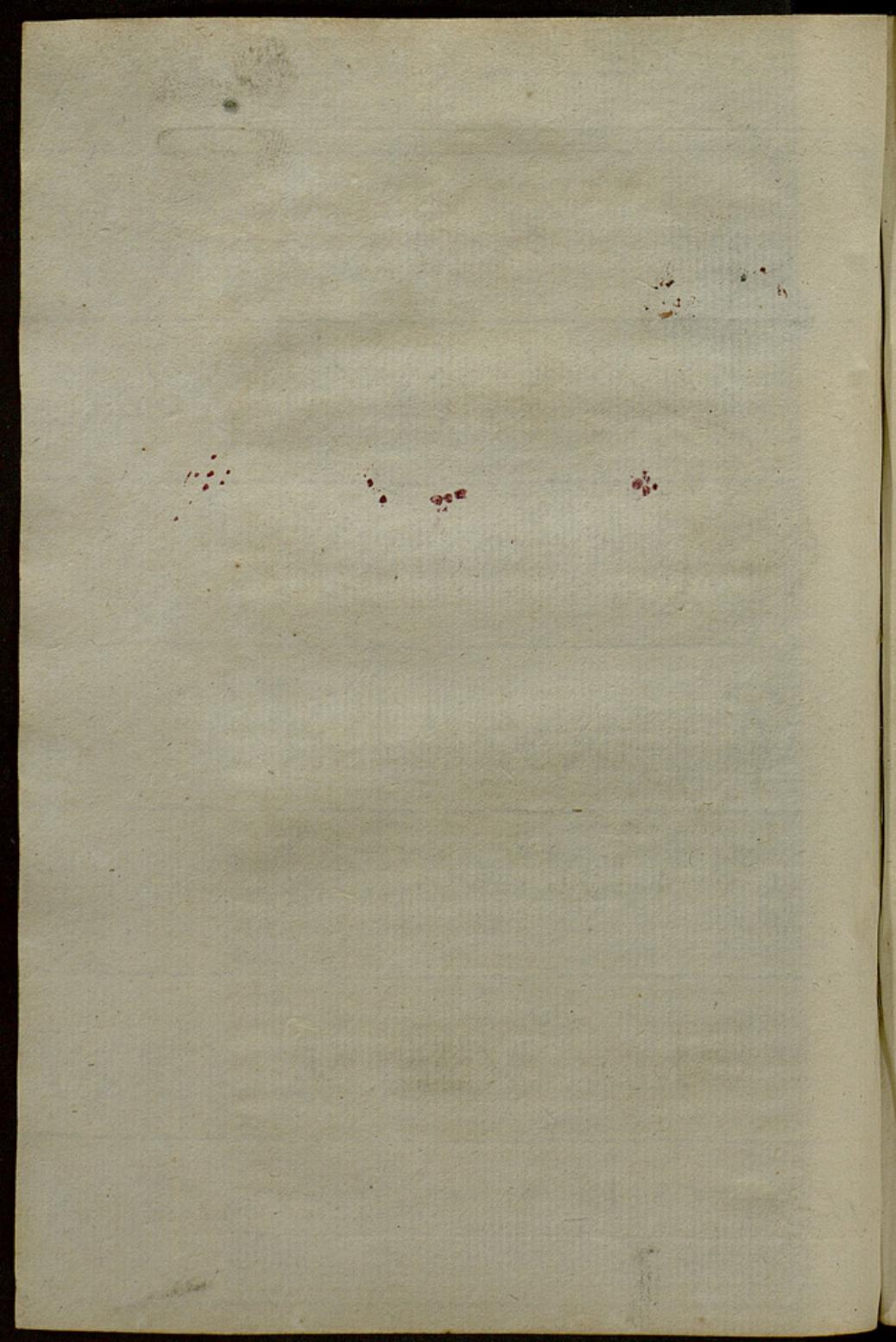
b

c

Vict. f.

Noctreco do Cego

T A B U L A XVI.

Fig. 1.

P S O R A M U R A L I S.

Psora muralis, subfoliacea adpressa; foliolis lobato-multifidis; scutellis in centro congestis.

Lichen muralis, imbricatus flavo-virescens, scutellis coloribus demum lutescentibus, margine pallido Schreb. spicil. 130. Enum. lich. 64. t. 11. f. 1.

Lichen ochroleucus, Jacq. Collect. II. 192. t. 13. f. 4. a.

IN circulum expansa, margine subfoliacea; foliolis adpressis congestis, saxo vel ligno tenaciter adglutinatis, angustis, in lacinias divisus, apice crenatis, vel bi-seu trifidis rotundis saepius depresso. Scutellae copiosissimae in centro cespitis congestae, quem pene totum efficiunt, saepius pulvillum efformant, vel in media crusta deficiunt; figura et colore pro aetate mutabili; planae vel subconvexae, ex cinereo virides, lutescentes, ochroleucae, rufescentes subfuscæ, margine tenui pallidiori cinctæ. Color totius plantæ iunioris et maledicta magis virescens, per aetatem et siccitatem magis cinereus, sordidus, ex ochreo lutescens esse solet. Natura sicca friabilis.

Lo-

Locus. Vulgaris planta in tectorum tegulis, parietibus, muris, rupibus, in schisto, in lapide sabuloso, asseribus trabibusque putridis adnasci solet.

Explicatio Figurarum.

Sicca depingitur rosula naturali facie.

- a. Foliola separatim picta, scutellis margine subcrenulatis,
- b. vel integris.
- c. Foliolum apice trifidum.

T A B U L A XVI.

Fig. 1.

SQUAMARIA CENTRIFUGA.

Squamaria centrifuga, foliis subimbricatis,
multifidis viridantibus; scutellis rufo-fuscis.

Lichen *centrifugus*, imbricatus, foliolis obsolete multifidis laevibus flavescens (albidis) centrifugis; scutellis rufo-fuscis Linn. Syst. nat. 720. Syst. veg. 958. Sp. pl. 1609. Fl. suec. 1045. Syst. pl. 531. Schreb. spic. 1125. Weis, 54. Leer, herb. 940. Gunn. norv. 568. Pollich, palat. 1097. Lightf. scot. 814. Huds. angl. 530. Retz. prodr. 1345. Hagen, Lich. 67. Leys. hal. 1138. Enum. lich. 78. t. 10. f. 3. Wild. berol. prodr. 1016. etc.

Lichen fronde semipinnata, rotunde lobata, crassa villosa, scutellis peramplis Hall. hist. 2015.

Lichénoides imbricatum viridans, scutellis badiis Dill. musc. 180. t. 24. f. 75. a. b. minus bon.

E Foliis plurimis parvis, in orbem expansis, constat, quorum ea, quae interius haerent, exterioribus minora sunt, imbricata, per ambitum eleganter crenata et quasi crispa, multifida, ultimo saepius deflexa. Color foliolorum apud nos subviridis cum glaucidine (stahlgrun), vel si lignis adnascantur magis ex viridi flavescens. Puncta nigra permulta iis immersa, praeter ea frequenter reperitur insignis proventus cylindrorum, ad lentem ramosi, subovati stipitati, olivaceo ocello muniti,

niti, dense stipatorum, quibus undique aspera redditur superficies. Interne folia sunt vel fusca vel nigra cirris brevibus sed nequiter adglutinata. Scutellae pro foliorum ratione, sati amplae in centrum cespitis congestae, rotundae, demum patulae planae et irregulares, foris cum foliis colore, intus rufo-fuscae, saepius cum admixto virore, etiam nigricantes. Est etiam ubi in eodem centro foliola elevata magna copia congeruntur, sed id ipsum, quod centro deficiant, iis cum multis aliis Lichenibus commune est.

Locus. Saxis grandioribus, etiam asseribus trabibusque apud nos adnascentem observavi.

Observatio. Lichenem foliis planis multifidis obtusis, laciniis linearibus, calicibus concavis Linn. fl. Lapp. 343. t. 11. f. 2. a nostra diversum esse, quisque facile ex figura et descriptione ejus perspiciet, nisi plantae in boreali regione eodem, ut multis animalibus accidit, modo coloris diversitatem exuant et cum albedine commutent. Saltem habeo ex Suecia specimina pallidiora, et substantia foliorum crassior est, neque superficies hirsuta ex illis cylindris.

Explicatio Figurarum.

Hujus Lichenis rosacee expansus cespites, uti apud nos crescere et non raro occurrere, color qualis in sicco esse solet.

a. Lobulus foliosus.

b, c. Cylindri illi dense stipati, naturali et aucta magnitudine.

Est. 16

1.

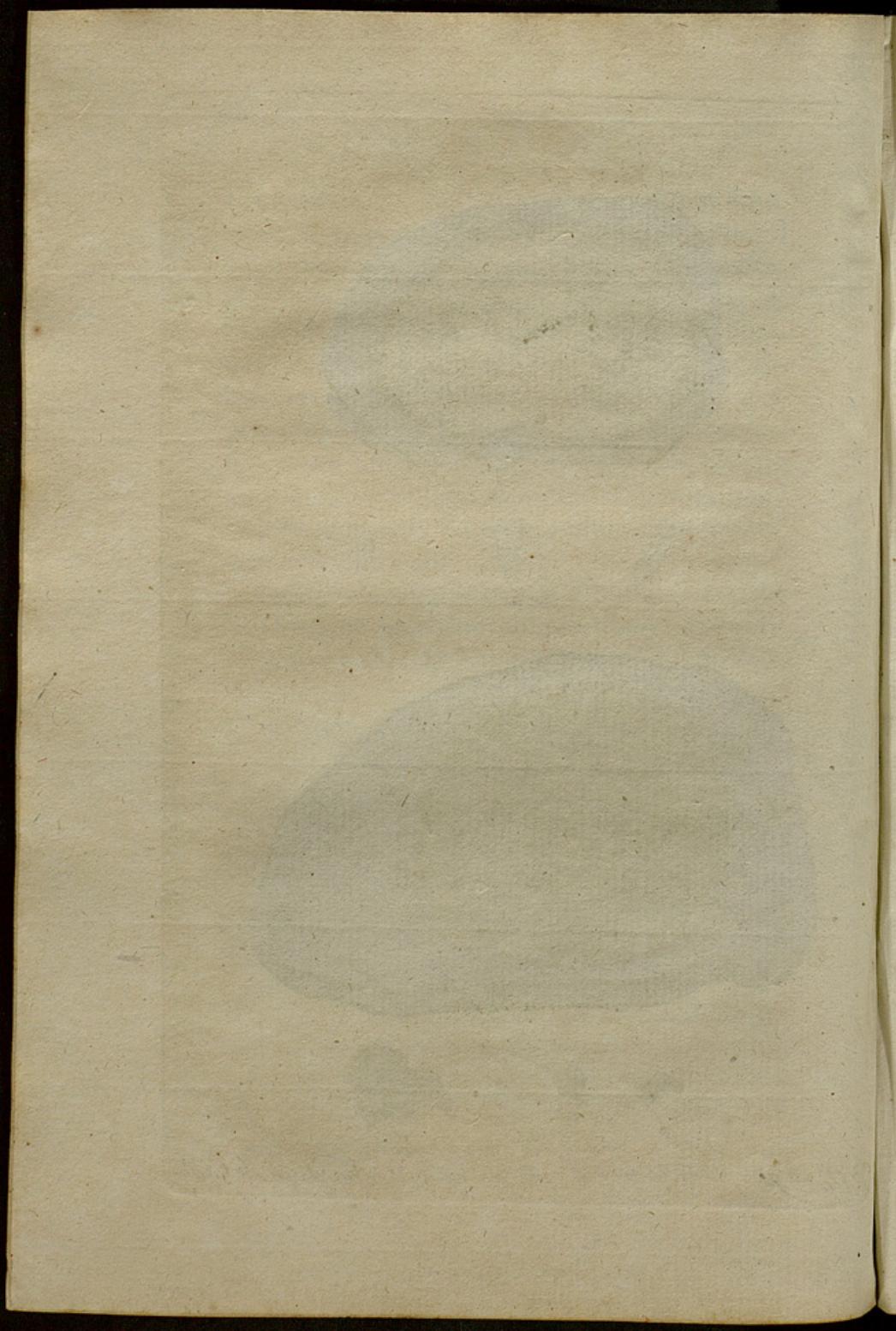

2.

Vict. S.

No Arco do Cego

T A B U L A XVII.

Fig. 1.

VERRUCARIA RUFESCENS.

Verrucaria rufescens, leprosa subcinerea, verrucis rufescentibus rotundis.

Verrucaria rufescens, leprosa, tuberculis rufescentibus
Obs. bot. 49.

CRUSTA nisi colore nigricante vix distinguenda, quo hinc inde per rupes maculas efformat irregulares. Verrucae aciculae capitum magnitudinem rarius superantes, sparsim per crustam sessiles rotundae, colore eleganter rufo vel fulvo. Substantia intus pallida, lapidea.

Locus. In rupibus calcareis montis nostri Streitberg occurrebat.

Explicatio Figurarum.

Lapidis glebula, cum multis verrucis naturali forma ac colore pictis.

- a. Verruca ad lentem aucta a superiori facie;
- b. Alia decussa basi sua, ab inferiori spectata,

T A B U L A XVII.

Fig. 2.

PATELLARIA RUBRA.

Patellaria rubra, crustacea, albida, patellis
rubris albido-crenatis.

Lichen pallidus, crustaceus albicans scutellis pallide ru-
bris, margine albo crenato Enum. Lich. 50. t. 5. f. 2.

CRUSTA inaequali crassitie ex glebulis mi-
nutis, vel farina calcariae indolis conflata al-
bissima, senescens subcinerea. Patellae, quae
juniores albida granula exiguo foramine pree-
dita, discum habent pallide carneum, rubrum,
colore fabrilis rubricae, margine albido satis
crasso a verrucis saepius crenulato, cinctum.
Ceterum vel sparsae vel confertissimae prove-
niunt, crusta denique penitus obscurata.

Locus. In arborum corticibus rimosis, ad
ligna sicca sepium ex asseribus factarum, ra-
rius in cavis muris.

Observatio. Vulgo a L. subfusco non fuit
distincta haec species, nec alia ei nisi incer-
ta synonyma competit.

Explicatio Figurarum.

a, b, c. Patellae vario situ naturali magnitudine, insiden-
tente una crustae particula, mole auctiori picta.

TA-

T A B U L A XVII.

Fig. 3.

PSORA SAXICOLA.

Psora saxicola, subfoliacea calcarea; foliolis
adpressis pulposis angustis flavis; scutellis
concoloribus.

Lichen murorum, crustaceus imbricatus, foliis pulposis
angustis luteis; scutellis concoloribus Enum. Lich. 63.
t. 9. f. 2.

Lichen candelaris Jacq. collect. III. p. 124. tab. 6. fig. 1.

CRUSTA late effusa (in tectorum tegulis saepius palmaris) satis crassa, flava, subinde illa orbiculatim expanditur. Porro in foliola abit rugosa, oris diversis et ita lapidi adglutinatis, ut separari vix possint. Ceterum pulposa et obtuse lobata foliola, demum in pulverem efflorescunt et confluunt. Scutellae confertae, numerosae, concolores, marginatae demum convexae et pulverulentae. Color ex flavo fit altior in scutellis saepius aurantiacus vel croceus, irrigata planta virescens, tamen predominante flavo, ita ut rupes de longinquo luteae appareant. Natura friabilis, intus albita, per senium undique fere pulverulenta.

Locus. Vulgaris Lichen ad muros et saxa,
etiam in tectorum tegulis, in schisto et rupe.
Immixtae frequenter sunt vicinae species L.
parietinus et candelarius.

Explicatio Figurarum.

Saxi fragmen, cui innasuntur parvus et aliis major or-
biculus, nativa magnitudine.

- a. Alius coloris paulo saturioris, in schisti lamella.
- b. Ramulus foliosus cum paucis scutellis ad Ientom vi-
tream conspectus.

T A B U L A XVII.

Fig. 4.

VERRUCARIA ATRO-VIRENS.

Verrucaria *atro-virens*, leprosa; verrucis atrovirentibus.

Lichen *atro-virens*, leprosus viridis margine tuberculisque atris Linn. Syst. veg. 957.

Lichen *atro-virens*, leprosus ater, tuberculis viridibus confertis Sp. pl. 1607. Fl. suec. 1062. Retz. prodr. 1316. Huds. angl. 2. 525.

Obiter inspecta crusta vix discernenda, inseparabilis nigricans, permultis tenuissimis flaventibus punctis conspersa; accuratius vero et per lentem conspecta, fit flavis plerumque rotundis vel polygoniis planis particulis, inter quas non solum sparguntur nigrae adpressae verrucae, sed etiam cuicunque particulae flavae adnascitur nigricans verruca, ovalis, difformis.

Locus. In Europae rupibus. Lichenem a cl. Ehrharto Upsaliae lectum debo humanissimo viro, innascentem Lapidi suecis *Grasten* dicto, spatoso. Crustam tenuem observo ultimo in filamenta ad lentem modo visibilia, educi, aliorumque Lichenum primordia immisceri.

Observatio. A geographicō differt noster
sparsis et minutissimis particulis, neque in li-
neolas continuatis.

Explicatio Figurarum.

Naturalis lapidis color ac magnitudo, cui Lichen noster
inhabitat.

ꝝ. Particula ad lentem observata.

Est. 17.

Victor.

No Arco do Cego

182

T A B U L A XVIII.

Fig. 1—2.

PTATISMA FRAXINEUM.

Platisma fraxineum, foliaceum erectum rugosum, reticulatum; scutellis creberrimis pedunculatis.

Lichen fraxineus, foliaceus erectus oblongus lanceolatus sublaciniatus lacunosus glaber, scutellis subpedunculatis Linn. Syst. veg. 960. Sp. pl. 1614. Syst. p. 540. Fl. suec. 1091. Gunn. norv. 577. Schreb. spicil. 862. Weis, crypt. 72. Leers, herb. 964. Neck. meth. 105. Scop. carn. 2. 1383. Retz. prodr. 1362. Huds. angl. 2. 541. Lamarck, franc. 83. Ligthf. scot. 835. Hagen, lich. 96. Leys. hal. 2. 1150. Wild. prodr. 1027. etc.

Musco-fungus quernus latifolius cinereus Moris. hist. 634. S. 15. t. 7. f. 14. 3. 4. med,

Lichen pulmonarius cinereus mollior in amplas lacinias divisus Tournef. instit. 549. t. 325. a, b. bon.

Lichen pulmonarius rufescens, durior, in amplas lacinias divisus Mich. 74. t. 36. f. 1. operos.

Lichenoides longifolinum, rugosum, rigidum Dill. musc. 165. t. 22. f. 59. melior.

Lichen utrinque lacunatus, fronde latissima, scutellis creberrimis Hall. hist. 1985.

Varia est amplitudine ab unciali ad sex usque uncias extensa, difformis, utrinque lacunatus, rugoso-reticulatus. Juniorum plantarum folia, breviora angustiora lanceolata, parcus

rugosa. Non multum ramosa tota planta, ex communi basi in plura segmenta divisa, saepius latere in angustissimas lacinias, ultimo in breves difformes acuminatos corniculos. Mollia in humido fiunt, ubi sicca sunt rigescunt, expallescunt. Color in utraque facie e glauco virescens, dilute cinereus, per aetatem flavescent. Non aliis frequentiores scutellas profert, in utroque plano et ad marginem, etiam terminales. In principio verrucarum similes, sensim expanduntur, rotundae cavae, pedunculo e foliorum substantia praeditae, exterius folio concolores et rugosae, interius pallidiore fusco seu carneo colore, disco etiam rugoso. Substantia tenax.

Locus. Frequens est in sylvis montanis Germaniae, Galliae et Angliae, Fraxino non solum, sed Quercubus plerumque adnascitur.

Explicatio Figurarum.

1. Lichenis frondem sistit scutellis per amplis.
2. Aliam varie divisam, naturali ac recens depicta forma.

Est. 18.

Viet. f.

No Arco do Cego

NA

T A B U L A XIX.

Fig. 1.

VERRUCARIA CONFLUENS.

Verrucaria confluens, tartarea subcinerea ; verrucis nigris impressis confluentibus.

Lichen *confluens* Web. spicil. 180. t. 1. f. 2. Dicks. Fasc. 9.

Lichen *calcarius* G. *confluens* Chlor. lugd. 34.

CRUSTA tartarea subcinerea, lineam et ultro crassa, latae effusa, rimosa; diffracta albida. Verrucae aterrimeae in crustam coalescentes inque naturam Lichenis impressae, quod diffracta crusta optime conspicitur. Prima aetate punctum vel aequabilem maculam efformant, sensim modice tument insigniores fiunt ad lentis magnitudinem, irregulares, demum confluentes, adeo saepius confertae, ut totam crustam obscurent. Accuratius inspectae marginem tenuem a crista accipiunt eaque concolorem; discus sicca planta nitet subrimosus, inaequalis fit madefactus, diffractus aterrimus. Etiam varietates quaedam occurunt subrugosa magis et rimosa crista, quae saepius tessellata, ad lentem quasi foveis excavata, ut infacie variolosa, observantur, praesertim in siccitate, verrucis proprio margine instructis, revera tamen non a priori dissentiant.

O

Lo-

Locus. Vulgaris in saxis et rupibus montis Bructeri, circa Andreasberg, ubi cl. Salzwedel legit, mihiique benigne communicavit. Etiam habeo a cel. Latourrete circa Lugdunum gallorum ad montes pagi Bello-jocensis lectam. In rupibus Angliae, in Scotia collegit cel. D. I. E. Smith.

Explicatio Figurarum.

Naturali magnitudine ac forma depicta sicca planta ex monte Andreasberg.

- a. Crustae fragmen ad lentem modice augmentem.
- b. Varietas illa variolosa, cuius particula accuratius ad lentem observatur.
- c. Varietas alia a cel. Latourrette communicata minoribus ac confluentibus verrucis.

T A B U L A XIX.

Fig. 2.

PATELLARIA SILACEA.

Patellaria silacea, tartarea silacea; patellis nigris in papillam elevatis.

Lichen. *Oederi*, var. *o. G.* Web. spicil. 183.

CRUSTA ad semilineam crassa, tartarea, sicca, rimosa, in areolas dehiscens, ex ochreo rufescens, ad colorem croci martis accedit. Patellae frequentes, hinc inde confertae, crustae adpressae, ex Schisti colore nigrae; tenui margine cinctae; in humido nitentes, ex siccitate omnis nitoris expertes, complanatae, donec vel per aetatem, vel humore irrigatae se efferunt et in mamillam abeunt convexam, quae accuratius inspecta papillam in centro gerit perforatam.

Locus. Innascitur Schisti rupibus montis Bructeri, non infrequens prope Andreasberg, unde etiam depictum specimen a cl. Salzwedel collectum habeo.

Explicatio Figurarum.

Fragmen lapidis penitus Lichenis crusta obductum.

a. Particula ejus ad lentem conspecta.

Fig. 3. Sistit Lichenis purpurascens varietatem illam ad rupes marmoreas Delphinatus occurrentem, scrobiculis tenuissimis excavatam, coloris vivide rosei in kermesnum tendentis, quam cel. Latourrette pro sua in me liberalitate debo.

T A B U L A XIX.

Fig. 3.

VERRUCARIA DENDRITICA.

Verrucaria dendritica, crustacea nigrescens
dendritica; verrucis concoloribus.

DE polita Cristalli superficie crusta inseparabilis verrucosa efflorescit, eamque exasperat, ultimo in filamenta super Chystallos educta, eleganter in ramulos quasi parva arbuscula divisa, quae nigricantibus seu plumbeis dendritis non dissimiles sunt, quod etiam aliis crustaceis Liehenibus fieri consuevit, politae ac durae superficie inascentibus. Intra Crystallorum recessus nidulantur confertae parvae verrucae, aequo nigricantes sed cum aliquo virore, ad lentem vitream quasi exiguo foramine pertusae vel excavatae, vel integerrimae observantur.

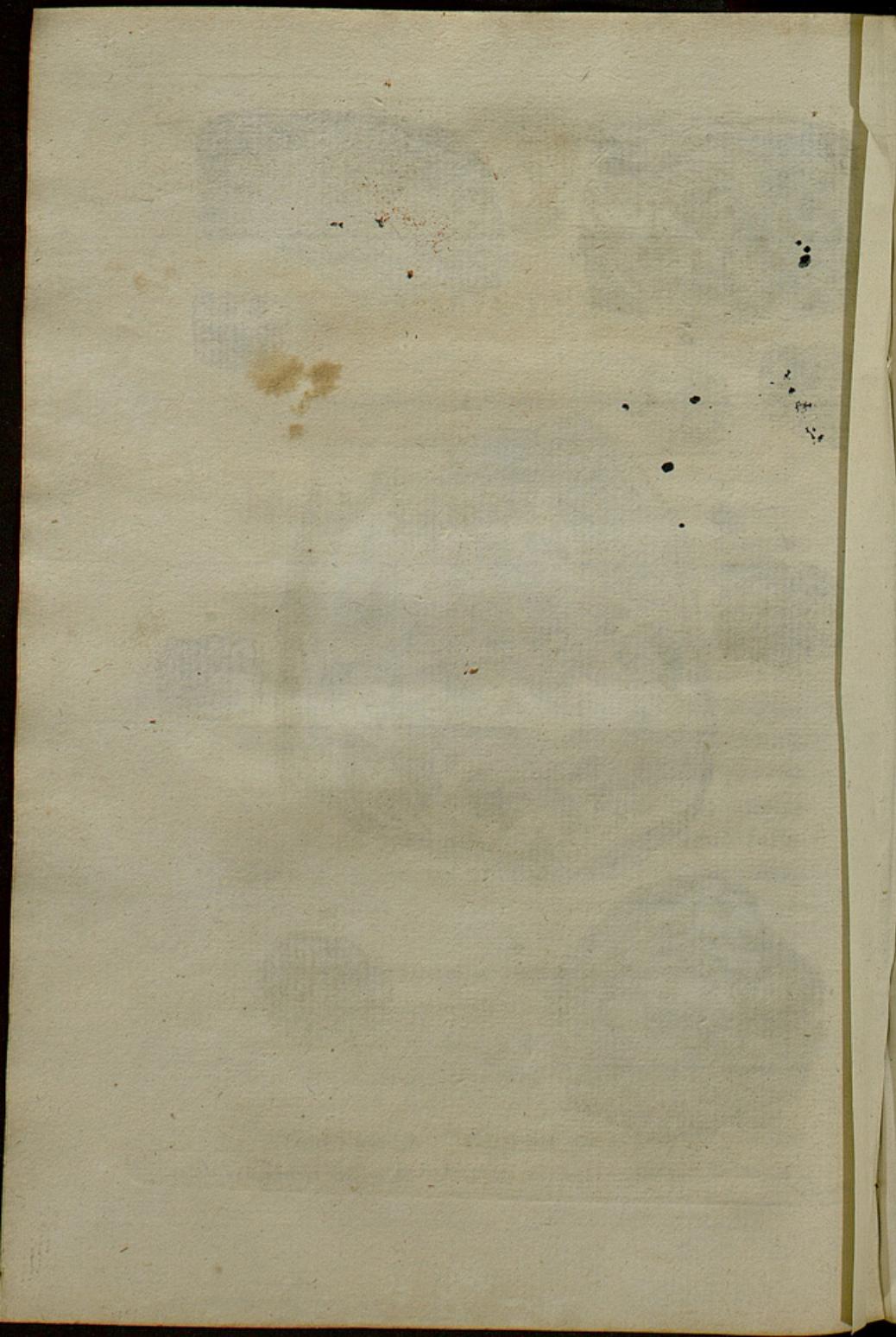
Locus. Crystallo quarzosae adnascitur et elegantes super eam dendritas exhibet. Depictum exemplar e montibus foresiacis etiam debo liberalitati cel. Latorrette.

Observatio. Originem ex regno vegetabili natura evincit crustae et verrucarum fabrica: prior

Marg.

Nostræ dolœss

prior humectata emollescit et deglubi potest, posteriores, quae Crystallum obscurant, dissectae, consimilem aliis verrucis structuram filamentosam ostendunt. Etiam aliorum Lichenum primordia Crystallo inspersa observabis.

Explicatio Figurae.

Exemplar Crystalli naturali magnitudine pictum,
a. ejusque partem sistit ad lentem spectatam.

Exemplar Crystalli naturali magnitudine pictum,
a. ejusque partem sistit ad lentem spectatam.

Exemplar Crystalli naturali magnitudine pictum,
a. ejusque partem sistit ad lentem spectatam.

T A B U L A XX.

Fig. 1.

PATELLARIA FLAVO-VIRESCENS.

Patellaria flavo-virescens, crustacea, flavo-virescens; patellis ochroleucis flavo marginatis.

Lichen *flavo-virescens*, Jacq. coll. II. 230, t. 13. f. 4. b.

CRUSTA aquose ex flavo virescens crassiuscula tartarea glebosa, late per saxa diffusa, iisque tenaciter adhaerens. Patellae confertissime iniquae figurae, discus ex ochreo luteus, sordidi coloris, dissicatione pallidior, convexus, margo tenuis subcrenulatus flavescens.

Locus. Nudis in rupibus carinthiacis; s. rev. a Wulfen dictis locis prope Schmalzberge invenit raram speciem, et in Collectaneis I. c. depingi curavit, mihique pro sua, qua abundant in me, liberalitate cum multis aliis rario-ribus Lichenibus benevole misit.

Explicatio Figurae.

Lapidis fragmen, cui innascitur Lichen, naturali magnitudine ac colore delineatus.

a. Particula, in aqua per lentem melius patellarum crenae, saepius oblitteratae conspici queant.

Esl. 20.

1.

2.

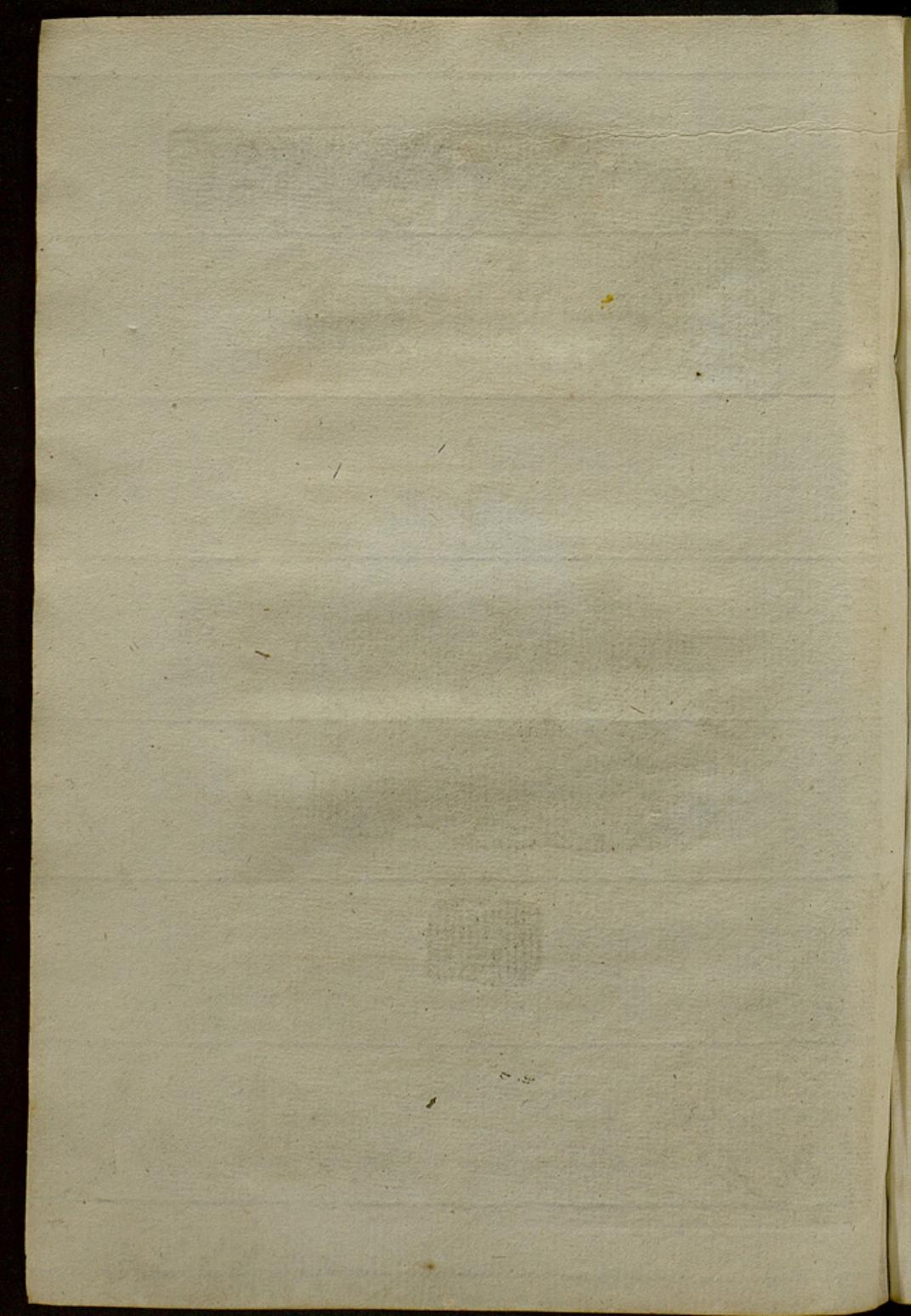

a

Rub. f.

No Arco do Cego

T A B U L A XX.

Fig. 2.

VERRUCARIA OCELLATA.

Verrucaria ocellata, tartarea cinerea tessellata;
 verrucis ocellatis nigris.

CRUSTA late saxum tegit etiam ad pedis diametrum, satis crassa, tessellatim rimosa praesertim sicca, cinerea etiam diffracta, dilutior madefacta, rimis confluentibus. Verrucae intra polygonias areas numerosae, nigrae aequabiles in naturam crustae impressae rotundae, marginem a crusta accipiunt tumentem, de quo maturae se efferunt verrucae, et modice tument, non raro areolis de crusta etiam eminentibus.

Locus. Elegans haec species et distincta a consanguineis: scruposo confluente, aliisque Lichenibus, primo nascentem obuinui e montosis nostris regionibus prope Streitberg.

Explicatio Figurae.

Saxum marmoreum crusta penitus obductum.

a. Semote ad lentem picta ejus particula.

T A B U L A XXI.

Fig. 1.

PATELLARIA MUSCORUM.

Patellaria Muscorum, crustacea verrucosā,
subfoliacea albida; patellis immersis
lividis.

Lichen *Muscorum*, Enum. lich. 41.

CRUSTA pulverulenta cohaerens, granulosa
muscis instrata, eorumque inaequalitates se-
quitur; denique subfoliosa, vel in medio ces-
pite imbricata, undosa, alterne altior et de-
pressior. Color calcis ad instar saepius caeru-
lei quid vel sordide lutescentis admixtum ha-
bet; ex cinereo albescit etiam, vel plane ci-
nereus est. Patellae juveniles granulosae exi-
guo livescenti foramine apertae, fiunt planae
disco sensim expanso, nigrescente, margine
resecto quasi, quem a crusta accipiunt exte-
riorem, eaque concolorem, cinctae; tumque
in pulpam crassiusculae crustae veluti impres-
sae, parum ultra eum elevantur. Natura sicca
et friabilis, semilineam circiter crassa.

Locus. Crescit in terra muscis plerumque
substratis; in variis Germaniae ac Helvetiae
etiam Galliae montosis, siccis locis. Pyxidati

Li-

Lichenes invicem implexi saepius obiter insipientis oculos seducere possunt.

Observatio. Per multa cum Lich. scruposo communia habet, quare ob summam ad infinitatem ab eo olim separare nolui. Sed locus natalis, supra muscos continuo enim crescit, crustacea mollior non tartarea naturae compages, quae in foliola abit undosa varie laci niata, speciei diversitatem, ut suspicor, confirmant. Deleatur igitur ad priorem Lichenem terrestris natalis locus, cum rupibus solummodo adnascatur. Lichen muscorum Weberi revera a nostro differt.

Explicatio Figurarum.

- a. Cespes juvenilis plantae.
- b. Crusta lutescens hinc inde et angustioribus foliolis veluti conflata.
- c. Aestate proiectior crista undosa, subfoliacea, cuius
- d. particula extensiōi magnitudine pingitur.
- e, f. Varietas imbricato-foliacea : foliolis ex junioribus scutellis punctatis ; colore subcinereo. Misit cel. Latourrette.

T A B U L A XXI.

Fig. 2.

PATELLARIA UPSALIENSIS.

Patellaria upsaliensis, crusta, ex alienis composita foliolis, verrucosa albida, patellae concolores punctatae.

Lichen upsaliensis, crustaceus foliolis subulatis striatis

Linn. syst. veg. 958. Fl. suec. 2, 1073. Fl. norv. 562.

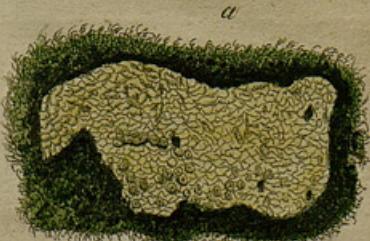
Retz. prodr. 1344. Dicks. fasc. 12. t. 2. f. 7.

Patellaria Phytophil. Ehrh. 20.

Lichen upsaliensis, Enum. Lich. 56. t. 7. f. 1.

Singulari plantae crusta est nivea cum subcaeruleo, vel flavente colore, qualis in lacte est. Haec undique investit foliola tenuissimorum graminum, vel muscorum; in medio cespite granulosa, monticulosa, in extremo laxior, ex setis prostratis inaequalibus, coalitis fragilissimis, quae per alborem crustae pelludent. Patellae in centro cespitis frequentes, confertae, juniores, globosae, umbilicatae, Perello tum temporis valde similes, a crusta albida, colore saturatori, levissime flavente, qualis in cremore lactis esse solet, discernendae; sensim vero explicatus discus scaber, hinc inde rimosus, inaequaliter convexus, undique vero punctatus fit, marginemque obtusum.

Est. 24

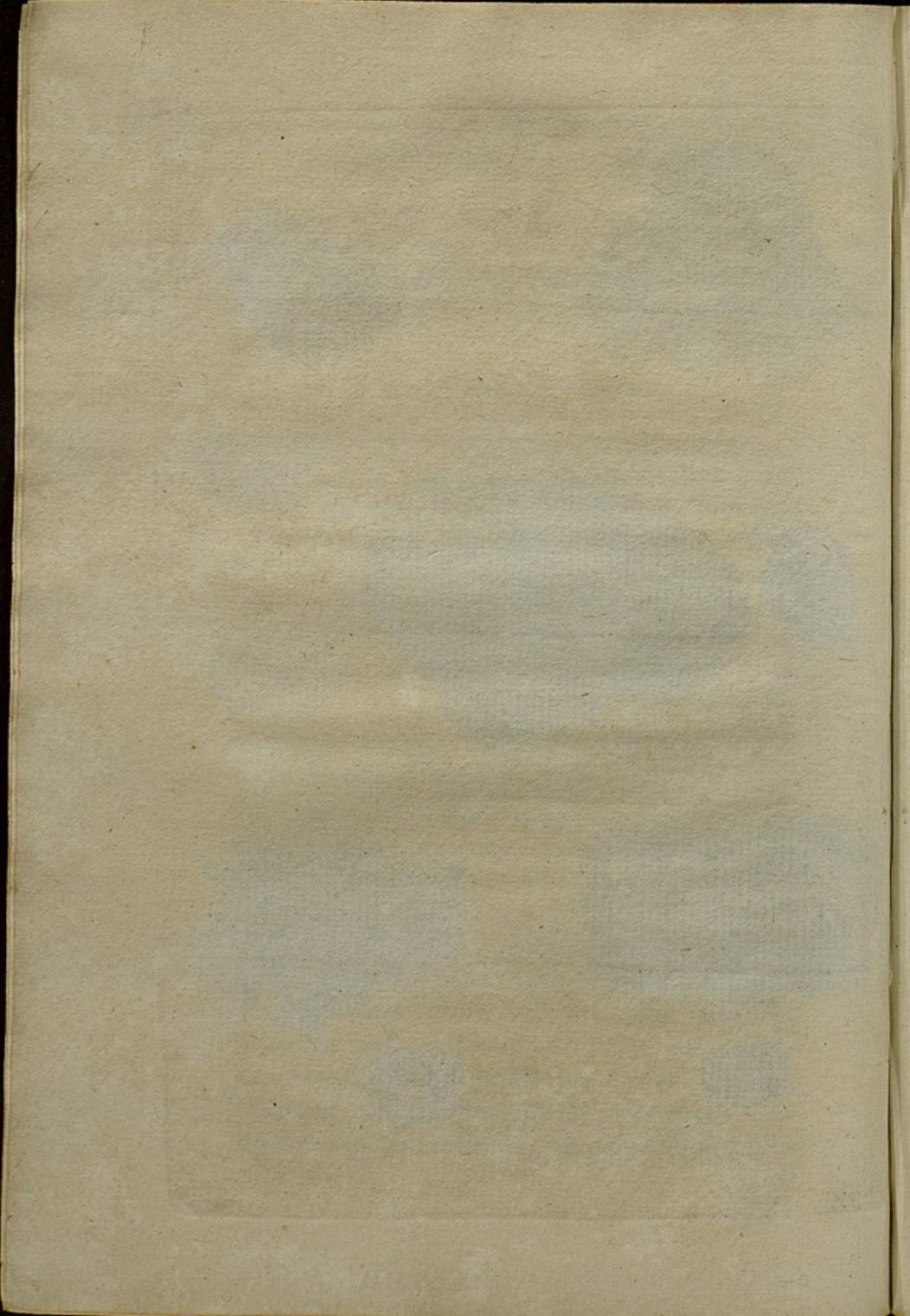

2

Marg. p.

No Arco do lego

sum antea et crassum, nunc accipit tenuorem, coloris ejusdem cum crusta, vel albidioris. Incident etiam sparsim et solitariae patellae foliolis illis alienis.

Locus. In summis campi polonici jugis primum lecta Upsalia. Provenit etiam in Germania, locis montosis, nec non in Angliae rupibus et saxis.

Explicatio Figurarum.

a. Cespes Lichenis juvenilis, naturali forma ac colore exhibetur.

b. Particula crustae ad lentem observata.

c. Aetate proiectior crusta.

d. Patellae extensiōri forma pictae, ad lentem modice augentem. Color figurarum qualis in siccitate esse solet.

T A B U L A XXII.

Fig. 1—4.

VERRUCARIA CONTORTA.

Verrucaria *contorta*, tartarea albida; verrucis
spiraliter contortis.

Lichen *ruplicula*, leprosus albidus, tuberculis albidis,
spiraliter marginatis Enum. Lich. 23. t. 6. f. 3.

CRUSTA si adest, lacteo saepe candore, vel subcinerea, admodum tenuis, ex hac verrucae confertim emergunt, quarum aliae crasso margine contorto vel duplicato cinguntur, in medio disco subtiliter cayae; aliae planae ferre, confluunt in angulatas a mutua compressione areolas, medio disco irregulari plumbeo vel livido; aliae magis eminent, marginem accipiunt cinereum vel albidum bis terve quasi spiraliter contortum, medio disco umbilicato saepe obliterato; vel quodsi vicinam verrucam in gyrum secum coegerint, adparent per multis foveolis excavatae. Separatim juveniles si crescant, patellam simplicem aemulantur, versus interiorem nigricantem discum sensim eminentem ac confluentem. Detrita vel violata verruca, albida, calcarea ejus natura prodit. Crusta saepius nigricans, vel cinerea, ex aliena planta admiscetur.

Lo-

Locus. In plerisque Germaniae locis ad ru-
pes et saxa provenit.

Explicatio Figurarum.

1. Varietas subcinerea verrucis eminentibus, propria crus-
ta destitutis.
- a. Verruca semote ad lentem picta.
- b. Confluentes verrucae, disco in duabus obliterato,
auctiori magnitudine pictae.
2. Varietas lactea crusta, ex qua emergunt verrucae.
- c, d. Semote delineatae et auctae verrucae.
3. Separatim crescentes verrucae, non raro simplici mar-
gine cinctae.
- e. Verruca ad lentem conspecta.
- f. Confluentes aliae, extensiōri magnitudine.
4. In areolas confluentes verrucae;
- g. ad lentem semota verruca observata.
- h. Aliae disco plane detrito, aucta etiam magnitudine.

T A B U L A XXII.

Fig. 5, 6.

PSORA TESTACEA.

Psora testacea, tartarea subsquamosa cinereo-virescens ; tuberculis rufescentibus.

Cespes foliaceus hactenus , quod folia habet multangula rotunde lobata hinc inde dissecta, crassa , medio depressa , oris tantum liberis , ex natura propria Lichenis albido colore oblinitis , supra potissimum madefacta ex cinereo virescunt , vel nigro pulvere , etiam senescentes squamae , obducuntur ; subtus albidus color emicat. Natura sicca , fragilis. Tubercula in disco vel intra cespites squamarum , conferta subrugosa , rufescentis vel ex rubro spadicei nitentis coloris.

Locus. Provenit in Europae subalpinis rupibus. Etiam muscis innatantem habeo ex monte nostro pinifero.

Observatio. Foliola vel squamae planae rotundae hinc inde sparsae scuta aemulantur , in disco deliscente substantia. Haereo , an ad nostram referri queat Lichen pulmonarius , sa-

Estd. 2.

3

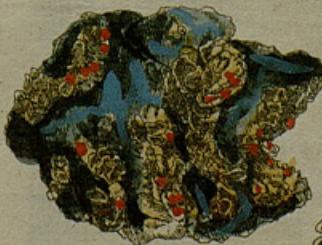
9

h

2

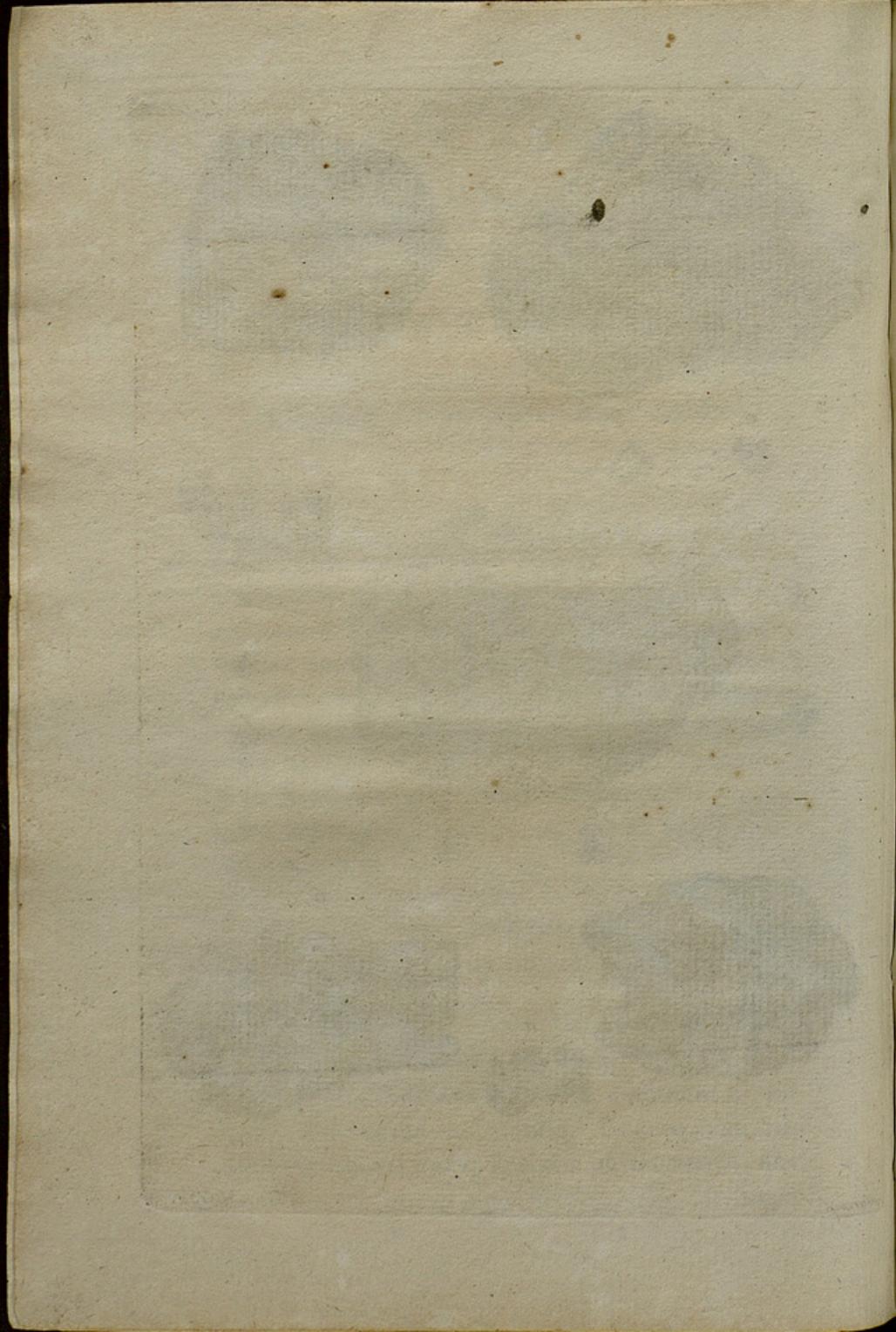

6

Marg. /

No Arco de lega.

xatilis farinaceus, foliis brevibus, desuper e
cinereo virescentibus, receptaculis florum ru-
fis Mich. 94. t. 51. f. 2.

Explicatio Figurarum.

5, 6. Foliola hujus Lichenis plus minusve sparsa vel con-
gesta naturali forma ac colore.

a. Cespites foliorum separatis cum tuberculis ad len-
tem pictus.

C

T

T A B U L A XXIII.

Fig. 1, 2.

LEPRA LUTESCENS.

Lepra lutescens, pulverulenta verrucosa pallide sulphurea.

Lichen lutescens, pulverulentus, verrucosus sulphureus
Enum. lich. 3.

CRUSTA inaequalis verrucosa, crassa, rimoso, demum confluens, aequabili farina lutescente vel pallide sulphurea undique conspersa; detrita vel violata crusta prodit ejus albida interior natura. Nigra tubercula hinc inde quidem crustae saepius interspersa sunt, sed ad alium Lichenem etiam pertinere possunt. Lenti vero solliciti subjecta crusta, cinerea inter eam corpuscula observantur eleganter ordinata.

Locus. Cortici rimoso inaequali arborum adnasci solet invicem saepius cum Fagineo Lichene mixta.

Explicatio Figurae.

1, 2. Sistit corticis particulas crusta undique obductas, naturali forma ac colore.

T A B U L A XXIII.

Fig. 3.

PATELLARIA EXCAVATA.

Patellaria excavata, crusta tenuissima; patellis immersis excavatis.

Lichen *excavatus*, crustaceus obscure viridis; scutellis immersis excavatis Enum. lich. 47. t. 7. f. 4.

CRUSTA nudo oculo vix conspicua, ad lentem tamen pulverulenta. Ceterum in cortice squamoso rimoso, quae a pulverulenta crusta ex cinereo virescit vel nigrescit, rotundae foveolae vel in substantia corticis immersae patellae, in cavitate albissimae adparent, margine etiam albido prominente annulato instructae. Juveniles contrahunt marginem, tumque umbilico non dissimiles sunt.

Locus. In tenui Abietis cortice squamatim dehiscente provenire solet.

Explicatio Figurae.

Ramulus Abietis ex quo

a. Squamula ad lentem conspecta depingitur.

T A B U L A XXIII.

Fig. 4.

PATELLARIA VARIA.

Patellaria varia, crusta ex patellis innumeris variis composita.

Lichen varius, Ehrh. plant. crypt. exsiccat. Dec. 7, 68.

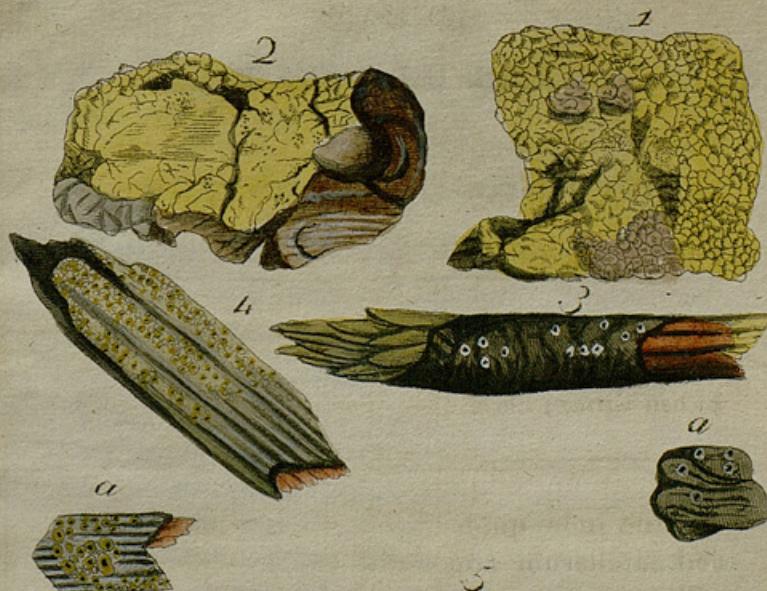
HInc inde quidem leprosa crusta adparet, sed patellarum copia obfuscatur penitus. Patellae sessiles confertissimae ex cinereo virescentes, etiam lividae subfuscae, margine tenui pallidiore cinctae; facie et colore admodum variabili.

Locus. Ad ligna sicca sepium ex asseribus factarum.

Explicatio Figurae.

Secamentum undique patellis obsitum.

a. Ad lentem modice augmentem patellae delineatae.

Relief

No Arco do Cego

inventum numerum et
satis audeo esse
at huius genitrix
etiam si credam
sit enim illud
est certe
quod est
admodum
certe
consequitur
quod
est
tis
fins
mag
SIRIUS

T A B U L A XXIV.

Fig. 1—7.

PLATISMA CORNUDAMAË.

Platisma Cornudamae, multipartito-dichotomum, apicibus subpalmatis, subtus tomentosum; foveolis impressis.

Lichen rufescens, *Cornua Damae referens* Plum. fil. 142.
t. 127. f. 1. a.

Lichenoides Damae cornua referens, subtus spongiosum
Dill. musc. 217. t. 29. f. 115.

Lichen Damaecornis, soliaceus multipartito-dichotomus
glaber, apicibus subtus tomentosis, peltis marginalibus
Schwartz prodr 146.

Varia est latitudine. Nam habet unciam et semunciam latum; superior facies alias glabra et plana, praeter superficiales lacunas; vel in medio depressa etiam carinata foliola, in arcum flexa, repetitio in segmenta, Damae cornua magis, quam quaecunque alia species, imitantia, divisa, segmentis versus divaricationum angulos plerumque angustioribus, versus apices latescentibus, diformiter subpalmatis, vel bifidis. Ore marginis saepissime contrahuntur. Color albidus vel cinereus cum aliquo flavescente viore; in angustiori juvenili varietate versus apices etiam fusco.

Ad

Ad latera et in planicie frondis scutellae sparsae, sessiles, orbiculares, planae vel convexae margine vix conspicuo; fusco rufescentes, etiam obscure fuscae. Inferius totus Lichen scaber et tomentosus ex villo per breve spongioso, a depressionibus subconvexus, subrugosus, ex ochreo lutescente vel ex nigro fusco colore; impressis, in hoc nudis tenuissimis poris, in illo foveolis seu potius scutelis, ut in *Lich. sylvatico* albidis rotundis.

Locus. Plumierius circa saxa rivulorum aspersionibus humentia, in Insula Sandominicana se invenisse refert; Dillenius in collectaneis Doodii et Bobarti observavit (cujus umbratilem figuram t. XXIII. f. 5. adjecimus). Prior e Jamaica habuisse videtur, ubi etiam celebris et indefessus exoticarum plantarum indagator D. Olof Schwartz ipse collegit mihiique, cum multis aliis in prodromo designatis rarissimis Lichenibus liberaliter misit.

Explicatio Figurarum.

1. Frondem intra chartas siccatam, integrum naturali colore ac forma ostendit.
- 2, 3. Aliam latiorem prona ac supina facie depictam.
- 4, 5, 6. Angustiorem vel potius juniores illis varietatem.
7. Latiorem aliam a Commersonio in Insula Borbonica collectam, quam habeo ex collectione cel. Latourrette.

Est. 4

2.

5.

7.

6.

No Arco do Cego

